Zaman Dedektifleri

Haçlıların Gümüşü

Fabian Lenk

Orta Çağ'da geçen heyecanlı bir macera...

Orta Çağ'da geçen heyecanlı bir macera...

Venedik, M.S. 1202 yılı.

Haçlı şövalyeleri, IV. Haçlı Seferi'ne çıkmaya hazırlanıyorlar. Ancak sefer için ayırdıkları paralar, kanatlanıp uçuyor. Acaba aralarında hainler mi var? Konuyu araştırmaya karar veren Zaman Dedektifleri, bu su içindeki kentin en kudretli adamını kendilerine düşman ediniyorlar.

Üç yakın arkadaş; Güneş, Maya ve Ateş, eski bir kütüphanedeki zaman tünelinden geçerek istedikleri tarihe ve yere gidebiliyorlar. Bu tünelin yardımıyla Orta Çağ'a giden üç arkadaşın bu macerasını soluk soluğa okuyacaksınız.

8 yaş ve üstü

7.00 TL

ISBN 978-975-999-766-3

www.beyazbalina.com.tr
www.beyazbalinaalisveris.com.tr

1. baskı - Beyaz Balina Yayınları, 2014
Yeni baskı - Beyaz Balina Yayınları, 2017

ZAMAN DEDEKTİFLERİ - 9
Haçlıların Gümüşü
Fabian Lenk

Özgün adı: Die Zeitdetektive
Das Silber der Kreuzritter

ISBN: 978-975-999-766-3

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 13695
MATBAA SERTİFİKA NO: 19039

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları, Ravensburger firmasından alınmıştır ve Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay
Editör: Nurten Hatırnaz
Son okuma: Aslı Onat
Almancadan çeviren: Saadet Bağçacı
Resimleyen: Almud Kunert
Kapak ve sayfa tasarım: Ayşe Çalışkan

EKOSAN MATBAACILIK
Maltepe Mah. Hastaneyolu Sok. No: 1 (Taral Tarım Binası)
Zeytinburnu - İstanbul

Cilt: Ekosan Matbaacılık

Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi No: 14 K: 1 D: 1
Zeytinburnu / İstanbul
Tel: 0212 544 41 41 - 544 66 68 - 544 66 69
Faks: 0212 544 66 70
info@beyazbalina.com.tr

Zaman Dedektifleri - 9

Haçlıların Gümüşü

Fabian Lenk

Almancadan çeviren:
Saadet Bağçacı

Resimleyen:
Almud Kunert

BEYAZ BALINA

İÇİNDEKİLER

Maya, Güneş, Ateş ve Kıya 7
Dört At – Bir Bilmece 9
Labirentte 17
Eli Uzun Ela 27
İzler Dukalık Sarayını Gösteriyor 37
Gizli Hazine 44
İlginç Bir Dönüşüm 54
Çığlık 62
Karanlık Kanallar 66
Beyaz Gözler 73
Ağa Yakalanış 82
Baskın 89
Kulak Kabartış 98
Tıkırtılar 104
Sıcak Ambar 110
Kötü Bir Sürpriz 120
Dünyanın En Güzel Dondurması 131
IV. Haçlı Seferi 133
Sözlük 136

Zaman Dedektifleri –

Maya, Güneş, Ateş ve Kiya

Becerikli Maya, akıllı Güneş, çevik Ateş ve gizem dolu Mısırlı kedi Kiya, ortak bir sırrı paylaşan dört arkadaş…

Benedikt Manastırı'ndaki St. Bartholomeus Kütüphanesi'nin bir anahtarı da onlarda. Bu kütüphanedeki gizemli zaman tüneli "Tempus"tan zamanın çeşitli boyutlarına geçmek mümkün. "Tempus"ta zamanın nabzı atıyor ve burada, her birinin arkasında başka bir zaman dilimi saklanan binlerce kapı bulunuyor. Dört arkadaş bu kapılardan geçerek tarihin istedikleri dönemine, örneğin Mısır'daki Firavunlar devrine ya da Antik Roma'ya ulaşabiliyorlar.

Zaten çocuklar, ne zaman heyecanlı olaylar yaşanan bir dönemle ilgilenseler ya da geçmişte yaşanmış gizemli bir olayın kokusunu alsalar, Tempus sayesinde o zamana gidiyorlar.

Tempus, yolcularını geri de getiriyor. Küçük kafadarların tek yapması gereken, geçmişe yaptıkları yolculukta ilk ayak bastıkları yere gitmek. Geriye dönüş yolu da aynı noktada açılıyor çünkü.

Çocuklar, gittikleri zamanda birkaç gün geçirseler bile bu sürenin günümüzdeki karşılığı saniyelerle ölçülüyor. Böylece zaman dedektiflerimizin geçmişe yaptıkları gizemli yolculukları kimse fark etmiyor.

Dört At – Bir Bilmece

Bir türlü aklından çıkmıyordu. Pencerenin önünde durmuş, dışarıyı seyreden Güneş, gözlerini gecenin karanlığına dikmişti. Saat gece yarısına yaklaşıyordu. Aslında Güneş'in çoktan uyumuş olması gerekirdi. Gerçi ertesi sabah istediği kadar geç kalkabilirdi, çünkü yaz tatilindeydiler. Beyninin içinde binbir çeşit düşünce dolanıyordu. Annesi ve babasıyla birlikte çıktığı iki haftalık Venedik tatilinden yeni dönmüşlerdi. Suyun içine kurulmuş bir şehir olan Venedik, Güneş'i fazlasıyla etkilemişti. Devasa katedral ***Basilica di San Marco*** ve Güneş'in üzerinde görkemli bir kale etkisi uyandıran Dukalık Sarayı ***Palazzo Ducale***, örneğin... En olmadık yerlerde, hiç beklemediğiniz bir anda karşınıza çıkıveren, o denize uzanan dar sokakları ve gizli saklı köşeleriyle şaşırtıcı bir kentti Venedik. Dünyadaki en ilginç kentlerden biriydi. Ve hayret verici elbette; tıpkı ağaç dalları gibi denize uzanan sokakların oluşturduğu labirent kadar hayret verici!

Kent onu fazlasıyla etkilemişti ama Güneş'i asıl uyutmayan, altın kaplamalı dört at heykeline ilişkin bilmeceydi. Dört

atlı savaş arabası ***quadriga***, Venedik'in en önemli anıtlarından biriydi. Hayvanlar, insanı şaşırtacak kadar gerçek görünüyorlardı. Basilica di San Marco'nun ana kapısının üstündeki heykelleri ilk gördüğünde hemen ardından atların kişnemesini ve nal seslerini duyacağını sanmıştı. Oldukça sıra dışı bir hikâyesi olan heykel, gerçek bir başyapıttı. Rehberleri Francesco'nun açıklamalarına göre atlar daha önce ***Konstantinopolis***'teydi. 1204 yılında Haçlılarla Venedikli tacirler tarafından İtalya'ya getirilmişlerdi. Haçlılar mı? Güneş, bunu ilk duyduğunda kulaklarına inanamamıştı. Haçlılar Konstantinopolis'te, günümüzdeki adıyla İstanbul'da ne arıyorlardı ki? Bildiği kadarıyla Haçlıların hedefi her zaman Kudüs olmuştu. Güneş, rehbere sorduğu bu soruya doyurucu bir yanıt alamamıştı. "Bu oldukça karanlık bir öykü," diyen Francesco, kaçamak bir karşılık vermişti. Güneş üsteleyince de kızgın bakışlarla çocuğu süzerek, "Bu, kan ve gözyaşı, ihanet ve yalanlarla dolu bir öykü. Şu anda uzun uzadıya anlatmak içimden gelmiyor," diye mırıldanmış ve "şu ilerideki ***Palazzo***'yu* görüyor musun? Palazzo Ducale... Şimdi orayı gezeceğiz. Bak... Orası hakkında ne istiyorsan sorabilirsin," diyerek daha fazla konuşmamıştı.

Ne var ki Güneş, konuyu bir türlü kafasından atamamıştı. *Kan ve gözyaşı, ihanet ve yalanlarla dolu bir öykü,* demek... Bronz atların ne gibi bir gizemi olabilirdi? Eğer bu bilmeceyi kurcalamazsa Güneş, Güneş olamazdı. Ertesi gün öğle vakti Ateş, Maya

* Saray. Venedik'te zenginlerin oturduğu lüks ev.

ve Kiya ile buluşacaktı. Venedik Dondurmacısı –belki dünyanın değil ama– Siebenthann'ın en iyi dondurmacısıydı. Güneş, arkadaşlarının da bu konuyla ilgileneceğinden emindi.

O gün dondurmacıda şansları yaver gitti. Tam pastaneye gelmişlerdi ki bir masa boşaldı. Kısa süre sonra da önlerinde kocaman birer kâse dondurma duruyordu.

Ateş'le Maya sabırsızlıkla, "Hadi anlat bakalım," dediler. İkisi tatili yüzme havuzunda geçirmişlerdi ve bundan asla pişmanlık duymuyorlardı. Ne var ki, Venedik'in çok daha heyecan verici olduğu da su götürmezdi.

Güneş anlatmaya başladı. O anlattıkça diğerlerinin gözleri büyüyordu. Konu, ancak dondurmalar dibini bulduğunda Quadriga'ya gelebildi.

Maya, "Oldukça ilginç..." diye mırıldandı. "Haçlılar doğuda, ana hedeflerinin bu denli dışındaki bir kentte ne arıyorlarmış acaba?"

"Bu konuda bir kütüphane araştırması yapabiliriz pekâlâ," diyen Güneş anlamlı bakışlarla arkadaşlarını süzüyordu.

Kaşlarını kaldıran Ateş, "Bu havada kütüphaneye kapanıp kitap mı karıştıracağız?" diye mızıldandı. Bir yandan da içinde mayosuyla havlusu bulunan sırt çantasını gösteriyordu. "Yüzmeye gideriz sanmıştım."

Maya başını sallayarak, "Ben de öyle," dedi. "Yine de kütüphaneye şöyle bir uğrayıp geçmeye itirazım olmaz."

Ateş daha fazla direnemedi. Bisikletlerine atlayan üç kafadar pedallara yüklenip kütüphaneye yollandılar. Maya'nın gidonuna asılı sepete kurulan Kiya burnunu dikmiş, karşıdan esen rüzgârın keyfini çıkarmaya çoktan başlamıştı.

Yaz tatilinde kütüphane yalnızca yarım gün açık oluyordu; öğleden önceki üç saat. Artık kapanmış olmalıydı ama bu, sıradan ziyaretçiler için geçerliydi elbette. Cebini karıştırıp dedesinden ona miras kalan anahtarı bulan Güneş, kütüphanenin kapısını açtı. Çocuklar kimseye görünmeden içeriye süzüldüler. Güneş kapıyı dikkatle kapadı. İçerisi loştu. Gıcırdayan merdivenlerden tarih kitaplarının bulunduğu üst salona çıktılar. Artık nereye bakacaklarını da öğrenmişlerdi. Doğruca Orta Çağ'a ilişkin kitapların bulunduğu tarafa yöneldiler.

Ciltli kitaplardan birine uzanan Maya, "İşte!" diye mırıldandı. Kitabın kapağını açıp İçindekiler bölümüne bir göz atınca, "Hey, şuraya bakın!" diye seslendi.

Çocuklar hemen yanına geldiler.

"Dördüncü Haçlı Seferi toplam yedi Haçlı seferinin en anlamsızı olarak tarihe geçmiştir. Felaketle sonuçlanmış, batı dünyasına yalnızca dehşet ve utanç getirmiştir. Venedik'ten başlamıştır," diye okudu Maya yüksek sesle. "Papa III. İnnozenz bir Haçlı Ordusu toplayarak Kudüs'ün Müslümanların elinden geri alınması çağrısını Venedik'te yapmıştır. Yaklaşık 10 bin kişilik bir ordu toplanmış, bu ordunun 1202 yılının Haziran ayında Venedik'ten yola çıkarak Filistin'e yelken açması

planlanmıştır. Gemileri Venedikli denizcilerden kiralamak istemişler, Duka Enrico Dandolo bu iş için…"

Sözünü kesen Ateş, "Duka ne?" diye sordu.

Güneş, "Eskiden Venedik'te kent yöneticisine verilen isim; belediye başkanı gibi işte…" diye açıkladı. "Kesinlikle çok zengin ailelerden gelen Dukalar her zaman çok yaşlı olurlarmış. En azından 70 yaşında örneğin. Kenti onlar idare ederlermiş ama belediye meclisine benzeyen, fakat oldukça katı bir meclis tarafından da titizlikle denetlenirlermiş."

"İlginç," diyen Maya okumayı sürdürdü: "Duka Enrico Dandolo 200 gemi için 85 bin gümüş mark istemiştir. O dönemde bu, oldukça yüksek bir tutardı." Satırlara hızla göz gezdiren kız, okuduklarını, "Bol miktarda altın ve gümüşle işe başlayan Haçlılar, daha sonra ödeme sıkıntısına düşmüş ve Venedik Dukası'nın istediği tutarı ödeyememişler," diye özetledi.

Heyecanla kulak memesini çekiştirmeye başlayan Ateş, "Şaşırtıcı…" diye söylendi.

Güneş, "Sonra ne olmuş?" diye atıldı.

Maya, "Dandolo onlara gemileri vermiş ve onları borçlandırmış. Haçlılar borçlarına karşılık önce ***Zara*** kentini, daha sonra da Konstantinopolis'i fethedip Venedik'in egemenliğine bırakacaklarmış," dedi. "Bu kentler o yıllarda Venedik'le rekabet halindeymiş. Örneğin, İtalya'nın doğusundaki ve güneyindeki ülkelerle yoğun bir baharat ticareti yapıyor ve Venedik'in

zarar etmesine neden oluyorlarmış. İtalyanlar bu ülkelere ***levante*** diyorlarmış. Levante, güneşin doğuşu anlamına geliyor. Avrupa'nın güneydoğusundaki ülkelere orient, denir ya... Güneşin doğuşunu ilk önce gören ülkeler, anlamında..."

Düşünceli bir tavırla başını sallayan Güneş, "Demek bronz atlar Venedik'e böyle gelmiş," diye mırıldandı. "Ama bir soru yine de yanıtsız kalıyor: Haçlılar neden parasız kalmışlar? Araştırmaya devam edelim!"

Ettiler de... Ancak üç kafadar, elden geçirdikleri kitaplarda varsayımlardan başka bir bilgiye ulaşamadılar.

Maya gülümseyerek, "Bilgi edinmenin, işe yaradığı kanıtlanmış başka bir yolu da var," dedi.

"Ne demek istediğini anladık..."

Maya, "Üstüne bastın!" diye atıldı. Heyecandan yanakları kızarmıştı. "Hadi ama! Yüzme havuzu kaçmıyor. Venedik'i görmeyi hep istemişimdir zaten. Güneş de ne şahane bir kent olduğunu anlatıp duruyor. Haçlıların hazinesine ne olduğunu öğreneceğimiz bir zaman yolculuğunun tam sırası bana kalırsa!"

Ateş, "Harika fikir! Ben varım!" diye bağırdı.

Güneş yutkundu. İşler çok hızlı gelişiyordu. Orta Çağ'a yapılacak bir yolculuğa biraz daha fazla bilgi edindikten sonra çıkmayı yeğlerdi ama arkadaşlarını tanıyordu. Yüzlerine bir bakmak yeterdi: Maya ile Ateş'i frenlemek mümkün değildi. Kitabı yerine yerleştiren Maya bir kütüphane duvarının ardı-

na gizlenmiş olan sırlarla dolu zaman odası Tempus'un yolunu tutmuştu bile. Ateş, Güneş ve Kiya kızın peşinden yürüdüler.

Zemindeki döşemenin içine gömülmüş rayların üstüne oturtulduğu için sağa sola kayabilen yüksek kütüphaneyi yana doğru ittiler. Tempus'un simsiyah, üstüne birtakım şekiller kazınmış, süslü kapısı ortaya çıktı. Kapının kanatları bazı uğursuz semboller ve itici surat resimleriyle doluydu. Maya, tarihin eski zamanlarına açılan kapıyı ancak geçebilecekleri kadar araladı. Çarçabuk içeri süzüldüler. Onları her zamanki mavimsi duman bulutları karşıladı. Ne var ki oda, her zamankinden çok farklıydı. Maya, Ateş ve Güneş bunu içeri girer girmez fark etmişlerdi. Tempus'un bir nabız gibi atan zemini birini kovalarmış gibi, her zamankinden daha şiddetli bir tempoyla devinip duruyor, açılıp kapanan binlerce kapıdan yükselen sesler kulağa eskisinden çok daha tiz, yüksek ve ürkütücü geliyordu. Kapılardan birinin arkasında fırtınalar kopuyor gibiydi. Gürlemeler, ıslıklar, ulumalar... Bunlara eşlik eden binlerce ses; bir saatin tik-takları, dalgaların hışırtısı, kontrolden çıkmış gibi sürekli hızlanan bir dönme dolabın dişlilerinin gıcırtısı...

Cesaretini toplayan Ateş, insanı her an şaşırtan bu odanın derinliklerine doğru yürüdü. Duvar boyunca ilerliyor, yan yana sıralanmış kapıların üstünde yazılı tarihleri seçmeye çalışıyordu. Diğerleri hemen arkasındaydılar. 1202 tarihli şu kapı neredeydi?

Bir süre heyecanla ve sessizce bir oraya bir buraya bakın-

dılar. Zemin ayaklarının altında dalgalanıp duruyordu. Güneş bir an gözlerini kapadı. Tempus başından beri içine bir korku salıyordu ve bu hep böyle sürecek gibiydi. Üstelik o gün fazlasıyla... Gök gürültüsü gibi bir gürlemeyle gözleri faltaşı gibi açıldı. Gürültünün ardından gelen göz kamaştırıcı parıltıda bir anlığına bir kapı belirdi önlerinde. Üstündeki 1202 sayısı gayet net okunuyordu. Çocuklar birkaç saniyede kapının önüne geldiler. Rahatlamışlardı. Maya kediyi kucağına aldı. El ele tutuşan kafadarlar düşüncelerini Venedik üstünde yoğunlaştırdılar. Tempus ancak bu şekilde onları istedikleri zamana götürebiliyordu. Sonra kapıdan geçip kendilerini hiçliğe bıraktılar. Ancak bu sonu olmayan bir derinliğe düşmeye benzemiyordu. Daha çok, rengi giderek koyulaşan bir suya dalmak gibi hoş bir histi.

Labirentte

Çocuklar sonunda ışığı gördüler. Kızılımsı bir granit sütundan kayarak dışarı çıktıklarında kendilerini kalabalık bir meydanda buldular. Sağda solda keten önlüklü işçiler dolaşıyordu. Saçlarını topuz yapmış, ipek giysili ***patrici**** kadınlar heyecanla sohbet ediyor, sivri burunlu deri çarıklar giymiş, genç bir adam sinirli bir tavırla bir aşağı bir yukarı yürüyüp duruyordu. Herkese üstten bakan bir havası vardı. Gezgin satıcılar tezgâhlarında hoş kokulu, bal rengi birtakım tatlılar, reçeller satıyor, ona buna avuç açan dilenciler yufka yürekli zenginlerden birkaç kuruş koparmaya çalışıyorlardı. Yakındaki denizle beslenen havada tuz kokusu vardı.

Orta Çağ Venedik'indeki ***Piazetta San Marco***'daki üç çocukla kedi kimsenin dikkatini çekmedi. Çocuklar bile şaşırmıştı. Şaşkınlıkla dönüp arkalarına baktılar. Maya, "Sanırım gerçekten de bu sütundan geçip geldik," diye mırıldandı.

Güneş, "Evet," diye atıldı. "Ve bu sıradan bir sütun değil. Te-

* Asil ailelerden gelen ya da kentte vatandaşlık hakkına sahip olan insanlar.

pesindeki kanatlı aslanı gördünüz mü? O aslan, kentin koruyucu meleği Aziz Marco'yu temsil ediyor. Kent turu yaparken rehberimiz anlatmıştı!"

"Tamam, dönüş yolculuğumuz için bu sütunu aklımızda tutuyoruz," diyen Ateş eğilip Kiya'yı kucağına aldı.

Bu arada Güneş, kent hakkında bildiklerini sıralamayı sürdürüyordu: "Şu önümüzdeki ***Piazza San Marco***! Basilica di San Marco da orada!"

Az sonra, her birinin tepesine koca birer haç oturtulmuş, kurşunla kaplı beş kubbesi ve mermer cephe kaplamalarıyla doğu esintileri taşıyan bir kilisenin önünde durmuş, binaya bakıyorlardı. Kiliseye açılan kemer biçimindeki beş adet kapının üstünde, İncil'de sözü edilen sahnelerin resmedildiği göz alıcı mozaik freskler vardı. Taş ustaları kemerlerin üstünde enfes bir işçilik örneği sergilemiş, bol keseden kullanılan minik kuleler kiliseye neşeli bir hava katmıştı. Batmakta olan güneşin insa-

nın içini ısıtan kızıllığında her yeri altın renginde ışıldıyordu. Kilise, Güneş ailesiyle Venedik'e geldiğinde nasılsa yine öyleydi. Yalnız arada tek ama çok büyük bir eksiklik vardı: Ana girişin tam üstündeki quadriga!

Güneş gülümsedi, öyle olacaktı elbette. 1202 yılında atlar henüz Konstantinopolis'teydi.

Birisi, "Yoldan çekilin çocuklar!" diye bağırarak Güneş'i kabaca yana itti. Kısa boylu ama yapılı bir adam

sağı solu omuzlayarak yanlarından geçti. Adam üstüne, sırtının ortasında kırmızı bir haç olan bir yelek, altına da geniş, kloş bir etek giymişti.

Güneş, "Bir Haçlı şövalyesi!" diye bağırdı. "Onu izleyelim! Bizi diğerlerinin yanına götürecektir. Buralarda bir yerlerde bir karargâh var besbelli."

Adam kiliseye girecekmiş gibiydi ama kapılardan birinin gölgesinde anasonlu çörek satan kadının yanında durdu. Kadının önünde ***busolai**** dolu üç küçük sepet vardı. Kokuyu kaçırmayan Kiya, miyavlayarak çörek sepetlerine doğru bir hamle yaptıysa da, Ateş onu bırakmadı. Kadın onunla konuşurken adam da sepete eğilmiş, çörekleri kontrol ediyordu.

O sırada yanlarına iki çocuk yaklaştı; bizimkilerin yaşlarında biri kız, biri erkek iki çocuk... Lime lime giysileri pislikten parlıyordu. Ayakları çıplaktı. Kızın, omuzlarına dökülen uzun siyah saçları vardı. Dudakları sımsıkı kapalıydı. Mahzun yüzünde kömür karası, kocaman, muhteşem iki göz birer mücevher gibi parlıyordu. Erkek, kızdan yarım baş daha kısa ve çok zayıftı. Sivri burnunu sürekli çekiyor ve gömleğinin yırtık pırtık koluna sürüyordu. Telaşlı bakışlarla çevresini süzüyor, ateşler içinde yanıyormuş gibi tir tir titriyordu. Delikanlının bakışları busolai sepetlerinden birinin üstünde durdu. Kıza belli belirsiz bir işaret yaptı. Ondan sonra olanlar yıldırım hızıyla gerçekleşti. Satıcı kadın soldaki sepetten aldığı birkaç kek par-

* S şeklindeki anasonlu çörek.

çasını Haçlı askerine uzatırken sağdaki sepeti kapan çocuklar hiç zaman kaybetmeden kaçmaya başladılar. Satıcı peşlerinden bağırdı. Asker, çocukları bir süre kovaladı ama küçük hırsızlar kalabalığın içinde gözden kaybolmuşlardı.

Ateş, alçak sesle, "Vay canına, amma hızlıydılar," diye mırıldandı. Çocukların hem sepeti alıp hem de bir anda ortadan kaybolmalarına hayran kalmıştı anlaşılan.

Maya üzgün bir tavırla, "Üstleri başları dökülüyordu, fark ettiniz mi?" diye sordu. "Bunlar sokak çocukları olmalı. Çok acıdım doğrusu." Kendi giysilerine bir göz attıktan sonra, "Biz onlardan iyi durumdayız," dedi. "Hiç fena değil doğrusu." Kot pantolonu, tişörtü ve spor ayakkabıları gitmiş, yerine beli basit bir kemerle toplanmış gri ketenden bol bir elbise gelmişti. Ayaklarında da kaba, deri sandaletler vardı. Ateş'le Güneş ayak bileklerinin biraz üstüne çıkan deri botlar giymişlerdi. Üstlerinde keten gömlekler, ince pantolonlar ve şeritlerle pantolonun paçasına bağlanan kahverengi tozluklar vardı.

Güneş sırıtarak, "Çok şıkız canım!" dedi. "Şimdi bunu bırakalım da Haçlıların karargâhını bulmaya çalışalım. Belki ufak tefek işler yapar, başımızı sokacak bir yer buluruz. Şu Haçlı askerinin ortadan kaybolması ne şanssızlık!"

Maya bu sorunu pek umursamadı. Omuz silkip, "Boş ver onu," dedi. "Gelin biraz dolaşalım. Eminim başka askerlere de rastlarız. Bu aralar Venedik'te bunlardan binlercesi vardır."

Çocuklar yürümeye başladılar. Kendilerini kentin büyüsüne kaptırmış, sokakları arşınlıyorlardı. Sonunda San Marco bölgesine geldiler. Sokaklar labirent gibiydi. Önce parke taşla kaplı bir ana caddedeydiler. Sonra birden kendilerini ıssız ve çamur içindeki bir yan sokakta buldular. Evler öylesine dip dibeydi ki, damları neredeyse birbirine değiyordu. Güneş ışınları buraya uğramıyor gibiydi. Burunlarına, beklemiş tuzlu su ve çürümüş tahta kokusu dolmuştu. Kasaptan gelen kan kokusu fırından çıkan taze ekmek kokusuna karışıyordu.

Ateş, "Midem kazınmaya başladı," diye sızlandı.

Maya, "Benimki de..." diye mırıldandı. "Umarım para kazanacak bir iş bulup karnımızı doyururuz." Yiyecekleri ekmeği çalmak zorunda kalan çocukları düşününce içi burkuldu.

Yol, her köşe başında değişiyordu. Önce genişledi, sonra bir evden diğerine çamaşır asacak kadar daraldı. Daha sonra ***arkad'lı**** bir yola dönüşerek onları gölgeler içindeki meydanlardan, gizli köşelerden ve köprülerden geçirdi. Su her yerde aynıydı; kâh dar, karanlık bir kanalda kâh geniş bir ***rio***** halinde sessizce akıyordu.

Güneş, kısa bir süre sonra yollara dikkat etmeyi bıraktı. Hiçbir anlamı yoktu. Kent onu tıpkı daha önce geldiğindeki gibi büyülemiş, ancak bu kez biraz korkutmuştu. Çünkü artık

* İki sütunu birbirine bağlayan yay biçimindeki kemer. Peş peşe yerleştirilerek oluşturulan gölgelik yollara da aynı ad verilirdi.
** Nehir.

yanlarında, onları kentin kargaşasından kurtaracak bir turist rehberi yoktu.

Birden önlerine içinde küçük bir kilise olan bir ***campo**** çıktı. Meydanın ortasında tipik bir su kuyusu, yani bir ***pozzo*** vardı. Minicik kapıları ve pencereleri olan evler, meydanı çepeçevre kuşatmak ister gibi sımsıkı birbirine yaslanmıştı. Duvarlarının çoğu işlenmemiş tuğlayla örülü evlerin çatıları kırmızı kilden kiremitlerle örtülmüştü. Zemin katlarında ne dükkân ne de atölye vardı. Kuyunun önünde iki kadın sohbet ediyordu.

Kadınlara yaklaşan Güneş, "***Buona sera***! (Günaydın!) Haçlıların karargâhının nerede olduğunu söyleyebilir misiniz lütfen?" dedi.

Kadınlardan yaşlı olanı başını sallayarak, "***No***! (Hayır!)" dedi. "Şövalyeler hanlarda geceliyorlar. Tüm kente dağılmış durumdalar." Eliyle geniş bir daire çizmişti. "Ama komutanlarından biri buraya çok yakın bir yerde kalıyor." Yolu ayrıntılı bir biçimde tarif etti.

Güneş, "***Tante grazie***! (Çok teşekkürler)" dedi ama yüzünde kararsız bir gülümseme vardı.

Çocuklar kadının gösterdiği yöne doğru yürümeye başladılar.

Ateş'in canı sıkılmıştı. "Demek belirli bir karargâhları yok... Bu kötü oldu," diye söylendi. "Yüzbaşının biri bize ne iş verecek

* Meydan.

ki? Büyük bir karargâhta çok daha kolay iş bulurduk."

Köşeyi dönen çocuklar kendilerini bir anda içinden gürül gürül su akan bir kanalın önünde buldular.

Güneş, "***Canal Grande***!" dedi.

Önlerinden sayamayacakları kadar çok deniz taşıtı geçiyordu. Tombul yelkenliler, görkemli savaş gemileri ve rengârenk gondollar. Güneş şaşırmıştı. Onun bildiği gondollar siyahtı. Ailesiyle geldiğinde Venedik'teki tüm gondolların aynı renkte olduğu dikkatinden kaçmamıştı. Oysa zarafetle önlerinden kayıp giden gondollar renk konusunda birbirleriyle yarışıyor gibiydiler. Nehir trafiğini düzenlemek amacıyla Canal Grande'nin her iki yakasına yerleştirilen ve denizcilik dilinde ayrı birer anlamı olan renkli oklar gibi rengârenkti hepsi de. Kanalın karşı kıyısına süslü saraylar sıralanmıştı. Venedik sarayları lükste ve güzellikte birbiriyle yarışıyordu. Renkli vitray camlı ince, şık pencereler, geniş balkonlar, çatılardaki oyuncak gibi mazgallar, minik kuleler... Her binanın önünde suya uzanan ahşap merdivenler vardı. Korkuluklara takılı armalar bu özel iskelelerin hangi ***patrici***'ye ait olduğunu gösteriyordu. Batmakta olan güneş, binaları ve tekneleri altın rengine boyamıştı. Bir martı sürüsü daireler çizerek suya doğru alçaldı. Az ilerideki ***topo***'nun, yani bir balıkçıya ait yelkenlinin peşindeydiler.

Manzaraya hayran kalan Maya, "Ne kadar güzel!" diyerek rıhtım duvarına ilişti. Maya'ya sokulan Kiya da martıların balık avını ilgiyle izliyordu.

Ateş'le Güneş de kızın yanına oturdular. Açlık unutulmuş; üstlerine, yaklaşan gecenin korkusu çökmüştü. Oturdukları yerde, önlerinde sergilenen tiyatroyu seyrederek oyalanıyorlardı.

Ne var ki, karanlığın oyalanmaya niyeti yoktu. Usulca sokularak siyah parmaklarıyla kenti kavramış, kanallarla sokakları doldurmuştu. Çocuklar, kanaldaki teknelerle martılara dalıp saati unuttuklarını yanlarındaki lambanın ışığı göz kırpmaya başlayınca fark ettiler.

İlk ayağa fırlayan Ateş oldu. Çocuk enerjik bir tavırla, "Haydi kalkın!" diye bağırdı. "Gidip başımızı sokacak bir dam altı bulalım. En iyisi, Haçlı şövalyelerinin kaldığı hanlardan birini bulmak. Kadının yol tarifini hatırlayan var mı?"

Maya, "Hayır," dedi. "Ama pek öyle ahım şahım bir tarif değildi zaten. Biraz ararsak biz de buluruz pekâlâ!"

Geldikleri yöne döndüler. Çıktıkları sokakta lamba yoktu. Ortalık öylesine karanlıktı ki, bir adım ilerisini göremiyorlardı. Bir taşa takılarak sendeleyen Ateş bir küfür savurdu. Yanlarından ok gibi bir gölge geçti; ince uzun, tüylü ve aşırı hızlı bir şey. Kiya tısladı.

"Bir fare!" Güneş farelerden çok iğrenirdi. "Gidelim buradan! Az ileride bir sokak lambası var!"

Sendeleyerek ışığa doğru ilerlediler. Terk edilmiş gibi görünen bir *campo*'ya geldiler. Ama lamba artık yanmaz olmuştu.

Üflenmiş bir mum gibi sönüvermişti nedense. Bir köpek havladı. Bir yerlerde bir kapı çarptı. Serin bir rüzgâr esiyordu. Meydandan kalkan toz bulutu daireler çizerek ***campanile***'ye – meydanın kenarındaki kilisenin dört yanı açık, üstüne piramit biçiminde bir şapka oturtulmuş, ince uzun çan kulelerinden birine– doğru savruldu.

Sorması gerekmiyordu ama Güneş, "Biz... biz neredeyiz?" diye kekeledi. Yaptıkları düşüncesizliğe çok kızıyordu. Saati unutmak olacak iş miydi? Şimdi bu karanlık labirentin içinde belirli bir binayı nasıl bulacaklardı?

Birdenbire bir ıslık sesi duyuldu. Köpek sustu. Biri kısa bir komut verdi. Meydana çıkan dar sokaklardan birinde bir gölge göründü. Sonra bir başkası ve yine bir başkası... Küçük, seri gölgeler beş çocuğa aitti. Çocuklar bizimkilerin etrafını sardılar. Sırtını kamburlaştıran Kiya öfkeyle tısladı.

Maya, "Bak şu işe!" diye fısıldadı. "Şu kız öğleden sonra gördüğümüz hırsız değil mi?" Bunun üzerine Güneş'le Ateş de kızı tanıdılar. Yanındaki de sürekli burnunu çekip duran o zayıf oğlandı.

Bir adım öne çıkan kız taş gibi bir yüzle, "Burada ne arıyorsunuz siz?" diye tısladı. "Bizim bölgemizdesiniz. Buralara burnunuzu sokmanız çok cesurca ama buna pişman olacaksınız!"

Eli Uzun Ela

Çocuklar içgüdüsel olarak birbirlerine sokuldular. Ateş'in zihninde binbir türlü düşünce uçuşuyordu. Ne yapmaları gerektiğini bilemiyordu. Kaçsalar bir türlüydü, saldırsalar bir türlü...

Etraflarını saran sokak çocukları, çemberi giderek daraltıyorlardı.

Ateş birden Kiya'nın bacaklarına sürtündüğünü hissetti. Ayaklarının arasından süzülen kedi, grubun başı olduğu açıkça belli olan kıza doğru koştu.

Ateş, "Gel buraya!" diye seslendi.

Ama kedinin öyle bir niyeti yoktu. Kıza yaklaşarak bu kez onun bacaklarına sürtündü.

Ateş, "İnanamıyorum!" diye homurdandı. Kiya sanki düşman saflarına katılmış gibi bir duyguya kapılmıştı. Ama bunu Kiya'ya yakıştıramıyordu bir türlü. Hayvanın niyeti neydi acaba?

Kız şaşkın bakışlarla kediyi süzdü. Bir an kararsız kaldıysa da kedi miyavlayınca eğildi ve uzanıp hayvanı okşadı. İşte Kiya

o anda gerçek yüzünü gösterdi; tırnaklarını çıkardığı patisiyle kızın eline vuruverdi. Kız bir çığlık atarak elini çekti. Sokak çocuklarının arasından süzülen kedi sokakta gözden kayboldu.

Kız, "Elimi tırmaladı pis yaratık!" diye bağırdı. Hafifçe kanamakta olan elini inceleyen kız bizimkileri unutmuştu. Arkadaşları da çevresini sarmış, yaraya bakıyorlardı.

"Şimdi!" diye fısıldayan Ateş, şaşırıp kalan sokak çocuklarının arasından geçerek arkasında Güneş ve Maya'yla, Kiya'nın kaçtığı sokağa daldı.

Kız, "Maledizione!" diye bağırdı. "Lanet olsun! Düşün peşlerine!"

Üç arkadaşın ne bir hedefleri ne de bir planları vardı ama bacaklarının tüm gücüyle koşuyorlardı. Elli metre sonra kedinin hoplayıp sıçrayarak onları beklediği yere geldiler. Gecenin sessizliğinde sokağın başından bağırışlar geliyordu. Belli ki, sokak çocukları peşlerini bırakmamıştı.

Ateş, Maya ve Güneş koşmayı sürdürdüler. Birden önlerine siyah bir duvar çıktı. Bir evin duvarı. Yolun sonuna gelmiş gibiydiler. Ne var ki, sokak o noktada sert bir dönüş yapıyordu. Çocuklar hızla köşeyi döndüler. Bu kez girdikleri sokak diğerinden biraz daha genişti ama o da pek büyük sayılmazdı. Diğeri gibi küf kokan ve karanlık bir sokaktı. Bir kilise kulesinden çan sesi yükseldi. Boğuk çan sesi birbirine bitişik evlerin çatılarında yuvarlanırmış gibi onlara kadar geldi. Arkalarından

gelen sesler artmıştı. Anlaşılan sokak çocukları arayı kapatıyorlardı. Bunda şaşıracak bir şey yoktu. Ne de olsa onların bölgesindeydiler!

Çocuklar bu kez kendilerini üç yolun birleştiği bir campo'da buldular. Önden koşmakta olan Ateş tam ortadakine daldı. Diğerleri de onu izlediler. Kararı başkasının vermesi ikisini de rahatlatmıştı sanki.

Ne var ki bu, yanlış bir karardı. Yol, dar bir rio ile son buluyordu ama yine de genişliği dört metreden az değildi. Kenarda bulanık sulara inen birkaç merdiven vardı. Kanalı öyle atlayıp sıçrayarak aşmak mümkün görünmüyordu. Çocuklar birden irkildiler. Ufak tefek beş gölge onlara yaklaşıyordu.

Ateş, telaşla etrafa bakındı. Köprü neredeydi? Yoktu, kapana kısılmışlardı!

Bir dakika, bu... bu... Ateş gözlerini kısıp bir daha baktı. Merdivenin hemen yanındaki ***palina***'ya* küçük, altı düz bir kayık, bir ***s'ciopon*** bağlanmıştı.

"Gelin!" diye bağıran Ateş, Kiya'yı kaptığı gibi merdivenden sandala atladı, Maya ile Güneş de peşinden. Ateş s'ciopon'u hızla demir kazıktan öteye doğru itince sandal rio'da enlemesine durdu. Bu kez iki kolunu iki yana açıp dengesini sağlamaya çalışarak sandalın öbür ucuna doğru ilerledi. Karşı kıyı artık yalnızca bir buçuk metre kadar ötedeydi. Bir sıçrayışta Kiya ile

* Kanal kıyısında bulunan binalarda su yollarını kullanan araçların bağlandığı direkler.

birlikte karşıya geçti. Maya ile Güneş de fazla oyalanmadan yanına geldiler.

Karşı kıyıdan bağırışlar duyuldu. Sokak çocukları palina'nın başına gelmişlerdi. Tekneye ilk çıkan, sürekli burnunu çeken o minyon çocuk oldu. Ancak fazla kenara basmıştı. Sciopon yana doğru yattı. Çocuk dengesini kaybetti. Elleriyle havada bir yere tutunmak istermiş gibi hareketler yaptıktan sonra tiz bir çığlık atarak kanala gömüldü. Bir an sonra ağzından sular püskürterek suyun yüzeyinde belirdi ve "***Aiuto***!* Ben yüzme bilmiyorum!" diye bağırmaya başladı.

Aslında zaman kaybetmeden kaçmaya niyetli olan Maya, Ateş ve Güneş öylece kalakaldılar. Küçük çocuğun suyun üstünde kalmak için nasıl çabaladığını görüyorlardı. Arkadaşları sandaldan ellerini uzatıyorlardı ama çocuk onlara kadar uzanamıyordu. Hiç kimse de suya atlayıp ona yardım edecek gibi görünmüyordu.

Maya, "Anlaşılan bunların hiçbiri yüzme bilmiyor," dedi. "Bizim bir şeyler yapmamız gerekiyor!" Etrafına bakınan kız, az ilerideki palina'nın yanında bir halat gördü. Kararlı bir tavırla ipi demire düğümleyerek diğer ucunu suda çırpınan çocuğa fırlattı. Çocuk ipe uzandı ama yakalayamadı. Halat suya batmıştı. Maya halatı aceleyle sudan çıkarıp bir kez daha fırlattı. Çocuk bu kez onu yakaladı. Maya ipi çekmeye başladı. Diğerleri de yardıma geldiler.

* İmdat!

Az sonra çocuk burnunu çeke çeke önlerinde duruyordu. Bu arada arkadaşları da sandaldan atlayarak karşı kıyıya geçmiş, yine etraflarını çevirmişlerdi ama elebaşları olan kızın yüzünde bu kez o saldırgan ifade yoktu.

"Teşekkürler," dedi. "Matteo'nun hayatını kurtardınız."

Matteo titreyerek, "Ben eve gitmek istiyorum," diye mızıldandı.

Kız, "Tamam," dedikten sonra çocuklara dönerek, "Ya siz? Sizin eviniz nerede?" diye sordu.

Güneş, "Bizim evimiz yok," diye yanıt verdi. Kendilerini tanıttıktan sonra her zamanki öyküyü anlattı. Evsiz barksız yetimlerdi ve karınlarını doyuracak bir işle yatacak bir dam altı arıyorlardı.

Kız, "Bizimle gelin!" dedi. "Bizim orada kalabilirsiniz. Benim adım da Ela."

Kendini tutamayan Matteo, "Evet ya, Ela... Eli uzun Ela!" diye araya girdi. "Kimse onun kadar ustalıkla cep hırsızlığı yapamaz!"

Bir kahkaha atan Ela, "Matteo'ya da fındık faresi, deriz," dedi ve yanındaki diğer üç çocuğun adlarını söyledi: "Bunlar da Enzo, Mario ve Guiseppe. Pekâlâ, geliyor musunuz, gelmiyor musunuz?"

Maya, Güneş ve Ateş aceleyle başlarını salladılar.

Önlerine düşen Ela karanlık Venedik gecesinde yürümeye

başladı. Bu arada bizimkilere Matteo'nun, kendisinin ve diğer çocukların da kimsesiz olduklarını anlattı. "Biz sokak çocuklarıyız," dedi. "Günübirlik elimize geçirdiklerimizle yaşarız ama hiç değilse yatacak bir yerimiz var."

Az sonra yıkık dökük bir evin önüne geldiler. Belki bu ev de bir zamanlar görkemli bir palazzo idi ama herhalde bu uzun yıllar önceydi. Cephe boyaları dökülmüş, pencereleri çatlamıştı. Evin ön yüzünde kapı yerine dört köşeli, kara bir delik vardı. Kapıdan geçen çocuklar doğruca merdivenlerden yukarıya, çatı katına çıktılar. Çatı da yer yer çökmüştü. Deliklerden giren ay ışığı içeriyi aydınlatıyordu.

Ela, "Kendinize bir yer bulup rahatınıza bakın," dedi. Çatı arasında, nispeten sağlam kalan yerlere içi samanla dolu çuvallar konmuştu. Bunlar şilteleriydi anlaşılan. Maya, Güneş ve Ateş oraya yerleştiler. Kiya hemen Maya'nın kucağına sıçradı. Etraflarına bakındılar. Sokak çocuklarının kaldığı yer, rahat olmaktan çok uzak, esintili, pis ve soğuktu.

"Aç mısınız?" diye soran Ela, yanıtı da kendi verdi: "Elbette açsınız!" Şiltelerin arkasında duran tahta sandığı karıştıran kız, bir somun ekmek çıkarıp üç eşit parçaya bölerek çocuklara dağıttı.

Güneş, "Eee, şey... şimdi... eviniz bu mu?" diye sordu ama sorar sormaz pişman oldu. Nedense soru kulağına çok aptalca gelmişti.

Ela gülümseyerek, "Hangi açıdan baktığına bağlı," diye yanıt

verdi. "Her neyse... biz burada kalıyoruz." Ondan sonra Venedik sokaklarında geçen yaşantısından söz etti. Macera doluydu ama çektikleri yokluk ve karşılaştıkları tehlike göz ardı edilecek gibi değildi.

Ela acı bir ifadeyle, "Bizi kimse sevmez," dedi. "Nereye gitsek, kovalanıyoruz. Oysa tek isteğimiz hayatta kalmak. Başka çaremiz olmadığı için de arada bir hırsızlık yapıyoruz."

Maya, Güneş ve Ateş suspus olup düşüncelere daldılar.

Ela ile diğerleri yaşadıkları tehlikeleri anlattılar. Bazıları onlar kadar hızlı koşamayan bekçilerle ilgili espriler yaptılar. Bir ara yerinden kalkan Matteo, yapması gereken bir iş olduğunu söyledi. Ela başını salladı.

Çocuklar yattıklarında oldukça geç olmuştu. Saman şilteler epey rahattı. Yorgan yoktu. Kiya, Maya'ya sokulmuştu. Kız kediyi usulca okşadı. Kısa süre sonra horlamalar yükselmeye başladı. Günün yorgunluğuna yenilen sokak çocukları uyumuşlardı.

Maya, "Bana kalırsa Ela da, diğerleri de hiç kötü çocuklar değiller. Ne dersiniz?" diye fısıldadı.

Ateş yavaşça, "Evet," dedi.

Güneş, "Bence de..." diyerek arkadaşlarına katıldı. "Matteo'yu kanaldan çıkarmakla iyi ettik."

"Tabii ki..." diyen Maya esnedi. "Artık biz de uyuyalım. Haçlıları yarın, aydınlıkta ararız artık. Hem belki çocuklar bize yardım edebilirler."

Çocuklar uyumaya çalışıyorlardı ama ikide bir, bir gürültü ile irkiliyorlardı. Kâh damı tutan kalaslar gacırdıyor, kâh bir tıkırtı duyduklarını sanıyorlardı. Sonra birden merdivenler gıcırdadı. Birisi ses çıkarmamaya çalışarak yattıkları yere çıkıyordu. Ateş gözlerini araladı. Haklıydı. Zayıf ay ışığında yanından ince bir gölge geçti; Matteo'ydu bu! Ela'nın yanına çömelen çocuk, kızı uyandırmaya çalışıyordu. Kız yattığı yerden doğruldu.

Başını hafifçe kaldıran Ateş, Maya ile Güneş'in de uyanık olduğunu ve hiç kıpırdamadan yatarak aynı sahneyi izlediklerini fark etti.

Matteo, "Yanlarında sandıklar dolusu gümüş mark var," dedi nefes nefese. "Bir sürü sandık, duydun mu?"

Ela uyku sersemi, "Kimin?" diye sordu.

Çocuk kıkırdayarak, "Haçlılar!" dedi. "Çok paraya ihtiyaçları olacak zaten. Duka 85 bin gümüş mark istiyormuş. Buna karşılık Kudüs'e yelken açabilmeleri için Haçlılara 200 gemi verecek."

Başını sallayan Ela, "Amma da çokmuş!" diye söylendi.

"Çok ya!" diyen Matteo başını sallıyordu. "En az 10 bin şövalye var. Bütün gemilere ihtiyaç duyuyorlar." Ela bu kez, "Bütün bunları nereden öğrendin?" diye sordu.

Matteo yine kıkırdadı. "Bugün Canal Grande'nin oradaki meyhanelerden birindeydim. Biraz dilencilik yaptım, bilirsin işte... Hancı beni dışarı atana kadar da iki Haçlı şövalyesinin

konuşmalarına kulak kabarttım. Oldukça sarhoştular ve yüksek sesle konuşuyorlardı. Bunlar Haçlıların komutanlarının muhafız alayındalar. İki komutandan söz ettiler. Birinin adı Montferrat, diğerininki de St. Pol. Düşünsene, Dukanın sarayında kalıyorlar!"

Hayret dolu bir ıslık çalan Ela, "Böyle iyi ağırlanmalarına hiç şaşmadım," dedi. "Baksana, Dandolo bunlardan ne biçim para kazanacak. 85 bin gümüş mark çok para!"

Matteo, "Kesinlikle..." diye mırıldandı. "Görünüşe göre Haçlılarla Duka arasında sıkı bir pazarlık var. Anlaşılan Haçlılar gemilerin fiyatını düşürmeye uğraşıyorlar."

Bakışlarını tavandaki tahtalara diken Ela, "Herhalde," diye karşılık verdi. "Demek ki, bu Haçlılarda büyük para var. Nerede olduğunu da öğrenebildin mi Matteo?"

"Maalesef, muhafızlar bundan söz etmediler."

Ela karanlığın içinde gülümsedi. "Eğer bunu öğrenebilirsek..."

İzler Dükalık Sarayını Gösteriyor

Saman dolu çuvallardan biri karnına inen Ateş, korkuyla yerinden fırladı. Neye uğradığını anlamamıştı. Şaşkın şaşkın etrafına bakındı. Sokak çocukları etraflarını sarmış gülüyorlardı. Bu bir yastık kavgası ilanıydı.

Hemen ardından üstüne ikinci bir çuval daha uçtu. Ancak bu kez atik davranan Ateş, çuvalı yakaladığı gibi gerisin geri fırlattı. Maya ile Güneş de birer çuval kapıp ateşe karşılık verdiler. Kısa süre sonra çuvallardan biri dağıldı. Ela yastık kavgasını durdurdu.

Kız, "***Buon giorno***! (Günaydın!)" diyerek çocukları selamladı. "Kahvaltı için bir şeyler ayarlamaya çıkıyoruz. İsterseniz siz de gelin."

Birkaç dakika içinde evden çıktılar. Sokak bir önceki gece boş ve terk edilmiş görünüyordu. Sabahleyin ise ortalık çok canlıydı. İki genç kadın içleri çamaşırla dolu iki çuvalı sürükleyerek bir yere götürüyorlardı. Bağıra çağıra konuşan kadınlar önlerinden geçerken seslerini iyice yükseltmişlerdi. Peşlerinde

yürüyen birkaç denizci alçak sesle kadınlara laf atıyorlardı. Küçücük bir dükkândan körük tıslaması geliyordu. Pencereden içeriye kaçamak bir bakış atan Maya, tezgâhına eğilmiş, çalışan bir gümüşçü gördü.

Ela, önlerine düşüp onları karman çorman sokaklardan geçirdi. Sokak çocukları bu arada Haçlıların hazinesinden söz ediyor, parayı ellerine geçirdiklerinde ne yapacaklarını konuşuyorlardı. Çocuklar da kendi aralarında sohbete başladılar ama tabii Ela ile arkadaşlarının duyamayacağı kadar alçak sesle.

Güneş, "Şu Dukalık Sarayı'na gitmeliyiz," dedi. "Belli ki, Haçlıların komutanları orada kalıyorlar. Onlar neredeyse para da oradadır. Öyle değil mi?"

Sonunda içinde pazar kurulmuş, oldukça kalabalık bir meydana geldiler. Sağda solda iyice olgunlaşmış armutlar ve kayısılar, kırmızı yanaklı elmalar, üzerinde dumanı tüten ekmekler sıralanmış tezgâhlar vardı ama en çok da balık satılıyordu. Kaba tahta sandıklar, yeni tutulmuş sardalyelerle, yengeçlerle, istiridyelerle ve karideslerle doluydu. Mallarını satmak için avaz avaz bağıran satıcıların sesleri neredeyse kulaklarını sağır edecekti.

Ela, ekmek satan bir adamın önünde durmuş, yalvarıp yakarıyordu. Adam kızı kabaca itti. Eğer Ateş tutmasaydı Ela az kalsın yere düşecekti. Ateş öfkeyle, "Bu adam ne yaptığını sanıyor?" diye homurdandı.

İçini çeken Ela, "Boş ver!" dedi. "Çok normal."

Maalesef haklıydı. Bunu çocuklar da gördüler. Üstü başı dökülen sokak çocuklarını kim görse itip kakıyor, kovalıyor, küfrediyor ya da tehdit ediyordu.

Güneş, "Ben buna dayanamam," diye söylendi.

"Ben de..." diyen Maya, "mutlaka bir iş bulmalıyız," diye mırıldandı.

Yaptıklarının işe yaramadığını gören sokak çocukları sonunda taktik değiştirdiler. Biri satıcıyı oyalarken bir başkası yıldırım hızıyla uzanıp gözüne kestirdiğini tezgâhtan çalıveriyordu. En azından Ela'nın "eli uzun" lâkabını nasıl aldığını anladılar. İstediklerini toparlayan sokak çocukları hızla pazardan ayrıldılar. Bizimkiler de çaresiz onları izlediler. Bir kilisenin kapısının önünde durduklarında hepsi nefes nefeseydiler.

Ela cömertçe, "Alın bakalım!" diyerek ilk seçimi Güneş, Ateş ve Maya'ya bıraktı. Üç arkadaş çekinerek yiyecekleri aldılar. Kahvaltıya hiçbir katkıda bulunmamışlardı ne de olsa!

Bir şeyler atıştırdıktan sonra Güneş, "Biz Dukalık Sarayı'na gitmek istiyoruz," dedi. "Bize yolu gösterebilir misiniz?"

Hemen atılan Matteo, "Oraya neden gitmek istiyorsunuz?" diye sordu.

Güneş, "İş arayacağız," diye yanıt verdi. "O zaman para kazanıp bir şeyler satın alırız. Sonra da sizi yemeğe çağırırız."

Matteo ile diğer çocuklar bu yanıta çok güldüler. "İyi fikir.

Bir deneyin bakalım," diyen Matteo onlara yolu tarif etti.

Vedalaşırken Ela, "Bu akşam görüşecek miyiz?" diye sordu.

Maya, "Seve seve!" diye bağırdı. "Evi bulabilirsek tabii ki..."

On dakika geçmeden yine kaybolmuşlardı. Birdenbire çakılıp kalan Kiya yüksek sesle miyavladı.

Maya yorulmuştu. "Yoksa dukanın sarayının nerede olduğu konusunda bir fikrin mi var?" diye mırıldandı.

Kiya'nın kulakları öne doğru çevrilmiş, gözleri büyümüştü. Çocuklar, kedinin onlara bir şey göstermek istediğini anlamışlardı. Kiya, az ilerideki köprünün altına çöküp kalmış bir siluete doğru ilerledi. Siluet, paçavralara sarınmıştı. Bir dilenciydi besbelli. Çocuklar yaklaştığında şüphelenmiş olmalıydı ki, onları görür görmez yanında duran kalın sopaya uzandı.

"Ne istiyorsunuz?" diye homurdandı. Geniş çeneli, ince uzun yüzlü biriydi. Küçük, basık bir burnu vardı. Çalı gibi uzun ve gür kaşlarının altındaki gözleri kömür karasıydı. Saçlarını arkasında atkuyruğu yapmıştı.

Güneş ona yolu sordu.

Dilenci, "Dukalık Sarayı'nı biliyorum elbette," dedi. "Peki, sence bu bilgi kaç para eder?"

Arkadaşlarına bakan Güneş, ellerini iki yana açarak çaresizce "Hiç param yok," dedi.

Bir kahkaha atan dilenci, "O zaman haydi yallah, ***vai al diavolo***!" diye bağırdı.

Cesaretleri kırılan çocuklar arkalarını dönüp köprüye girdiler. Köprünün altından göz alıcı renklere boyanmış bir gondol geçiyordu. Gondolcu bir aşk şarkısı söylüyordu.

Maya'nın morali bozulmuştu. "Bu kentte hayatta kalmak hiç de kolay değil," diye söylendi. Kiya'yı kucağına alan kız kedinin yeşil gözlerine bakarak, "Bizi neden şu meymenetsiz dilencinin yanına götürdün?" diye mırıldandı. "Sen nedensiz hiçbir..."

Başını Maya'nın koluna sürten kedi usulca mırladıktan sonra yere atlayıp koşmaya başladı.

Şaşkınlıkla arkasından bakan Maya, "Anlaşılan Kiya'nın bir önerisi var. Bakalım nereye gidiyor, yürüyün!" dedi.

Gizemli kedi nasıl becerdiyse bu kez de çocukları hedefe götürmeyi başarmıştı. Birden kendilerini San Marco Meydanı'nda buldular. Canal Grande'ye açılan kenarda Dukalık Sarayı yükseliyordu. Sarayın dört köşesi kulelerle süslenmiş yüksek duvarlarla çevriliydi. Görkemli bir kaleyi andırıyordu. ***Arkad***'larla birbirine bağlanan sütunların tepesinde ustaca bir el işçiliğiyle yapılmış gotik ***kapitelle'ler,*** yani süslü sütun başları vardı. Köşe dikmelerinin üstünde İncil'den sahnelerin canlandırıldığı, insanda gerçek etkisi uyandıran heykeller bulunuyordu.

Güneş hayranlıkla, "İşte gücün merkezi!" dedi. "Duka kenti buradan yönetiyor. Haçlıların komutanları da burada olmalılar."

Canal Grande'yi gösteren Ateş, "Şuraya bakın!" diye bağırdı.

"Orada bir kalabalık toplanmış. Neler oluyor merak ettim doğrusu." Çocuk sözlerini bitirir bitirmez o tarafa doğru koşmaya başlamıştı.

Kalabalık, ahşap bir kürsünün etrafını çevirmişti. Üstünde, paçavralar içinde, esmer tenli dört genç adam duruyordu. Adamların elleri bağlıydı. İri yarı, tombul bir başka adam ise kürsünün önünde bir aşağı bir yukarı gidip geliyor, kollarını açarak birtakım hareketler yapıyordu.

Adam haykırmaktan kısılmış bir sesle, "Hepsi de güçlü ve çalışkan adamlar!" diye bağırdı. "Şu kaslara bakın! Bu adamlar at gibi yük taşır. Bunlar Mısır'dan gelme."

Maya küçümseyen bir sesle, "Köle tüccarı!" diye söylendi.

Şişko, "Üstelik de sapasağlamlar!" diyerek mallarını övmeyi sürdürdü. "Aslan gibiler..."

Maya kalabalığa bir göz attı. Sıradan insanlar... Bolca denizci, pazarcı kadınlar... İçlerinde çocuklar bile vardı. Kalabalıkta hemen dikkati çeken bir adam gördüler. Giysileriyle yanındakilerden ayrılıyordu. Uzun paltolu, şapkalı adam, pahalı olduğu açıkça belli olan deri çizmeler giymişti. Köle tüccarına yaklaşan adam, "Dukalık Sarayı'nın ahırlarında çalışacak adamlara ihtiyacım var," dedi. "Bunlar dilimizi konuşuyorlar mı?"

Şişko utangaç bir tavırla gülümseyince çarpık çurpuk dişleri meydana çıktı. "Biraz... ama anlarlar."

Şapkalı adamın bir kaşı havaya kalktı. Kölelerden birine

dönerek adını sordu ama, hiçbir yanıt alamadı. Köle tüccarına dönerek, "Tek kelime anladıkları yok," diye homurdandı. "Bunlar işime yaramaz."

Köle tüccarı omuz silkti. Diğer yana dönerek palavralarını sürdürdü. Maya, şık adamın oradan ayrıldığını gördü. Aklına bir fikir gelmişti.

Gizli Hazine

Maya adama doğru dönerek, "Bir dakika bekler misiniz?" diye seslendi.

Ateş'le Güneş şaşkınlıkla arkadaşlarına baktılar.

"Ahırda çalışacak birilerini arıyorsanız, biz varız," diyen Maya en şirin gülümsemesini takınmıştı.

Adam kızı küçümseyen bir bakışla tepeden tırnağa süzerek "Sen ve şu iki çocuk mu?" dedi. "Herhalde kedi de sizden?"

Hızla başını sallayan Maya, "Evet, küçük olduğumuza bakmayın! Biz çok sıkı çalışırız," dedi. "Kedi de fareleri yakalar."

Adamın kılı kıpırdamadı. Bakışları Canal Grande'ye döndü. Tam önlerinden devasa bir savaş gemisi, yani bir ***galeere*** geçiyordu.

Sonunda pes ederek "***D'accorde****" dedi. "Gelin bakalım." Önlerine düşen adam, yolda yürüdükleri sırada Dukalık Sarayı'nın kâhyası olduğunu söyledi. Saraydaki işler dışında ahırlardan da sorumluydu.

"Size çalışacağınız ve yatacağınız bir yer göstereceğim. İşe karşılık yemek! Ama sizi uyarıyorum, tembellik ettiğinizi gö-

* Anlaştık!

rürsem kendinizi kapının önünde bulursunuz!"

Maya'ya doğru eğilen Güneş, "Harika bir fikir, Maya!" diye fısıldadı. "Saraya girmeyi başardık. Üstelik yatacak yer ve yiyecek de bulduk."

Birkaç dakika sonra çocuklar sarayın hemen arkasına inşa edilmiş koca bir ahırdaydılar. İçeride yalnızca altı tane at vardı. Bölmelerin çoğu boştu. Şapkalı adam ıslık çalınca ahırın arka tarafından kısa boylu, tıknaz, omzuna gübre çatalı atmış bir adam çıktı.

Kâhya, "Sana işçi getirdim," dedi. "Ne yapacaklarını gösterirsin." Sonra çıkıp gitti.

Ufak tefek adam, "Benim adım Luca," dedi. "Hem getir götür işlerine bakıyor hem de ahırda çalışıyorum. Burası benim sayılır; o yüzden ben ne dersem onu yapacaksınız. Tamam mı?"

Çocuklar başlarını salladılar.

Sırtındaki çatalı Ateş'in eline tutuşturan Luca, "İyi o zaman," dedi. "Hemen başlayın! Ahırları temizleyin ve atlar için su taşıyın. Ondan sonra da onları kaşağılarsınız. Hadi bakalım, yallah!"

Güneş, "Özür dilerim," diye atıldı. "Bir sorum olacak: Bu atlar kimin?"

Bir kez daha esneyen Luca, "Haçlıların," dedi. "Bu kadar gevezelik yeter. Başlayın artık."

Çocuklar anlamlı anlamlı bakıştıktan sonra işe giriştiler. Luca ise boş bölmelerden birine girip samanların üstüne uzandı.

Ateş, Maya'ya doğru eğilerek, "Şu Luca bayağı tembel birine benziyor," diye fısıldadı.

Başını sallayan kız, eline geçirdiği yabayı samanlara batırırken "Haklısın ama buraya kapılandığımıza sevinmeliyiz," dedi. "Ela ile diğerleri bunu bilselerdi..."

Güneş, "Doğru!" diye araya girdi. "Fırsat bulursak söyleyelim. Kim bilir ne kadar şaşıracaklar!"

Kiya da ahırı sevmişti anlaşılan. Samanların arasında atlayıp sıçrayarak fare yakalamaya çalışıyordu.

Luca tembel olabilirdi ama öğlen olunca çocuklara yemek vermeyi unutmadı.

Adam, "Sarayın artıkları ama yine de..." diye mırıldandı. Çocuklar şaşırmışlardı. Luca ekmek, fasulye, hatta biraz da çörek bulmuştu. Açlıktan mideleri kazınan çocuklar yemekleri silip süpürdüler. Ne var ki, öğle tatili kısaydı. On beş dakika sonra Luca yeni emirler yağdırmaya başlamıştı bile.

"Şu en arkadaki boş bölme iyice temizlenecek!" diyerek keyif çattığı bölmeye yönelen Luca, yarı yolda duruverdi. Ahırın kapısı açılmış, içeriye iki erkek girmişti. Birisi zayıf ve çok uzun boyluydu. Üstüne zincirlerden örülmüş zırhlı bir yelek, onun üstüne de göğsüne kırmızı bir haç dikilmiş bir tunik giymişti. Yüzü çok ciddiydi; hatta asıktı. Öbür adam tıknazcaydı ve tavus kuşu gibi giyinmişti. Mintanı ve tozlukları altın rengi kadifedendi. Üstüne yeşil bir ceket giymişti. Kemerinin tokası altın

renginde bir hançerdi. Uzun sivri burunlu, bordo renkli deri ayakkabıları hemen dikkati çekiyordu.

Luca hemen adamlara doğru seğirtti. Önce tavus kuşu adamın yanına yanaşıp yerlere kadar eğilerek, "Kont Montferrat, bu ne şeref!" diye bağırdı.

Sonra uzun boylusuna dönerek eğildi ve "Saygılarımı sunarım Sayın Kont St. Pol!" dedi.

Maya, Güneş ve Ateş, görünmemeye çalışarak bölme tahtasının üstünden olan biteni izliyor, konuşulanları dinliyorlardı.

Luca saygıyla, "Ne emredersiniz?" diye sordu.

Eliyle sinek kovar gibi bir hareket yapan Montferrat, "Atlarımıza bir bakmak istedik, o kadar," dedi. "Sonuçta bizimle tekneye gelecek ve deniz yolculuğu bittikten sonra da bizi Kudüs'e götürecekler. Bu yüzden gayet iyi bakılmaları gerekir."

Luca yapmacık bir gülümsemeyle, "Burada emin ellerdeler," dedi.

Bu kez St. Pol bir adım öne çıktı. Yüzü az öncekinden daha da asıktı. "Öyle olsa iyi olur," diye homurdandı. "Ama şimdi bizi yalnız bırak. Konuşmamız gereken şeyler var. Dışarı!"

Bir reverans daha yapan Luca aceleyle ahırdan çıktı. Güneş, Ateş ve Maya'yı unutmuştu besbelli. Böylece çocuklar yerlerinde kaldılar ve şövalyeler tarafından fark edilmeden dinlemeyi sürdürdüler. Maya kediyi kucağına aldı. Hayvanın sesini çıkarmayacağını umuyordu.

Montferrat kır atına yaklaşıp boynunu okşadı. "Yeni kaşağılanmış," dedi. "Anlaşılan seyis atlarla gerçekten ilgileniyor."

İçini çeken St. Pol, "Hiç değilse..." diye mırıldandı. "Bunun için de iyi bir para ödeyeceğiz kuşkusuz. Şu Venedikliler resmen açgözlüler. En azından Duka!"

Atına bir elma veren Montferrat, "Kesinlikle," dedi. "Dandolo'nun gemiler için istediği 85 bin gümüş mark yüzsüzlüğün ta kendisi. Tanrı aşkına! Bu kadar ödemeyiz, umarım."

Başını sallayan St. Pol, "Ödemesek çok iyi olurdu tabii," diye mırıldandı. "Ama Duka'nın eline düştük bir kere. İhtiyacımız olan gemiler onda. Aklım almıyor, 85 bin gümüş mark! Varı-

mız yoğumuz da bu. Üstelik hiçbir iş yapmadan burada oturup duruyoruz. Her günümüz dünyanın parasına patlıyor!"

Kollarını kavuşturan Montferrat, "Duka da bunun farkında," dedi. "Onun zamanı var ama bizim yok. Şu pazarlığı bitirip bir an önce denize açılmalıyız. En iyisi planladığımız gibi 29 Haziran'da yola çıkmak. Umarım Kudüs'ü dinsizlerin elinden kurtarmakla kalmaz, Tanrı adına yaptığımız bu sefer için harcadığımız parayı çıkaracak kadar ganimet de elde ederiz."

"Ödeyelim, diyorsun anlaşılan?"

Derin bir iç çeken Montferrat, "Başka ne yapabiliriz ki?" dedi. "Venedik'teki her günün bir servete mal olduğunu kendin söylüyorsun. Sonuçta tam 10 bin adamımız var!"

O anda Maya'nın ayaklarının altında bir hareketlenme oldu. Kiya yay gibi gerilmişti. Maya kediyi okşayarak sakinleştirmeye çalıştı ama hiç faydası olmadı. Hayvanın tüyleri dimdik olmuş, bedeni heyecandan titremeye başlamıştı. Belli ki bir şey kedinin içindeki avcılık içgüdüsünü uyandırmıştı. Ve bu her neyse, o anda büyük bir umursamazlıkla oralarda dolanıp duruyordu. Bu, bir fareydi elbette! Kızın kollarının arasından kurtulan Kiya, bir anda farenin üstüne atladı. Fare can havliyle kaçmaya başladı. Dikkati çekmek istemeyen Maya, kediyi yakalamaya çalıştı. Birkaç adımda kedinin yanına ulaştı ama bu arada tahta bir kovaya çarpıp onu düşürdü.

Montferrat, "Bu da neydi böyle?" diye bağırdı. "Yalnız olduğumuzu sanıyordum!"

St. Pol öfkeyle, "Ses şuradan geldi," diyerek çocukların olduğu bölmeye doğru yürüdü. "Anlaşılan birileri bizi dinliyor. Şimdi öğreniriz."

Çocuklar tahta kapının arkasına sinip beklediler. Güneş dudaklarını ısırdı; mahvolmuşlardı. Bu işten kurtuluş yoktu. Ateş heyecanla tırnaklarını kemirmeye başladı. Korkudan bembeyaz kesilen Maya, tahta kovayı devirdiği için kendisine kızıp duruyordu.

Neyse ki, Kiya yine yardıma koştu. Doğruca St. Pol'ün üstüne koşan kedi, adamın ayaklarının arasından süzülerek ahırın derinliklerinde gözden kayboldu.

"Kediymiş!" Arkasını dönüp Montferrat'a doğru yürüyen St. Pol güldü. "Yalnızca bir kedi!"

Maya, Ateş ve Güneş derin birer nefes aldılar. Tek rahatlayan onlar değildi.

Montferrat, "Tanrıya şükür!" dedi. "Bir dinleyen olsaydı, pazarlık şansımız sıfıra inerdi. Her neyse, ben Dandolo'ya istediğini vermekten yanayım."

St. Pol sustu. Bakışları umutsuzdu.

Montferrat, "Ayrıca paramızın çalınmasından da korkuyorum," diye ekledi. "Bu şehir saray dolu ama bir o kadar da hırsızı var!"

St. Pol bu kez kızmıştı. Alaycı bir gülüşle, "Sen onu dert etme!" dedi. "Paraları gizli bir yere sakladım. Üstelik bekçiliğini de kendim yapıyorum. Paralara kimse dokunamaz. Yemin ederim!"

"Tamam, tamam. Sana inanıyorum. O zaman anlaştık: Dandolo'nun bu arsız önerisini kabul ediyoruz."

St. Pol omuz silkti. Konuşma bitmişti. Şövalyeler ahırdan çıkıp gittiler. Montferrat kırmızı çizmeleriyle gübrelere basmamaya özen gösteriyordu.

Ahırda yalnız kaldıklarında içini çeken Güneş, "Gizli bir yer!" diye söylendi.

Maya heyecanla, "Ama başında kimin durduğunu öğrendik!" diye atıldı. "Bu da St. Pol'ü gözden kaçırmamak gerekti-

ği anlamına geliyor. Bakarsınız bizi gizli yerine götürür. Şu St. Pol'ün nerede kaldığını öğrenebilseydik!"

Pencereden dışarı baktıklarında iki adamın ahırın karşısındaki iki katlı binadan içeri girdiklerini gördüler.

Maya, "Bunlar kesin o binada kalıyorlar!" diye bağırdı.

Güneş, "Çok mümkün," diye mırıldandı. "Burası belki de misafirhane gibi bir yerdir. Benim dikkatimi çeken başka bir konu. Haçlıların 85 bin gümüş marklık inanılmaz bir servete sahip olduklarını öğrenmiş olduk. Başka bir deyişle: Haçlılar birçok kaynakta iddia edildiği gibi bu parayı tüketmemişler. O zaman nasıl elden çıkarmışlar?"

Yumruklarını sıkan Maya, "Bunu da öğreneceğiz elbet," dedi. "Ayrıca..." Cümlesini yarıda kesip arkadaşlarına bir kez daha açılan kapıyı gösterdi.

Kapıdan içeri giren Luca çocuklara doğru yürüyerek, "Pencereden dışarıyı izlemeye gelmediniz buraya," diye homurdandı. Sonra çocukların orada olmamaları gerektiğini anımsayarak, "Siz hep burada mıydınız?" diye sordu.

Güneş hemen, "Hayır!" diye atıldı. "Su getirmeye gitmiştik. Biz dönerken o beyler de ahırdan çıkıyordu."

Anlaşılmaz birtakım kelimeler mırıldanan Luca, cebinden bir ***parşömen*** rulosu çıkararak, "Bu mektup, baharatçı Tadessi'ye gidecek," dedi. "Aslında ben götürecektim ama... Ben... ee... Biraz rahatsızım. Şu işi siz hallediverin. Ama çok terbiyeli davranın ha! Tadessi, ***Signoria***'nın çalışanıdır."

Maya, "Signoria mı? O ne?" diye sordu.

Luca gözlerini devirerek, "Hey Tanrım, siz de amma cahilsiniz!" diye söylendi. "Signoria, kentin en önemli dokuz kişisinin bulunduğu bina. Duka'dan sonraki dokuz kişi elbette. Duka, yalnızca Signoria üyeleri tarafından kontrol edilir." Sinsi bir sırıtmayla, "Ona biraz dikkat ediyorlar işte..." diye ekledi.

Çocuklar baş sallamakla yetindiler.

"Bir şey daha var: Tadessi, Venedikli tüccarların sözcüsüdür. Haçlıların istediği filoyu oluşturma görevi ona verildi. Gemilerin çoğu da tüccarlara ait zaten. Neyse, bu kadar gevezelik yeter! Hadi bakalım, hemen yola koyulun!" Parşömeni Ateş'in eline tutuşturarak, "Mektubu da sakın kaybetmeyin!" diye tembihledikten sonra baharatçının yolunu bir güzel tarif etti.

Yolda yürürlerken Maya, "Biraz yol aldık bence," dedi. "Parayı kimin sakladığını öğrendik ve bu kişinin nerede kaldığını yaklaşık olarak biliyoruz. St. Pol bizi gizli yerine götürecektir. Orada pusuya yatarsak hazineyi kimin çaldığını da görürüz!"

İçini çeken Ateş, "İyi plan... da bu bütün gece uyumayacağız demektir," diye söylendi.

Güneş, "Buna değer ama!" diye bağırdı. "Hemen bu gece başlayalım!"

İlginç Bir Dönüşüm

Öncelikle Tadessi'ye iletilmesi gereken mektubu teslim ettiler. Kısa süre sonra ***Rio di San Maurizio***'nun Canal Grande'ye açıldığı noktada yer alan bir palazzo'nun önünde duruyorlardı. Saray gibi bina üç katlıydı. Balkonları, çıkmaları, mazgalları, kuleleri ve renkli bayraklarıyla en üst katın Tadessi Ailesi'nin konutu olduğu belliydi. Zemin kat ise bir karınca yuvasını andırıyordu. Bütün kapılar ardına dek açıktı ve içeride kocaman bir depo görülüyordu. Bazı işçiler taşıdıkları sandıkların ağırlığı altında iki büklüm olmuş, ter döküyor, bazıları da ağır çuvalları oradan oraya sürüklüyorlardı. Bir köşede koca koca fıçılar, bir başka köşede içi çeşitli mallarla dolu hasır sepetler duruyordu. Mal getiren satıcılar ana girişin önünde uzun bir kuyruk oluşturmuşlardı. İç tarafa yerleştirilen masada önünde bir mürekkep şişesi ile oturan ciddi bakışlı bir adam, ucunu kalem olarak kullandığı kaz tüyüyle birtakım listeler oluşturuyordu. palazzo'nun yanında, kazıklar üstünde Canal Grande'ye inen genişçe bir iskele vardı. İskelenin ucuna, tam o sırada yük boşaltmakta olan bir yelkenli bağlanmıştı.

Ateş, "Kokuyu aldınız mı?" diye sordu.

Maya, "Baharat!" diye bağırdı. "Hapşıracağım galiba."

Etrafına bakınan Güneş, "Anlaşılan doğru yere gelmişiz," dedi. "Şimdi iş, Tadessi'yi bulmaya kaldı. Gelin şu masanın başındaki adama soralım!"

Adam önce onları kovalamaya kalktı ama mektubu burnuna doğru uzatınca işçilerden birini çağırarak çocukları Tadessi'nin yanına çıkarmalarını söyledi.

Binadan içeri girdiler. Burada koku daha da arttı. Ortalık buram buram acı kırmızıbiber, köri ve karabiber kokuyordu. Maya bu kez gerçekten de hapşırdı. Basıla basıla iyice eskimiş merdivenlerden palazzo'nun üst katına çıktılar. Günümüzdeki büyük bürolara benzeyen bir yerdi. Her yerde yazı masaları vardı. Masalarda aşağıdaki işçilerden çok daha iyi giyimli adamlar çalışıyordu. Herkes harıl harıl yazı yazıyordu. Herhalde umulmadık bir anda not almak gerekirse diye olacak, çoğunun boynunda minik mürekkep şişeleri asılıydı. Sade bir ahşap kapının önünde duran rehberleri kapıyı tıklattı.

Haşin bir ses, "Gir!" diye seslendi.

Onları yukarı getiren işçi kapıyı açıp Tadessi'yi selamladıktan sonra çocukları içeri itti.

Tadessi, yuvarlak yüzlü, top sakallı bir adamdı. Gözleri huzursuzca sağa sola hareket edip duruyordu. Sinirli denemese de gergin olduğu açıkça anlaşılıyordu. İkide bir önündeki masanın üstüne yaydığı parşömeni düzeltiyordu.

"Üç çocuk ve bir kedi? Söyleyin bakalım, burada ne arıyorsunuz?" Sabırsızlandığını belli eden yüksek bir sesle konuşmuştu.

Bir reverans yapan Ateş, "Dukalık Sarayı'ndan bir haber getirdik," dedi.

Tadessi'nin yüzü aydınlandı. Ayağa kalkan adam, "Şimdi iş değişti," dedi. Masanın diğer tarafına gelip Ateş'in elindeki mektubu aldı ve hızla okudu. Biraz rahatlamış gibiydi.

"**Grazie**!" diye mırıldandı.

O sırada kapı açıldı, içeriye uzun boylu, güzel bir kadın girdi. Üstünde altın rengi parıltılar saçan kolsuz, kadife bir tunik, altında da beyaz keten bir etek vardı. Parmaklarındaki yüzükler göz alıyordu.

Tadessi, "Ah, Rosa..." dedi.

Başını hafifçe sallayarak adamı selamlayan kadın, elindeki kâğıtları ona uzatarak, "Bunlar Zara'dan gönderilen evrak sevgili kocacığım," dedi. "Hemen halledilmesi gerekiyor." Rosa bu sözleri aşırı bir kendine güvenle söylemiş, üstelik adamı uyaran

bir dille bu işin savsaklamaya gelmediğini vurgulamıştı. Yani o kısacık zamanda Tadessi Baharatçısı'nda kimin patron olduğu net bir biçimde açığa çıkmıştı.

Tadessi hemen, "***Certo****, hayatım," diye yanıt verdi. "Ben ilgilenirim."

Gülümseyen Rosa, "İyi," diye mırıldandı. "Konu, bir sonraki kırmızıbiber sevkiyatı."

"Kırmızıbiber mi? Harika!" Çocuklara dönen adam, "Venedikliler kırmızıbibere bayılıyorlar," dedi. "Güzel kentimizdeki tek kırmızıbiber satıcısı benim. Zara'daki tüccarlarla da çok iyi ticari ilişkiler kurdum!"

* Elbette!

Rosa, "Ayrıca bir ziyaretçin var," diye ekledi. "Alessandro di Vecchio, Haçlılar konusunda seninle görüşmek istiyor. Kendisi dışarıda bekliyor."

Bir kaşını kaldıran Tadessi, "Tamam içeri gelsin," dedi. "Ama daha önce..." Cümlesini yarım bırakan adam masasının üstündeki kâğıtları karıştırarak aradan mühürlü bir mektup çıkardı. Çocuklara dönüp, "Bunu Duka'ya götürün," dedi. "Bu arada saygılarımı da iletin!" Papirüs'ü Ateş'e uzattı, cebinden çıkardığı birkaç bozuk parayı çocuklara verdikten sonra, "Artık gidebilirsiniz!" dedi.

Teşekkür eden çocuklar kapıya doğru yürüdüler. Rosa da o sırada kapıyı açmış, dışarıdaki adamı içeri alıyordu. Çocuklar adamı hemen tanıdılar. Geniş bir çene, basık bir burun ve çalı gibi kaşlar! Adam kesinlikle köprünün ayağında Dukalık Sarayı'nı sordukları huysuz dilenciydi ancak inanılmaz bir dönüşüme uğramış gibiydi. Paçavralar yerine en kaliteli kumaştan bir elbise giymişti. Önlerinde bir dilenci değil, bir Patrici duruyordu! Bu adamda normal olmayan bir şeyler vardı. İki ayrı yaşantı mı sürüyordu, ne? Hem Tadessi'den ne istiyordu? Bir anlığına göz göze geldiler. Di Vecchio'nun kara gözleri kısıldı. Adam çocukları resmen delici bakışlarla süzüyordu. Belli ki, düşünüyordu. Çocuklar hemen bakışlarını kaçırdılar. Tek istedikleri, bir an önce oradan ayrılmaktı. Adamın yanından geçerek dışarı çıktılar. Koridora ilk çıkan her zamanki gibi Kiya oldu.

Vecchio, buz gibi bir sesle "Durun!" diye seslendi arkalarından.

Çocuklar bir an nefeslerini tuttular. Sonra mecburen adama döndüler.

Vecchio, "Siz kimsiniz?" diye sordu.

Güneş gülümseyerek, "Dukalık Sarayı'ndan bir haber getirdik," dedi.

Başını dalgın dalgın yana eğen di Vecchio, "Daha önce karşılaşmadık, değil mi?" diye sordu.

İçinden, 'Ne ilginç bir soru cümlesi,' diye geçiren Güneş, "Şeeey... Hayır," dedi.

Vecchio, "Ben de öyle düşünmüştüm. Hiç karşılaşmadık," diyerek çocuklara yaklaştı. Onları rahatsız eden delici bakışlarla teker teker gözlerine baktıktan sonra, "Hiçbir zaman, anladınız mı?" diye tısladı. "Hiçbir zaman!"

Hızla başlarını sallayan çocuklar aceleyle oradan uzaklaştılar.

Baharatçı dükkânının dışına çıktıklarında Maya, "Vay canına, adam amma cinsti, değil mi?" diye homurdandı.

Ateş, "Hem de nasıl," dedi. "Ondan uzak durmaya çalışmalıyız. Bu tipin neyin peşinde olduğunu merak ettim doğrusu."

Avucundaki paraları şıngırdatan Güneş, "Onu bunu bilmem. İlk paramızı kazandık," diye mırıldandı. "Bakın şurada bir fırın var. Ne diyorsunuz?"

Fırından ballı kek satın alan çocuklar, Tadessi Baharatçısı'nın kapısını görebilecekleri bir ***pozzo***'nun yani kuyunun yanına oturdular.

Güneş, "Belki de bu Vecchio bir tür ajan ya da onun gibi bir şeydir," dedi. "Gizli bir görev üstlenmiş biri olmalı. Bu yüzden de kılık değiştirmiştir. Onu gördüğümüz için rahatı kaçtı tabii."

Kekinin yarısını Kiya'ya yedirmekle meşgul olan Maya, "Çok mümkün," dedi. Tam o sırada miyavlayan Kiya, bakışlarını baharatçıya çevirmişti. Kedinin bakışlarını izleyen Maya'nın içi hop etti. Vecchio o sırada kapıdan çıkmış, çevreyi inceliyordu. Çocukları hemen gördü ve hızlı adımlarla onlara doğru yürümeye başladı. O sırada elini giysisinin kıvrımları arasına sokarak, güneşte parlayan bir şey çıkarmıştı.

Ateş, "Bıçak çekti galiba. Kaçalım, çabuk!" diyerek arkadaşlarını uyardı.

Çocuklar ayağa fırlayıp koşmaya başladılar. O zamana dek Venedik sokaklarının karmaşıklığı onlar için hep bir sorun olmuştu ancak bu kez işlerine yaradı. Zira bu labirent sayesinde Vecchio'nun takibinden kurtuldular. Yarım saat sonra saraya ulaştıklarında nefes nefeseydiler. Luca'yı bulup Duka'ya verilecek mektubu teslim ettiler.

Luca yalnızca "***Bene***!*" dedi. "Ben mektubu Dandolo'ya veririm."

---

* İyi.

Adam yanlarından ayrılınca Maya, "Şimdi kendisi getirmiş gibi yapıp verecek mektubu," diye söylendi. "Bu adam gerçekten de tembellerin şahı!"

Çocuklar günün geri kalanını ahırda çalışarak geçirdiler. Ekmek ve peynirden oluşan bir akşam yemeğinden sonra saman balyalarının üstüne yayıldılar. Luca onlara birkaç örtü vermiş ve temiz samanla doldurulmuş bir bölme gösterip orada uyuyabileceklerini söylemişti.

Güneş, "Burası tavan arasından daha iyi," dedi. "Pencere başındaki ilk nöbeti kim tutacak?"

Ateş kuru bir sesle, "Her zamanki gibi kim sorduysa o," dedi.

"Kesinlikle!" dedi Maya sırıtarak.

Çığlık

Bir saat sonra Maya ile Ateş uyuyor, Güneş ise pencerenin yanına oturmuş, Montferrat ile St. Pol'ün sabah girdikleri misafirhane binasına bakıyordu. Misafirhanenin önündeki lamba cılız bir ışık yayıyordu. Güneş sıkılmaya başlamıştı. Bu nedenle Kiya'nın yanına gelmesi ve pencerenin pervazına kurularak ona eşlik etmesi hoşuna gitti. Uzanıp kedinin boynunu kaşıdı. Önündeki meydanda in cin top oynuyor, ortada kimseler görünmüyordu. Güneş çok yorgundu. Ne kadar zamandır beklediğini merak ediyordu. Saatin on olduğunu tahmin etti.

Derken misafirhanenin kapısı açıldı ve dışarı bir haçlı şövalyesi çıktı. Güneş daha iyi görebilmek için gözlerini kıstı. Bu, hiç şüphesiz St. Pol'dü. Hemen arkadaşlarını uyandırdı. Çocuklar çabucak ayağa fırladılar. Kapıdan dışarı süzülüp şövalyeyi izlemeye başladılar. St. Pol artık yalnız değildi. Yanına üç Haçlı askeri daha katılmıştı. Dört adam dar bir sokağa saptılar. Çocuklar arada fark edilmeyecekleri bir mesafe bırakarak Haçlıları izlemeyi sürdürdüler. Sert dönüşler yapan dar sokaklar, birbirine bitişik binalar, köprüler ve su kuyuları saklanmalarını kolaylaştırıyordu...

Birden iğrenç bir çığlık duyuldu. St. Pol elini kaldırdı. Arka-

sındaki askerler durdular. Çocuklar az ileride gözlerine çarpan, devasa bir balık biçimindeki heykelin arkasına sinip taş kaidenin arkasından gözetlemeyi sürdürdüler. O sırada şövalyelerin önünde durduğu evden tüyler ürpertici bir haykırış daha geldi. Çığlık sokak boyunca yankılandı. Birisi bağıra çağıra yardım istiyordu.

St. Pol kılıcını çekti. Haçlı askerleri de aynısını yaptılar. St. Pol'ün işaretiyle hep birlikte binadan içeri daldılar.

Ateş, "Çabuk olun!" diye bağırdı. Birkaç adımda eve ulaştılar. Hiçbir yerde ışık görünmüyordu. Çocuklar içeriden gelen boğuşma sesleri duydular. Çığlıklar yükseldi, demir şakırtıları duyuldu ve ağır bir cisim gürültüyle yere düştü.

Bir adım geri çekilen Güneş korkuyla, "Bu da neydi böyle?" diye mırıldandı.

Ateş pencereye yaklaşıp içeriyi görmeye çalıştı. Ancak içerisi karanlıktı. Çeşitli olasılıkları düşünerek durakladı. Binadan içeri girseler... Ama karanlıkta onları ne bekliyordu acaba? Omzunun üstünden arkaya şöyle bir baktı. Sokakta onlardan başka kimseler yoktu. Başlarına kötü bir iş gelse kimden yardım isteyeceklerdi?

Evden hiçbir ses gelmez olmuştu. Ortalık birden ölüm sessizliğine bürünmüştü. Sonra birtakım mırıltılar, ardından bastırılan gülüşmeler duyuldu. Belli ki, içerideki mücadele sona ermişti. İyi de kim kazanmıştı? Birkaç dakika daha geçti.

Ateş başıyla kapıyı gösterdi. Maya başını salladı. Güneş'in gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Ateş'i durduramayacağını biliyordu. Çocuk sessizce evden içeri süzüldü; Maya da ardından. Kiya hemen arkalarındaydı. Güneş çaresizce diğerlerini izledi. Kalbi, kapana sıkışmış bir tavşanınki gibi gümbür gümbür atıyordu.

Binanın içi öyle karanlıktı ki, Ateş bir yerlere çarpmamak için kollarını ileri doğru uzatmıştı. Elleri yumuşak, pamuksu bir şeye değdi. İrkilerek geri kaçan çocuk bağırmamak için dişlerini sıktı. Ateş az önce bir örümcek ağına dokunduğunu anlamıştı. İğrenerek ellerini üstüne sürdü.

Bir komut duyuldu. Ayak sesleri doğruca üstlerine geliyordu. Ateş nefesini tuttu. Şimdi ne yapacaklardı? Düşünecek zaman yoktu. Olduğu yere büzüldü. Elleriyle çevresini yoklayınca duvarı buldu. Serin ve rutubetli duvara sırtını dayayıp bir kez daha nefesini tuttu.

Adamlar önünden geçip kapıya doğru yürürken hafif bir rüzgâr yüzünü yaladı. Birkaç saniye daha bekleyen Ateş ayağa kalktı ve hemen arkasına çömelmiş olan Maya'ya çarptı. Az kalsın kızın üstüne yuvarlanıyordu. "İyi misiniz?" diye sordu. Maya ile Güneş, "Evet," deyince hemen kapıya yöneldi. Karanlıkta el yordamıyla ilerlediler. Kapıya ulaştıklarında dört şövalyenin parke taşlı sokakta koşar adım ilerlediklerini gördüler.

Maya, "Şansları varmış; St. Pol ile yanındakilere bir şey olmamış," dedi.

Güneş, "İyi de içeride neler oldu?" diye söylendi.

Ateş, "Bilmiyorum ama şimdi onu öğrenecek zamanımız yok," dedi. "Yoksa St. Pol'ü gözden kaybederiz."

Güneş de aynı fikirdeydi tabii. Diğerleriyle birlikte izlemeyi sürdürdü. Kısa süre sonra bir campo'dan geçip ***Ponte di Rialto***'ya geldiler. Ponte di Rialto, Canal Grande'nin iki yakasını birbirine bağlayan ahşap bir köprüydü. Köprüyü geçen çocuklar çok sayıda dükkânıyla oldukça hareketli bir bölge olan Rialto'ya girdiler. Bu bölgede gündüzleri hemen her tür balık, sebze ve çiçek bulabilirdiniz. Etrafı çabucak kolaçan eden Haçlı şövalyeleri sokaklardan birine saptılar.

Ateş birden, "Dikkat! Biri daha geliyor. Gizlenin!" diyerek Maya ile Güneş'i bir barakanın gölgesine çekti.

Ansızın Ponte di Rialto'nun üstünde beliriveren ufak tefek bir siluet de takibe katılarak şövalyelerin peşinden süzüldü. Çocuklar onu hemen tanıdılar: Matteo'ydu bu, namı diğer fındık faresi!

Karanlık Kanallar

Çocuklar saklandıkları yerden çıkarak sokakta yürümeye başladılar. Matteo ise üstünde aziz heykeli olan bir sütunun arkasında gözden kaybolmuştu.

Dedektiflerimiz dikkatlerini şövalyelere yoğunlaştırdılar. Adamlar sokağın sonundaki binaya doğru gidiyorlardı. Ay ışığı sayesinde çocuklar, binanın dışında iki kişinin beklediğini gördüler. Adamların zırhlarında kırmızı birer haç işareti vardı.

Maya heyecanla, "Nöbet değişimi galiba," diye fısıldadı. "Para orada mı dersiniz?"

Ateş, "Bir dakika," dedi. "Biz..." Çocuk cümlesini bitiremedi. "N... ne... hayır, olamaz!" diye kekeledi. Gözleri faltaşı gibi açılmıştı.

Şövalyeler iki nöbetçiye saldırmışlardı. Güçler eşit değildi. Mücadele çok kısa sürdü. Birkaç dakika içinde iki nöbetçi yere serilmişti. Saldırganlar adamları sürükleyerek binanın içine taşıdılar. Kapı hafif bir tıkırtıyla arkalarından kapandı.

Ateş hâlâ şaşkındı. "Bu da neydi böyle?" diye söylendi.

Yumruklarını sıkan Maya, "Çok basit!" diye yanıt verdi. "St. Pol

ile adamları nöbetçileri hallettiler. Şimdi de hazineyi çalacaklar."

"St. Pol mü?" Ateş buna inanamıyordu. "Ama o da bir Haçlı şövalyesi!" dedi. "Üstelik bir komutan!"

Maya, "Her ne ise!" diye bağırdı. "Hırsızlığa engel olmalıyız!"

Ateş'le Güneş ona engel olamadan binaya doğru koşmaya başladı. Kiya da ardındaydı elbette. İster istemez diğerleri de peşlerinden seğirttiler.

Tahta kapıyı yavaşça iten Maya kapının kilitli olmadığını görünce sevindi. Kapı hafif bir gıcırtıyla açıldı. İçeride ışık yanıyordu. Önlerinde bir gaz lambasının titrek alevleriyle aydınlanan bir dükkân vardı. Tam ortasında uzun bir masa duruyordu. Masanın arkasında tavana kadar uzanan raflara çeşitli renklerde top top kumaşlar dizilmişti. Sağlam ketenler, en kaliteli ipekliler ve değerli ***brokar***'lar...

Çocuklar etrafa bakınırlarken Kiya sabırsızlıkla miyavladı. Hayvan ağır bir perdenin önünde durmuş, çocuklara bakıyordu. Gözleri çakmak çakmaktı.

Maya, Ateş ve Güneş mesajı almışlardı. Hemen kedinin yanına seğirttiler. Perdeyi yavaşça, çok yavaşça aralayarak arkasını görmeye çalıştılar. Perdenin arkasında çok daha büyük bir yer uzanıyordu. O da tek bir gaz lambasıyla aydınlatılmıştı ve alevler her köşeyi aydınlatamıyordu ama yine de buranın, öndeki kumaş dükkânının deposu olduğunu anladılar. Dükkânın ta dibinde, alevlerin yeterince aydınlatamadığı karşı köşesinde iki büklüm eğilmiş dört gölge harıl harıl çalışıyordu.

Ateş, "Bunlar kesin St. Pol ile suç ortakları," diye fısıldadı.

Adamlar, ağır oldukları açıkça anlaşılan birtakım sandıkları aceleyle deponun arka kapısına taşıyorlardı.

Çocukların gözleri, karanlığa alışmıştı. Maya, "Eminim bu sandıkların içinde Haçlıların paraları var!" diye bir tahmin yürüttü. Emekleyerek dükkânın içinde ilerleyen kız, kalın bir kumaş topunun arkasına sindi. Diğerleri de dikkatle yanına geldiler. Maya kumaş topunun üstünden burnunu çıkararak adamları gözetlemeye çalıştı. Tam o sırada hırsızlar, yerde yatan iki nöbetçiyi çekiştirerek kapıya doğru sürüklüyorlardı. Maya, bir anlığına aralanan arka kapıdan bir gemi silueti görür gibi oldu. Kapı hemen kapanmış, hırsızlar toz olmuşlardı.

Maya, "İşlerini bitirdiler mi ne?" diye söylendi.

Çocuklar bir dakika daha beklediler. İçeride hiçbir hareket olmayınca yerlerinden fırlayıp arka kapıya koştular. Ateş kapıyı aralayarak dışarıya bir göz attı.

"Gerçekten de gemiymiş!" dedi nefes nefese. "Üstelik demir almak üzere!"

Güzel bir gemi, kocaman, karanlık bir gölge halinde kanalda kayarak ilerliyordu. Gemi bir ***sanpierota*** idi. Tek direkli, yelkenli gemi, oldukça hızlı hareket edebilen bir tekne türüydü.

Çocuklar telaşla birbirlerine baktılar.

Güneş, "Lanet olsun!" diye bağırdı. "Adamlar hazineyi yüklenip kaçıyorlar, bizse öylece duruyoruz!"

"Hemen pes etmek yok!" diyen Ateş, dükkândan kanalın karanlık sularına uzanan kaygan, taş merdivenlere doğru koştu. Kıyıdaki küçük sandal dikkatinden kaçmamıştı.

Sandala atlayan çocuk, "Çabuk olun, gidiyoruz!" diye bağırdı.

Minik tekneyi iskeleye bağlayan ipi çözen Maya, kucağında Kiya, elinde rulo yaptığı halatla sandala atladı. "Demir aldık!" dedikten sonra Güneş'e dönerek, "Oyalanmasana!" diye seslendi.

Güneş son dakikada kendini sandala attı. Sandal tehlikeli bir biçimde yalpaladı.

Ateş, "Bizi batırmaya mı niyetlisin?" diye homurdandı.

Sandalı suya iten Güneş, "Kes sesini de küreklere asıl!" demekle yetindi. Biraz acele ettiklerini düşünüyordu ama tartışacak zaman yoktu.

Çocuklar bir süre Sanpierota'yı izlediler. İleride kanal sağa doğru sert bir dönüş yapıyordu. Gemiyi gözden kaybetmişlerdi. Derken sandal hızla köşeyi döndü ve kendilerini birden gemiyle burun buruna buldular!

Maya, "Aman Tanrım!" dedi nefes nefese.

Sanpierota hemen önlerinde duruyordu. Aralarında on beş metreden az bir mesafe vardı. Gemi ilerlemiyor, kanalın orta yerinde salınıyordu. Maya arka tarafa toplanan tayfaların onları izlediğini fark etti. Belli ki, hırsızlar takip edildiklerini anlamışlardı. "Tuzağa düştük!" diye haykırdı. "Geriye! Çabuk!"

Güneş, Ateş'in yanına oturup küreklerden birini aldı. Maya dehşetle gemiye bakarken çocuklar küreklere asıldılar.

O sırada geminin kıçında uzun boylu, zayıf bir adam belirdi. Maya gözlerini kısarak daha iyi görmeye çalıştı. Bu St. Pol müydü? Tam olarak seçemiyordu; ortalık çok karanlıktı.

Adamın havaya kaldırdığı elindeki şey her ne ise, ay ışığında parıldıyordu. Aletin dış hatlarından ne olduğunu anlayan Maya korkuyla irkildi; bu koca bir baltaydı!

Dehşetle olduğu yere büzülerek, "Dikkat edin!" diye bağırdı. Adam o anda baltayı savurdu. Çocuklar da büzülerek baltadan kaçmaya çalıştılar.

Balta sandala çarpınca tahtalardan korkunç bir çatırtı yükseldi. Üstelik su seviyesinin altına saplanmıştı. Tekne hemen su almaya başladı.

Ateş, "Kahretsin, batıyoruz!" diye haykırdı. Çocuk tir tir titriyordu. Balta onlardan birine de isabet edebilirdi. Neyse ki, sandala gelmişti.

Maya, "Bu iş Kiya'nın hiç hoşuna gitmeyecek," diye söylendi. İçinden, "Aslına bakarsak benim de öyle," diye geçirdi. Sonra da, "Şu karşı kıyıya doğru çekin kürekleri, çabuk!" diye ekledi.

Bu arada Sanpierota biraz uzaklaşmıştı. Maya alçak sesle küfretti. Kanalın ortasında, su alan bir sandaldaydılar! Ayakları suyun içindeydi. Telaşla suyu boşaltabileceği bir kap, küçük bir maşrapa arandı ama bulamadı.

Ateş'le Güneş'in tüm güçleriyle kürek çekmelerine karşın karşı kıyının duvarına ancak biraz yaklaşabilmişlerdi. Kanaldaki akıntı yüzünden sandalı idare etmek kolay olmuyordu. Kiya sıkıntıyla miyavlayarak oturma bankının üstünde bir o yana, bir bu yana sıçrayıp duruyordu. Hayvanın kuyruğu inmişti korkudan. Maya onu kucağına alarak sakinleştirmeye çalıştı.

Sandal sonunda karşı kıyıya yanaştı. Sandaldan ilk atlayan Kiya oldu, son inen de Ateş. Sandal çocuğun neredeyse yarı beline kadar suyla dolmuştu.

"Ucuz atlattık," diye söylenen Ateş, "şimdi ne yapıyoruz?" diye sordu.

Güneş hiç cevap vermeden koşmaya başlamıştı. Omzunun üstünden, "Kanal boyunca koşalım!" diye bağırdı. "Belki hırsızların gemisine yetişiriz."

Koşarak iskelelerin, depoların, boş balıkçı tezgâhlarının, meyhanelerin, hatta bir squero'nun yani bir gondol atölyesinin önünden geçtiler.

Güneş haklıydı. Bir süre sonra gemiyi gördüler. Gemi, görünüşe göre boş bir binanın önündeki iskeleye yanaşmıştı. Küçük tahta iskelenin üstünde sırtlarında sandıklarla dengelerini sağlamaya çalışan dört adam vardı.

Güneş nefes nefese, "Ganimeti boşaltıyorlar," dedi. "Duka'ya ya da Montferrat'a haber vermeliyiz!"

Ateş, "Bence Duka'ya haber verelim," diye atıldı. "Ne malum, belki Montferrat da St. Pol gibi bu işin içindedir."

Maya, "Benim başka bir önerim var," diye araya girdi. "Şu binanın yerini aklınızda tutabilir misiniz?"

Güneş, "Sanırım," diye mırıldandı. Yine de pek emin değildi. Dukalık Sarayı'na en çabuk nasıl gideceklerini düşünüyordu.

Şansları vardı; meyhanenin birinden çıkan genç bir adam onlara yolu tarif etti.

Koşarlarken Güneş, Matteo'yu düşündü. Çocuk gecenin bir vaktinde hazinenin saklandığı yerin çevresinde ne arıyordu acaba? Matteo, Ela ve diğer sokak çocukları da bu işe bir yerinden bulaşmış olabilirler miydi?

Aklına başka bir fikir geldi. Maya teknede iri yarı bir adam görmüş ve onu St. Pol'e benzetmişti. Ama acaba adam da çocukları tanımış mıydı? Sonuç olarak hırsızlar peşlerindekilerin onlar olduğunu anlamışlar mıydı? Güneş'in tüyleri ürperdi.

Beyaz Gözler

Çocuklar Dukalık Sarayı'na ulaştıklarında koşmaktan midelerine kramplar giriyordu. Kısa bir açıklamadan sonra nöbetçiler onları Duka'nın yanına götürmeye razı oldular. Bu arada misafirhanedeki Montferrat'a bir haberci yolladılar.

Nöbetçilerden biri önlerine düşüp çocukları sarayın sütunlarla kaplı devasa iç avlusundan geçirdi. Meydanı geçip sağa doğru yürüyerek geniş, beyaz bir yapı olan ***Scala dei Giganti***'nin kapısından içeri girdiler.

Güneş arkadaşlarına dönüp, "Yeni seçilen dukalara dukalık şapkası şu merdivenlerin üstündeki salonda giydiriliyor," diyerek ailesiyle yaptığı Venedik gezisinde öğrendiklerini aktardı. Rehberin anlattıkları hâlâ hatırındaydı. "Dukaların tacı da o şapka işte!"

Bu arada sarayın birinci katına çıkmışlardı. Burası, oldukça abartılı döşenmişti. Giriş oldukça büyüktü ama süslemeler fazlasıyla zevksizdi. Merdivenlerin karşısındaki duvarda kaba saba bir ahşap oymacılığıyla yapılmış kocaman bir "Çarmıha Gerilmiş İsa" heykeli asılıydı. Duvarlarda bir sıra çalışma odası

kapısı vardı. Kapıların yanındaki tabelalardan okudukları kadarıyla ***Avvogaria****, ***Provveditori della Milizia da Mar***** bunlardan birkaçıydı. Ne var ki, oyalanacak zaman yoktu. Hemen yandaki merdivenleri tırmanmaya başladılar. Sarayın ikinci katı çok daha görkemli bir biçimde düzenlenmişti. Duvarlarda dini temalı koca koca resimler vardı. Güneş, resimlerin hemen yanındaki geniş kapının arkasında devasa bir salon olduğunu biliyordu. Burası dukayı seçen Büyük Meclis'in, yani ***Maggiore Consiglio***'nun bin üyesinin toplantı salonuydu. Ancak gücün gerçek merkezi, koridorun az ilerisindeydi. Dip tarafta dukanın özel alanı uzanıyordu. Koridorun sonundaki kapının önünde birkaç nöbetçi duruyordu. Durum çabucak onlara da anlatıldı. Nöbetçilerden biri hızla içeri girdi.

Birkaç dakika geçti. O arada merdivenlerin başında, peşinde saray nöbetçisiyle Montferrat göründü. Adam apar topar gelmişti besbelli. Suratı bembeyazdı. Alnı kaygıyla kırışmıştı. Çocuklarla konuşmak istedi ama tam o sırada kapı açıldı.

Nöbetçi, "Duka sizi kabul etmeye hazır," diyerek gecenin bu geç saatinde gelen konukları içeri çağırdı.

İçerisi çok az aydınlatılmıştı. Çocuklar mumların zayıf ışığında bir masanın başında, elinde bir kadeh şarapla arkası dönük olarak ayakta duran zayıf bir adam gördüler. Üstünde

* Orta Çağ'da Venedik'teki merkezi hukuk bürosu. Yasalar ve hukuki anlaşmalar burada değerlendirilirdi.

** Orta Çağ Venedik'inde galeere'lere tayfa ve silah gereksinimini karşılayan, bakımlarını yaptıran bir kurum.

uzun, ipekli kumaştan bir cübbe, başında da gücünün simgesi olan dukalık başlığı corno vardı. Altın ve gümüş simlerle işli, değerli taşlarla bezenmiş kadife, yuvarlak başlık, sivrilerek tepeye doğru yükseliyordu.

Sonunda Duka onlara döndü. Çocuklar korkuyla irkildiler. Kireç gibi beyaz, gözlerinin yalnızca akı görünen, fosile dönmüş, kırış kırış bir yüze bakıyorlardı. Duka kördü! Enrico Dandolo'nun dudakları huysuz bir ifadeyle aşağıya sarkmıştı. Kırık dökük bir sesle, "Az önce anlatılanlar doğru mu?" diye sordu.

Öne atılan Ateş, "Evet," dedi. "Şövalyelerin, Haçlıların paralarını nasıl çaldıklarını kendi gözlerimizle gördük. Ayrıca binadaki iki nöbetçiyi de kaçırdılar!"

Duka gözbebekleri olmayan gözlerini Ateş'e çevirdi. Çocuk o ölü bakışlara dayanamayarak başını önüne eğdi.

Duka, "Sen kimsin de sorulmadan sesini çıkarıyorsun?" diye homurdandı ters ters.

Ateş, "Özür dilerim," diye mırıldandı.

Enrico Dandolo kör bir ihtiyar olabilirdi ama Ateş onun bir an bile küçümsenmemesi gereken biri olduğunu hissetmişti. Dandolo, o kırılgan bedeninin her santimetresiyle Dukalık gücünü temsil ediyordu. Ateş aceleyle kendini ve arkadaşlarını tanıttı. Kediden söz ettiğinde Kiya sırtını kamburlaştırarak yavaşça tısladı. Anlaşılan o da adamdan hoşlanmamıştı.

Kör duka, "Tamam, tamam," dedi. "Şimdi anlatın bakalım, ne gördünüz?"

Bu arada Montferrat, "Hiçbir ayrıntıyı atlamadan..." diye söze karıştı.

Çocuklar olan biteni tüm detaylarıyla sayıp döktüler. Maya, St. Pol'ün adını söyleyince elleriyle yüzünü kapatan Montferrat, "Yüce Tanrım! Bu nasıl olur?" diye inledi.

Duka, "Susun!" diyerek onu da payladı. Çocuklara dönerek, "Bu hırsızların parayı ve nöbetçileri nereye götürdüğünü biliyor musunuz?" diye sordu.

Çocuklar çok uğraştılar ama sandıkların taşındığı binanın yerini tam olarak anlatamadılar.

Sonunda sabırsızlanan Duka ellerini çırptı. Hemen açılan kapıda bir nöbetçi göründü.

Dandolo, "St. Pol'ü arayıp bulun!" diye buyurdu. "Daha da önemlisi paraların olduğu sandıkları arayın! Toplam tutar ne kadardı?"

İçini çeken Haçlı şövalyesi, "Yaklaşık 90 bin gümüş mark!" dedi. "Para mutlaka geri gelmeli. Üstlendiğimiz kutsal görevi yerine getirmeliyiz!"

"Doğru!" diye atılan Duka, yüzüklerle süslü iskelet gibi parmağını nöbetçinin göğsüne doğru uzatarak, "Şehirdeki tüm nöbetçileri alarma geçirin, kanalları zincirleyin ve San Marco bölgesini karış karış arayın!" dedi. "Venedik'ten tek bir gemi bile ayrılmayacak, anlaşıldı mı?"

Saygıyla eğilerek "*Certo*!" diye fısıldayan nöbetçi, aceleyle odadan çıktı.

Montferrat kararlı bir sesle, "St. Pol'ün bulunması için ben de adamlarımı seferber edeceğim," dedi. "Bu haini yakalayıp yargılanmasını sağlamamız lazım. Bir Haçlı şövalyesi paramızı çalıyor, adamlarımızı kaçırıyor! Eğer Papa bunu duyarsa..."

Duka el yordamıyla masaya doğru yürüdü. Bir yudum şarap içtikten sonra, "Ekselansları henüz hırsızlığı bilmiyor," dedi. "Suçluyu yakalar ve parayı geri alırsak öğrenmesi de gerekmez. Bu olay Haçlı seferine gölge düşürür. İnsanların bu seferin amacından şüpheye düşmelerine ve Tanrı'nın, bu seferde Haçlıların yanında olmadığını düşünmelerine yol açabilir, sevgili Montferrat. Hem para olmadan Haçlı seferiniz de olmaz..."

Haç çıkaran Şövalye, "Ne demek istiyorsunuz?" diye mırıldandı. "Bu sizin de benimsediğiniz bir sefer değil mi? Sonuçta siz de bir Hıristiyansınız."

Dandolo ciddi bir sesle, "Elbette öyleyim," diye karşılık verdi. "Ve para kaybolduğu için bu yüce görevin en azından tehlikeye girmesi nedeniyle çok üzgünüm. Ancak paranıza sahip çıkamayan ve onu yanlış ellere teslim eden sizlersiniz."

Montferrat sıkıntıyla yakasını çekiştirdi. "En iyi adamımın böyle bir iş çevireceğini nasıl..." Şövalye cümlesini yarıda bırakıp utançla başını önüne eğdi.

Dandolo, "Her neyse," dedi. "Şimdi gidin Montferrat ve suçluları yakalayın."

Duka ile vedalaşan adam çocuklara dönerek, "Haydi bakalım, sizin de işiniz bitti. Artık gidebilirsiniz," dedi.

Dandolo, "Hayır!" diyerek Montferrat'ı susturdu. "Çocuklar kalıyor!"

"Nasıl isterseniz," diye mırıldanan Montferrat çıkıp gitti.

Dandolo çocuklara dönerek, "Yaklaşın!" dedi.

Çocuklar çekinerek adama yaklaştılar. Kiya ise hiç kıpırdamadı. Hayvan olduğu yerde, kapının önünde kaldı.

Duka sağ elini uzattı. Kemikli, zayıf işaret parmağı Maya'nın omzuna dokundu. Kız ürperdi.

Adam kısık bir sesle, "***Bene***," dedi. "Yakındasınız. İyice yakında."

Beyaz, ölü gözleri çocuklara dönüktü. "Cesur çocuklarsınız," dedi. Sonra tuhaf bir biçimde güldü. Sessizce, için için gülüyor gibiydi. "Ölümcül bir cesaret, diyebiliriz. Oysa bazen, eğer tehlike söz konusuysa başka tarafa bakmak daha akıllıcadır."

Maya, "Ama biz görevimizi yaptık," dedi.

Kemikten ibaret işaret parmağı kızın saçlarında şöyle bir gezindi. Maya elinde olmadan başını geri çekti. Aslında içinden koşarak kaçmak gelmişti ama kendini tuttu.

"Korku... şu anda hissettiğin korku, değil mi?" Duka'nın

sesi bir kapı gıcırtısını andırıyordu. Adam, "Korkmak iyidir," dedi. "O zaman insan tehlikeyi hafife almak gibi bir hataya düşmez. Ama siz öyle yaptınız. Gidişatını değiştiremeyeceğiniz konulara burnunuzu sokmaktan vazgeçin. Tehlikeli, canınıza mal olabilecek konulara, demek istiyorum."

Çocuklar dehşet içinde bakıştılar.

İnce parmak Maya'nın saçlarının üstünde kısa bir gezinti daha yaptı. "Yoksa size yazık olur. Daha çok gençsiniz, çok genç... Şimdi gidin. Saat çok geç oldu."

Rahatlayan çocuklar kendilerini dukanın özel dairesinden dışarı attılar. Saraydan çıkıp binayla su kanalının arasında kalan, lambalarla aydınlatılmış rıhtımda yürümeye başladılar.

Güneş, "Amma da tuhaf adamdı şu Dandolo, değil mi?" diye mırıldandı.

"Kesinlikle," diyen Maya kendine gelmek için birkaç kez derin nefes alarak serin havayı içine çekti. İçindeki sıkıntıyı gidermeye çalışıyordu. Bakışlarını San Marco havzasından uzaklara çevirdi. Uzakta ***San Giorgio Maggiore Adası***'nın ışıkları parlıyordu.

Kulak memesini çekiştirip duran Ateş, "Adam bizi resmen tehdit etti," diye söylendi. "Daha fazla burnumuzu sokmamalıymışız!" Maya gülümseyerek, "Bize engel olabileceğini sanmıyorum," dedi. "Ne dersiniz?"

Ateş'le Güneş aynı anda başlarını salladılar.

Bir miyavlama duyunca yere baktılar. Kiya ahıra doğru koşmaya başlamıştı.

"Tamam, tamam... geliyoruz," diyen Güneş kedinin peşinden koşmaya başladı. Ateş de hızlanmıştı. Maya ise ağırdan alarak ışıl ışıl Venedik manzarasının tadını çıkarıyordu. O sırada gözünün ucuyla bir şeyin hareket ettiğini fark etti. Kemerlerin gölgesinden bir adam çıkmıştı. Maya dikkatle baktı. Adam şimdi sokak ışığının altından geçiyordu. Işık yüzüne düşünce Maya'nın nabzı hızlanıverdi. Hiç şüphe yoktu; adam, çifte yaşam sürdüren dilenci, di Vecchio idi! Gecenin bu vaktinde buralarda ne arıyor olabilirdi? Acaba onları mı izliyordu?

Ağa Yakalanış

Ertesi sabah ahırda çalışırken kafa kafaya veren çocuklar, bundan sonra neler yapabileceklerini konuştular. Maya yatmadan önce çocuklara di Vecchio'yu gördüğünü söylemişti. Ateş de, Güneş de en az onun kadar huzursuz olmuşlardı ama saat öylesine geç, onlar da öylesine yorgundular ki, bir sonraki adımı planlamakla zaman harcamak istememiş, hemen uyumuşlardı. Ancak bir karara varmak zorundaydılar.

Ateş, "Bana kalırsa Duka'nın uyarısına ve di Vecchio'nun her adımımızı izlemesine karşın başladığımız işe devam etmeliyiz," dedi.

"Bence de!" diyen Maya neşeli bir sesle konuşmaya çalışıyordu. "Belki hırsızların sandıkları sakladığı evi bulabiliriz. Bütün kanallar geçişe kapatıldığına göre para hâlâ Venedik'te herhalde."

Öğleden sonra bir fırsat yakaladılar. Luca onlara, "Gerçek bir ziyafetten artanlar..." diyerek yere göğe sığdıramadığı bir yemek getirdi. ***Sarde in Saor*** –soğanlı, üzümlü ve çam fıstıklı zeytinyağlı sardalye. Yanında da beyaz ekmekle ***polenta**** vardı. Güneş ve Ateş, iştahla yemeğe saldırdılar. Maya balığın koku-

* Bir İtalyan yemeği; mısır irmiğinden yapılan bir tür lapa.

suna bile dayanamazdı. Bu yüzden o yalnızca polenta yedi. Yemekten sonra samanların üstüne uzanan Luca kısa süre sonra horlamaya başlamıştı. Çocuklara iş vermeyi unutmuş olmalıydı. Bunu fırsat bilen üç kafadar parmaklarının ucuna basarak ahırdan çıktılar.

On beş dakika kadar San Marco çevresindeki sokaklarda dolaştılar. Ilık bir ilkbahar güneşi ile ısınan bölge yaşam doluydu. Çocuklar çember çeviriyor, karıncalar gibi her yere yetişen satıcılar çörekler, şekerlemeler satıyor; atölyelerden gürültüler yükseliyordu. Berberin biri kapısının önüne oturttuğu müşterisinin sakalını tıraş ediyordu.

Güneş hevesle öne düşmüştü ama bir türlü evi bulamıyordu. Sonunda bir campo'nun orta yerinde durup kafasını kaşımaya başladı. Ne o ne de Maya'yla Ateş hangi yöne gideceklerini biliyordu.

Ne yapacaklarını bilemeyen arkadaşlarını bir süre izleyen Kiya, kuyruğunu dikip meydana bağlanan en dar sokağa saptı.

Şüpheyle kedinin ardından bakan Ateş, "Sizce nereye gitmek istediğimizi anlamış mıdır?" diye mırıldandı.

Başını sallayan Maya, "Çok mümkün," dedi. "İlk defa olmuyor ki!" Gerçekten de öyle oldu. Kiya çocukları doğruca gece gördükleri eve götürdü. Eğilerek akıllı kediyi okşayan Maya, "Sen olmasan ne yapardık?" diye mırıldandı. "Şimdi gidip şu evi bir gözden geçirelim bakalım!"

Güneş yüksek sesle içini çekti. Güpegündüz yabancı bir bi-

naya girmek olacak iş değildi! Ne var ki, onları izleyen birilerinin olup olmadığını kontrol eden Maya ile Ateş kapıyı itip bir anda içeri girivermişlerdi. Bu yüzden Güneş de çaresiz peşlerinden gitti.

Panjurların arasından ince çizgiler halinde ışık sızıyor, ışık köprülerinin içinde tozlar dans ediyordu. Islak duvarlardan yoğun bir rutubet kokusu yükseliyordu. Birdenbire kanat sesleri duyuldu ve bir güvercin havalandı. Çocukların gözleri yavaş yavaş karanlığa alıştı. Birkaç sandıkla çuval dışında hiçbir eşyası olmayan bir odada duruyorlardı.

Maya, "Burası eskiden depo olarak kullanılıyormuş herhalde," diye söylendi. Biraz yürüyüp çuvallardan birini açtı. İçine şöyle bir bakıp çuvalı elinden bıraktı.

Bu arada meraklı Kiya yan odaya doğru süzülmüştü. Çocuklar sessizce peşinden gittiler. Bu oda diğerinden de boştu. Her adımlarında yerdeki tahtalar inim inim inliyordu. Altlarından bir şapırtı geliyordu. Bir kanalın üstündeydiler galiba. Sonra üstlerinde ayak sesleri duydular. Belki de bina, sandıkları gibi boş değildi. Çocuklar başlarını kaldırıp yukarı baktılar ama o karanlıkta tavanı bile göremiyorlardı.

Güneş, "Çıkalım buradan," dedi. "Burada hiçbir şey yok. Zaten her yer kapkaranlık."

Hepsi aynı fikirdeydi. Geri döndüler. Kapıya doğru yürürlerken bir anda yukarıdan üstlerine bir gölge indi; bir ağdı bu!

Korkuyla bağıran çocuklar ağdan kurtulmaya çalıştılar ama

debelendikçe ağa daha çok dolanıyorlardı. Kiya'nın keskin tırnakları bile işe yaramadı. Sonunda üst üste yığılıp kaldılar. Ağa yakalanmışlardı.

Birinin, alaycı bir sesle "Hele, hele! Ağımıza neler takılmış öyle?" dediği duyuldu.

Bir panjur açıldı ve içerisi ışıkla doldu. Çocuklar gözlerini kırpıştırdılar. Gözlerinin kamaşması geçince orta boylu, geniş omuzlu, pala bıyıklı bir adam gördüler. İşçi kılıklı biriydi. Kocaman elleri vardı ve bir bıçak tutuyordu.

Bıyıklı adam, "Üç küçük hırsız ve bir kedi," diye homurdandı. "Üstelik güpegündüz!"

Güneş, "Biz hırsız değiliz!" diye bağırdı.

Adam alaycı bir edayla, "Tabii, tabii," diye karşılık verdikten sonra avının etrafında bir tur attı. Onlara ne yapacağını düşünüyordu herhalde.

Güneş, "Gerçekten..." diye üsteledi. "Burada çalınacak ne var ki?"

"Burada mı? Burada yok tabii ama ben bu binada, üst katta yaşıyorum. Eminim yukarı da çıkacaktınız. Sizi gidi küçük hırsızlar sizi! En iyisi sizi nöbetçilere teslim edeyim de hapsi boylayın!"

Daha fazla dayanamayan Maya, "Lütfen yapmayın!" diye yalvardı. Kiya da öfkeyle tısladı.

Adam, "Şşşşt," dedi. "Tek merak ettiğim, hırsızlık yapmak niyetinde değilseniz burada ne aradığınız?"

"Açıklayabiliriz!" Güneş her zamanki gibi sözcülüğü üstlenmişti. "Dün akşam bu evde bir mücadele oldu. Bunun Haçlıların çalınan paralarıyla bir ilgisi olduğuna inanıyoruz. Paraların gittiğinden haberiniz var mı?"

Bıyıklı adam gülümseyerek, "Elbette var," dedi. "Haçlıların paraları buhar olmuş. Bunu herkes biliyor. Trajik bir olay... Kutsal görev tehlikeye girdi."

Ateş, "Kesinlikle!" dedi. "Biz de paranın bulunmasına çalışıyoruz işte."

Bir kahkaha atan adam, "Siz mi?" dedi.

Maya, "Evet!" diye bağırdı. "Şimdi çıkarın bizi şu ağdan. Biz hiçbir şey yapmadık!"

Adam burunlarının dibine kadar geldi. Çocuklar şaşırmışlardı. Başını sallayan ev sahibi, "Bu denli çılgın bir hikâyeyi kimse uyduramaz. Size inanıyorum," diyerek ağdan kurtulmalarına yardım etti.

Güneş, "Teşekkür ederiz," diye mırıldandı. Adamdan hoşlanmıştı. Kibarca kendini ve arkadaşlarını tanıttı. Sonuçta onlar da adamdan bilgi almaya çalışıyorlardı. Adam başını salladı ama kendi adını söylemedi.

Güneş, "Önce binadan bir çığlık duyduk. Bunun üzerine birkaç kişi içeri girdi. Sonra da dövüşme sesleri duyuldu," diyerek durumu özetledi. "Sizin haberiniz yok mu?"

Bıyıklı adam, "Hayır," dedi. "Ben dün gece meyhaneye gittim. Biraz geç döndüm. Anlarsınız..." Şaşkın şaşkın bakıyordu.

Güneş hayal kırıklığına uğramıştı. "Öyle mi?" diye mırıldandı. "Bir şeyler görmüş olabileceğinizi düşünmüştük. Sonuçta üst katta oturuyorsunuz."

Adam, "Üzgünüm," dedi. "Ama bunu muhafızlara da söyledim. Bütün bölgeyi karış karış arayıp herkesi sorguya çektiler. Ne burada olanlardan ne de Haçlı şövalyelerinin kiminle dövüştüğünden haberim var."

Güneş başını salladı. Ne düşüneceğini bilemiyordu. Doğru olmayan bir şeyler vardı sanki...

Biraz daha üsteleyerek, "Peki, eve döndüğünüzde her şey normal miydi?" diye sordu.

Adam, "Certo!" dedi. "Her zamanki gibi."

Çocuklar kısa süre sonra evden çıktılar. Maya ile Ateş rahatlamışlardı ama Güneş hâlâ çok gergindi. İçi içini yiyordu. Durumda bir tuhaflık olduğunu hissediyor ama bunun ne olduğunu bir türlü bulamıyordu. Hani yapbozlarda da olur ya... Ne tarafa çevirirsen çevir, bir parça yerine oturmaz, tıpkı öyle! Adamın yanıtlarını bir kez daha aklından geçirdi. Sonra birden parmaklarını şıklattı ve arkadaşlarına dönerek, "Adam bize resmen yalan söyledi!" dedi. "Söylediğinden çok daha fazlasını biliyor."

Baskın

Güneş, "Adam, Haçlıların kiminle dövüştüğünü bilmediğini söyledi," dedi. Yanakları kızarmıştı. "Ama biz Haçlılardan söz etmedik ki!"

Maya, "Kesinlikle!" diye atıldı.

Güneş, "Bıyıklı arkadaş bu işin içinde," dedi. "O yüzden de yalan söyledi."

Ateş, "Duka'ya haber mi versek acaba?" diye sordu.

Güneş aceleyle, "Hayır!" dedi. "O, bizim olaya burnumuzu sokmamızı istemiyor, unuttun mu? Belki de adamlarından daha zeki oluşumuzu hazmedemiyordur."

Maya, "O zaman biz de tek başımıza hareket ederiz!" dedi.

"Bence adamların parayı götürdüğü evi bir kontrol edelim. Aslında şu yalancı adamı da mercek altına almak isterdim ama zor. Artık daha da dikkatli olacaktır. Üçüncüsü, şu terk edilmiş binanın kime ait olduğunu çok merak ediyorum doğrusu."

Güneş haklıydı. Maya, "Belki Ela ile çocuklar bilirler," diye mırıldandı. "Hem Matteo'nun olay yerinin çevresinde ne aradığını da öğreniriz belki."

Güneş, "İyi fikir!" dedi. "O zaman öncelikle şu evi arayalım. Sonra da sokak çocuklarını buluruz."

Ateş, "Luca ne olacak?" diye araya girdi. "Uyanırsa orada olmadığımızı anlar."

Maya, "Boş ver onu!" dedi. "Tembel adam biraz çalışıversin." Yarım saat sonra pes ettiler. Kiya bile ne yöne gideceğine karar veremiyordu. Evi bulamamışlardı.

Güneş umutsuzca, "Ela ile diğerlerinin kaldığı evi bulabilecek miyiz bakalım?" diye söylendi.

Ateş, "Bence önce San Marco Meydanı'na gidelim," diye önerdi. "Oralar çocukların avlanma alanı. Yakınlarda bir yerlerdedirler."

Ateş haklıydı. Ela, Matteo, Enzo, Mario ve Guiseppe, aslanlı sütunun yakınında oyalanıyor, yanlarından geçenleri dikkatle süzüyorlardı.

Birbirlerini yeniden görmek hepsini sevindirmişti. Bizimkiler artık bir iş ve yatacak bir yer bulduklarını anlattılar.

Ela, "Hiç fena değil," dedi. "Çok şanslıymışsınız. Biz de öyleyiz aslında." Arkadaşlarıyla arasında duran bir örtünün köşesini kaldırdı. Örtünün içi çörek ve meyve doluydu.

Ela sırıtarak, "Hepsi de taze ha!" dedi. "Pazardan yeni geldiler. Haydi, eve gidip beraberce yiyelim!"

Çocuklar bunu kabul ettiler. Kısa süre sonra eve geldiler. Ela derme çatma kapıyı itip içeri girmeden önce Maya'nın gözü-

ne sebze tezgâhının yanındaki kapı aralığına sinen bir karaltı çarptı. Daha dikkatli bakınca ödü koptu. Yine di Vecchio'ydu! Arkadaşlarına bir işaret yapan kız başıyla sebzeciyi gösterdi.

Ateş sıkıntıyla, "Ben kimseyi göremiyorum," dedi.

Maya, "Kapı girişine bak!" diye tısladı. Ne var ki, di Vecchio gözden kaybolmuştu. Sanki yer yarılmış, içine girmişti. Herhalde bir kapıdan içeri dalmıştı.

Maya, "Çok geç," diye mırıldandı. "Adam toz oldu." Kızcağızın sırtından buz gibi bir ter indi. Bu adam onlardan ne istiyordu?

İçeriden Ela'nın, "Gelsenize! Ne bekliyorsunuz?" diye seslendiği duyuldu.

Çocuklar merdivenlerden yukarı koştular. Ela da o sırada ganimet dolu örtüyü masanın üstüne sermekle meşguldü.

Yemek sırasında konu hemen Haçlılara geldi. Paraların çalındığını onlar da duymuşlardı.

Ela, "Hızlı gemiler tüm kanalları kontrol edip duruyor," dedi. "Nöbetçiler de tüm sokakları teker teker elden geçiriyorlar. Ama şimdiye kadar hiçbir iz bulunamadı bildiğimiz kadarıyla."

Matteo, "Bu da paraların hâlâ kentte olduğunu gösteriyor," diye ekledi.

Çocuklar sessizce bakıştılar. Matteo başka neler biliyordu acaba? Sonuçta olay yerinin yakınındaydı! İlgisiz görünmeye

çalışarak birkaç soru sordular ama uyanık Matteo kurnazca manevralarla soruları savuşturuverdi. Belki gerçekten bir şey bilmiyordu, belki de usta bir yalancıydı.

Sonunda Güneş, kendi öğrendiklerini anlattı. Hatta balık heykelli havuzun yakınındaki terk edilmiş depodan bile söz etti ama sokak çocuklarının pek bir yardımı olmadı.

Bir süre sonra Matteo öyle bir laf etti ki, çocukların kanları dondu. "Yalnızca paralarla kaçırılan nöbetçileri aramıyorlarmış," dedi. Fıldır fıldır dönen gözlerini çocuklara dikmişti. "Fazla soru soran birkaç da çocuk arıyorlarmış."

Maya yüzüne zoraki bir gülümseme oturttu. Bu çocuklar onlardı mutlaka. Nöbetçileri üzerlerine deponun üstünde oturan yalancı adam salmıştı besbelli! Maya konuyu değiştirmeye niyetlenmişti. Henüz ağzını açamadan çocuklardan biri, "Dikkat nöbetçiler!" diye bağırdı.

Ayağa fırlayan sokak çocukları çil yavrusu gibi dağıldılar. Merdivende çizme sesleri duyuluyordu.

Çocuklar hiç düşünmeden Matteo'nun peşine takıldılar. Çocuk tavan arasındaki dar bir deliğin içinden geçti. Bizimkiler de arkasından. Birden kendilerini çatının dışında, dar bir pervazın üstünde bulmuşlardı. Derhal ayağa kalkan Matteo sırtını arkaya verip yan binaya doğru ilerlemeye başladı. Kiya hemen peşinden koşmuştu ama çocuklar durakladılar. Pervaz aşırı dardı.

Başka bir seçenek var mıydı ki? Matteo'yu izlemeye karar

vermişlerdi ki, içeriden bir feryat yükseldi. Bu, Ela'nın sesiydi! Geriye dönen çocuklar cesaretlerini toplayıp çatıdaki bir yarıktan içeri baktılar. Genişçe bir kalas, içeriden görülmelerini engelliyordu. Ela'nın çevresini silahlı nöbetçiler sarmıştı. Enzo, Mario ve Guiseppe kaçmayı başarmışlardı anlaşılan.

Nöbetçilerin komutanı olduğu anlaşılan bir adam, "Soyguncularla işbirliği içinde olduğunuzu itiraf et!" diye gürledi.

Sokak çocuğu dudaklarını sımsıkı kapatmış, susuyordu.

Komutan, "Seni bülbül gibi öttürmeyi bilirim ben!" diye bir tehdit savurdu.

Ela dudaklarını daha da sıktı. Paçavralar içindeki kızcağız, çevresini sarmış silahlı adamların arasında iyiden iyiye zavallı görünüyordu.

Maya, Ateş'le Güneş'e baktı. Ela'ya yardım etmek için yanıp tutuştuğu gözlerinden okunuyordu.

Güneş sessizce başını salladı. Ne yapabilirlerdi ki? Silahlı onca adam karşısında şansları sıfırdı!

Yüzbaşı, "Tavan arasını arayın!" diye buyurdu.

Çocuklar, nöbetçilerin kalasın arkasındaki deliği görmemeleri için dua ettiler. Oldukları yere büzülerek olabildiğince küçülmeye çalıştılar.

Birden yüzbaşının, "Bakın hele burada ne varmış?" dediğini duydular.

Çocuklar içeriye kaçamak bir bakış daha attılar.

Yüzbaşı küçük bir torbayı Ela'nın burnuna doğru uzatmıştı. Tam onlar bakarken torbayı açıp elini içeri daldırdı. Çıkardığında avucu gümüş paralarla doluydu!

Adam, "İşte hırsızlık malı!" diye gürledi. "Daha fazla inkâr etmenin bir faydası yok. Dediğim gibi: Diğer hırsızlarla ortaksınız. Zira siz bu kentin her köşesini karış karış bilirsiniz."

Ela bakışlarını önüne eğmişti.

Yüzbaşı alayla, "Ne oldu? Dilini mi yuttun yoksa?" diye bağırdı. "Şimdi seni götürüp zindana atayım da gör. İnan bana, paranın gerisinin nerede olduğunu itiraf edeceksin!"

Ela'yı itekleyerek önüne kattı. Nöbetçiler komutanlarının ardından merdivenlerden indiler.

Maya, "Şimdi ne yapacağız?" diye söylendi.

Ne Ateş'te ne de Güneş'te iç açıcı bir fikir vardı. Çatı pervazından sarkan çocuklar askerlerin Ela'yı götürmesini çaresizce seyrettiler.

Her şey birdenbire oldu. Yerden biter gibi ortaya çıkan Matteo, Enzo ve Guiseppe binanın az ilerisindeki meyve tezgâhında ne var ne yoksa kaptıkları gibi nöbetçilere savurmaya başladılar. İyice olgunlaşmış bir şeftali, Ela'yı elinden tutmuş sürükleyen yüzbaşının burnunda patlayınca adam neye uğradığını şaşırarak hançerine davrandı. Bu şaşkınlıktan faydalanarak kendini kurtaran kız kaçmaya başladı. Tavşan gibi koşuyordu. Dar bir sokağa dalıp izini kaybettirdi. Bu arada sokağa üşüşen diğer sokak çocukları oradan oraya koşuşarak nöbetçilerin dikkatini dağıttılar. Meyve satıcısının bağırıp çağırması da bu kargaşaya katkıda bulunmadı değil hani!

Yüzündeki şeftali parçalarını temizlemeye çalışan yüzbaşı birden kendine geldi. Askerlere dönerek, "Hey Tanrım! Böyle aptal aptal durmasanıza!" diye bağırdı. "Yakalayın onu, çabuk!"

Nöbetçiler koşmaya başladılar.

Güneş gülerek, "Artık onu asla yakalayamazlar!" diye mırıldandı.

Maya, "Bence de," dedi. "Nöbetçileri sokak çocuklarının üstüne yollayan şu iğrenç Vecchio'ydu bana sorarsanız."

Ateş, "Olabilir," dedi. "Ama bana sorarsanız, biz de buralardan bir an önce toz olsak iyi ederiz."

Az sonra Dukalık Sarayı'nın ahırındaydılar.

Çocukları gören Luca havlar gibi bir sesle, "Bunca zaman neredeydiniz?" diye bağırdı. Öfkeden gözleri çakmak çakmak olmuştu.

Güneş hiç düşünmeden, "Yolumuzu kaybettik," deyiverdi.

Luca, "Ahırdan çıkmasaydınız kaybolmazdınız!" diye bağırdı. "Buraya çalışmaya geldiniz. Bakın uyarıyorum sizi: İyi niyetimi kötüye kullanmayın!"

Çocuklar, bunun bir daha olmayacağı konusunda yemin ettiler.

"Aslında şu anda Tadessi'nin yanına gitmem gerekiyordu. Şimdi bunu sizden biri yapacak." Luca, Ateşe dönerek, "Sen..." dedi. "Tadessi'yi alıp getir. Duka onunla konuşmak istiyor. Çok önemliymiş. Hadi bakalım, acele et! Siz de bana ahırda yardım edeceksiniz."

Kulak Kabartış

Kısa süre sonra Tadessi aceleyle Dukalık Sarayı'na doğru yürüyordu. Baharat tüccarı koşar adım ilerlerken Ateş, Signoria'nın başkanıyla arasında uygun bir mesafe bırakarak arkasından yürüyordu. Sarayın kapısından önce ahırın önünden geçtiler. Güneş ile Maya o sırada ellerinde yabalarla at pisliği temizliyorlardı. Eliyle sinek kovar gibi bir hareket yapan Tadessi, artık Ateş'e ihtiyacı olmadığını belirterek kemerli yola doğru yürüdü.

Arkadaşlarının yanına gelen Ateş, "Bahşiş yok ne yazık ki," diye homurdandı. "Ne şans!"

Güneş, "Bakın, Montferrat da geliyor!" diye bağırdı.

Doğruydu. Haçlı şövalyesiyle Tadessi el sıkıştılar. Tam o sırada onlara üçüncü biri katıldı. Çocukların gözleri büyümüştü. Üçüncü kişi di Vecchio'dan başkası değildi. Yeniden el sıkışıldı. Hatta şakalaştılar bile. Anlaşılan üç adam birbirini gayet iyi tanıyordu.

Maya'nın alnı kırışmıştı. Kız, "Di Vecchio'nun bu işteki rolünü çok merak ediyorum," diye mırıldandı.

"Siz yine gevezelik mi ediyorsunuz?" Tam arkalarında duran Luca elindeki papirüs rulosunu sallayarak, "Az önce atlı bir haberci geldi," dedi. "Bu belgenin hemen Duka'ya iletilmesi gerekiyor. Ateş, bunu da sen götür! Diğerleri ahırda çalışıyor; her yerleri pislik içinde."

Ateş koşarak saraya gitti. Duka'nın özel konutuna geldiğinde nefes nefese kalmıştı. Nöbetçilere mektubu gösterince onu hemen kabul salonuna aldılar. Çocuk saygılı bir ifade takınarak içeri girdi. İşte oradaydılar... Duka, Montferrat, Tadessi ve di Vecchio. Ateş'i gören di Vecchio arkasını dönerek pencereden dışarı bakmaya başladı.

Ateş, "Size bir haber getirdim ekselansları," dedi.

Dandolo, "Tamam, tamam... sonra ilgilenirim," diye karşılık verdi. Gelen haberi fazla önemsemediği belliydi. "Mektubu şu yandaki çalışma odama bırakıver. Ondan sonra gidebilirsin. Çalışma odasının kapısından çık!"

Ateş kibarca, "Emredersiniz," diyerek yan odaya geçti. Adamların bulunduğu yerden odanın içi görünmüyordu. Çalışma odasında pırıl pırıl cilalı, devasa bir masa vardı. Üstünde mürekkep hokkası ve kaz tüyü bir kalem duruyordu. Ateş papirüsü masanın üstüne bıraktı. Arkasından adamların sesleri duyuluyordu.

Tam o sırada Montferrat üzgün bir sesle, "Sanki yer yarıldı, para da içine girdi..." diyordu.

Ateş ne konuştuklarını öğrenebilmek için yanıp tutuşuyordu. Birden nabzı hızlandı. Şurada biraz oyalanıp kulak misafiri olsaydı... Evet, bu hiç fena fikir değildi doğrusu!

Ateş çıkış kapısını gürültüyle açıp kapadı. Böylece adamlar oradan ayrıldığını düşüneceklerdi. Rahat rahat konuşurlardı herhalde. Parmaklarının ucunda yürüyerek ara kapıya yanaştı ve bir sehpanın arkasına çöküp kulaklarını dikti.

Duka, "İşler ne durumda sevgili di Vecchio?" diye sordu. "Araştırmayı siz yürütüyorsunuz."

Ateş şaşırmıştı. Olacak iş değildi!

Di Vecchio dalgın bir sesle, "Para da kaçırılan nöbetçiler de henüz bulunamadı," diye itiraf etti. "St. Pol de ortada yok. Ama merak etmeyin; onu da, parayı da, nöbetçileri de bulacağız."

Montferrat sabırsızlıkla araya girdi: "İyi de ne zaman?"

Di Vecchio, "Eninde sonunda..." diye karşılık verdi. "Ancak şu anda başka bir sorunla karşı karşıyayız. Bir grup sokak çocuğunun bu olaya karıştığından şüpheleniyorum."

Ateş başını salladı. İnanılacak gibi değildi.

Yaşlı Duka, "Şüphe mi?" dedi ters ters. "Bana kesin kanıtlar getirin di Vecchio, hem de hemen!"

Di Vecchio izin isteyerek oradan ayrıldı ve kapının kapandığı duyuldu.

O çıkınca Montferrat, "St. Pol'ün bir an önce yakalanması şart!" dedi. "Gemiler için para lazım."

Duka, "Belki başka bir çözüm buluruz," dedi.

"Nasıl bir çözüm?" Montferrat'ın sesi umutlu çıkmıştı.

Duka'nın pek acelesi yoktu. "Şöyle mesela..." dedi. "Bu tanrısal görevi yerine getirmek gerekiyor madem... gemileri size veririz."

Montferrat kulaklarına inanamamıştı. "Bedavaya mı?" deyip kaldı.

İşte o anda, o zamana kadar hiç konuşmamış olan Tadessi araya girip, "Neredeyse bedavaya," dedi. "Bizde gemi var, sizde de asker. Şöyle bir öneriye ne dersiniz? Gemileri alıp düşmanlarımızı yenin! Kutsal Topraklara giderken Zara'ya doğru uzanıp orayı da fethedebilirsiniz. Oradaki tüccarlar bizimle sıkı bir rekabet içindeler. Ordunuz onları ortadan kaldırırsa kârımızı paylaşırız."

Odada kısa bir sessizlik oldu. Ateş hızla düşünüyordu. Ne abartılı bir plandı bu böyle!

Sonunda Montferrat'ın, "Aslında Zara'ya saldırmak için geçerli bir nedenimiz yok," dediği duyuldu. "Bizim hedefimiz Kudüs. Papa böyle buyurdu; Tanrı'nın isteği bu! İzin verirseniz biraz düşünmek istiyorum. Komutanlarımın da fikrini almalıyım."

Duka, "Elbette," dedi. "Yalnız, kararınızı fazla geciktirmeyin lütfen!" Kapı bir kez daha açılıp kapandı.

Tadessi, "Kabul edecek," dedi. "Eminim."

Duka, "Başka seçeneği yok zaten," diyerek güldü. "Hem Haçlılar, hazır Zara'yı fethetmişken Konstantinopolis'e kadar da uzanabilirler bakarsın!"

Tadessi, "Ah, evet!" diye bağırdı. Belli ki, bu iş ona büyük keyif veriyordu. "Ben de artık gideyim. Montferrat'ın kararı kesinleşince bana da haber verin lütfen," diyerek odadan çıktı.

Kapı üçüncü kez açılıp kapandı.

Ateş heyecandan terlemişti. Duyduklarını bir an önce arkadaşlarına anlatmak için sabırsızlanıyordu. Ama bunun için öncelikle saraydan çıkması gerekiyordu. Yavaşça doğruldu. Uzun süre çömelerek durduğu için bacakları uyuşmuştu. Tam kalkarken dizleri çatırdadı.

Duka kırık dökük bir sesle, "Kim var orada?" diye seslendi.

Ateş nefesini tuttu. Kör adamın inanılmaz bir duyma yeteneği olmalıydı. İçeriden ona doğru yaklaşan ayak sesleri duyuluyor, Duka ayaklarını sürüyerek çalışma odasına geliyordu. Kapı açıldı ve Duka göründü. Bir anda çocuğun yanı başına kadar gelivermişti. Ateş kıpırdamaya bile korkuyordu.

Duka tehdit dolu bir sesle, "Kim var orada?" diye bir daha sordu.

Çocuk dişlerini sıkarak bekledi. Tir tir titriyordu.

Duka başını bir sağa, bir sola çevirip duruyordu. Süt beyazı gözlerini Ateş'e dikerek yüzünü buruşturdu.

"Ne kokuyor burası böyle?" diyerek birkaç kez burnunu

çekti. Sonra, "Ahır kokusu..." diye söylendi. "Bu bana birini anımsatıyor ama..."

Ateş'in kalbi duracak gibi oldu. Duka onu göremiyor olabilirdi ama kokusunu alıyordu!

Adam birden elini uzattı. Kemikli parmakları omzunu kıl payı ıskalamıştı. Ateş, tüm gücüyle kendini tutup kımıldamadı.

Dandolo, "Sanırım yanılıyorum," diye mırıldandı. Arkasını dönüp kabul odasına gittiğinde Ateş, bir kuş gibi hafiflemişti.

Derin bir nefes alan çocuk, parmaklarının ucunda ilerleyerek yavaşça kapıyı açtı. Ondan sonra da rahatça koridora çıkarak kimseye yakalanmadan ahırlara döndü.

Luca, onu görür görmez tek kelime etmeden yabayı eline tutuşturuvermişti. Ateş işe girişir girişmez duyduklarını Güneş'le Maya'ya anlattı.

Maya, "Bu nasıl iş?" diye söylendi. "Ama hâlâ paranın da kaçırılan adamların da nerede olduğunu bilmiyoruz!"

Güneş, "Haklısın," diye karşılık verdi. "Ama bir çıkış noktamız var: Şu depoda oturan yalancı adam. Onu mercek altına alsak iyi olur."

"Ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Çok basit. Yalanını yüzüne vuracağız! Bakalım ne yapacak?"

Tıkırtılar

Çocuklar ertesi gün öğle saatlerinde ahırdan ayrılma fırsatı buldular. Bütün öğleden önce Luca'nın onları gözetlediği duygusundan kurtulamamışlardı. Acaba niyetlerinin farkında mıydı? Sonuçta Duka, burunlarını her yere sokmamaları konusunda onları açıkça uyarmıştı. Sandala balta fırlatan Haçlı şövalyesi de unutulacak gibi değildi. Bu olay çok tehlikeli çıkmıştı. Yine de buldukları ipucu değerlendirmeye değerdi.

Kiya boş depoyu eliyle koymuş gibi buldu. Çocuklar hemen üst kata çıktılar. Maya uzanıp kapıya vurdu. Hiçbir yanıt gelmedi. Kız bir daha denedi ama kapı yine açılmadı. Güneş'le Ateş hayal kırıklığı içinde geri döndüler.

Maya, "Durun!" diye tısladı. "Duymuyor musunuz?"

Çocuklar sessizce beklediler. Evet, onlar da duymuşlardı; biri tahtaya vuruyordu.

Maya heyecanla, "Ses binanın içinden geliyor!" dedi. "Burada biri var!" Kız hiç beklemeden üst katın merdivenlerine yöneldi.

İkinci kat da boştu. Çocukları engelleyebilecek bir kapı bile yoktu. Ortalık döküntü doluydu.

Ateş, "Harika, terk edilmiş bir yer..." diye söylendi. "Bunun bize bir faydası yok. Üstelik şu yalancı her an gelebilir. İşte o zaman hapı yutarız!"

"Bekleyin!" diyen Maya, Ateş'in söylediklerini hiç umursamamıştı. Doğruca gidip pencereyi açtı. Dışarı bakıyordu. "Bir ip gerekiyor," diye mırıldanan kız, "Bir dakika, şimdi geliyorum," dedikten sonra aşağı koştu. Az sonra elinde bir halatla dönmüştü. "Bunu kanalın kıyısında buldum. Şimdi biraz ip cambazlığı yapacağız!"

Ateş'le Güneş neye uğradıklarını anlayamadan ipi ellerine tutuşturan Maya, "Sıkı tutun!" diyerek halatın diğer ucunu pencereden sarkıttı.

Kimsenin o taraflara bakmadığından emin olunca çocukların sıkıca asıldığı halata tutunarak pencereden aşağı kaymaya başladı. Bir ara aşağı baktı. Oldukça yüksekteydi aslında. Hafifçe başı döndü. Bu halat da amma düzdü! Parmaklarıyla ipi öyle bir kavradı ki, elleri acıdı. Maya dikkatini yaptığı işe vermeye çalıştı ve birkaç kez derin derin nefes aldı. "Şimdi paniğe kapılmanın sırası değil," diye düşünerek inişi sürdürdü. Otuz saniye sonra yalancı ev sahibinin bir alt kattaki penceresinin hizasında sallanıyordu. Odaya bir bakış atması ağzının açık kalmasına yetti. İçeride, başlarına çuval geçirilmiş, elleri, ayakları bağlı altı nöbetçi vardı. Maya bir saniye bile düşünmeden pencereye bir tekme attı. Cam şangır şungur dağıldı. Ustaca bir manevrayla içeri atladı.

Bağlı adamlardan biri, "Kim var orada?" diye bağırdı. Maya cevap vermeden hemen koşup kapıyı açtı. Çocuklar çoktan aşağı inmişlerdi. Kapının açılmasıyla birlikte hepsi içeri daldı. Birkaç adımda adamların yanına ulaşıp başlarındaki çuvalları çıkardılar.

Maya şaşkınlıkla, "St. Pol!" diye bağırdı. "Siz burada ne yapıyorsunuz?"

Şövalye gözlerini kırpıştırdı. Belli ki, gözleri ışıktan rahatsız olmuştu. "Kurtarıcılarım üç çocukla bir kedi; inanılır gibi değil!" diye mırıldanan adam ellerini çocuklara uzatarak, "şu bağları çözer misiniz?" dedi.

Evi arayan Ateş, elinde bir bıçakla gelerek adamların bileklerini bağlayan ipleri kesti.

Ancak ondan sonra kendine gelen St. Pol, "Bir tuzağa çekildik," diyerek anlatmaya başladı. "Nöbet değişimi için giderken bu evden bir çığlık duyduk. Birinin yardıma ihtiyacı olduğunu sandık tabii. Hemen içeri girdik ama karanlığın içinde gizlenmiş, bizi bekliyorlarmış meğer. Neye uğradığımızı anlayamadan kendimizi yerde bulduk. Üstümüzdekileri de çıkardılar."

Adamlardan biri lafa karışarak, "Biz geldiğimizde paraların saklandığı evden çıkanları, nöbeti devralacağımız askerler sandık elbette," dedi. "Neden şüphelenecektik ki? Sonra bize de saldırdılar. Paraları alıp ikimizi de bağladılar."

Maya kulaklarına inanamamıştı. Dayanamayıp, "Siz o kadar parayı iki kişiyle mi koruyordunuz?" diye sordu.

Başını sallayan St. Pol, "Dikkatleri üstümüze çekmek istememiştik," diyerek açıklamaya çalıştı. "Yüz kişi dikseydik, o sıradan binada bir hazine olduğunu herkes anlardı. Neyse... Hepimizi sucuk gibi bağlayıp buraya tıktılar işte. Onları tanımayalım diye kafamıza da birer çuval geçirdiler. Yüce Tanrım! Çuvallar da ne biçim kokuyordu. Gözlerimden sel gibi yaşlar aktı sürekli!"

Açık kahverengi çuvallardan birini alan Güneş içini kokladı. Koku gerçekten de çok keskindi. Beyninde birden bir ampul yandı!

"Yalnız kaldıkça belki bir duyan olur diye tepinip durduk. Neyse ki amacımıza ulaştık," diyen St. Pol sustu.

Maya, "Sonuç olarak bu işin kimin başının altından çıktığı konusunda bir fikriniz yok, anladığım kadarıyla," dedi.

St. Pol, "Maalesef," diye mırıldandı. "Üstelik paralar da gitti. Ulu Tanrım, Haçlı seferi adına ne büyük talihsizlik!"

Ateş, "Evet, üstelik iz bırakmadan ortadan yok olduğunuz için herkes sizden şüpheleniyor," dedi.

Güneş hiç konuşmuyordu. Şu çuvallar! Sağlam bir ipucu yakaladığından emindi ve Haçlıların yanında şüphelerinden söz etmek istemiyordu.

Bir gürültüyle irkildiler. Evin kapısı açıldı. Gelen, yalancı ev sahibiydi. Onları o halde gören adamın gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Dönüp kaçmak istedi ama Haçlılar onu kıskıvrak yakalayıverdiler.

Bir anda adamın boğazına sarılan St. Pol, "Paralar nerede, çabuk söyle!" diye tısladı.

Bıyıklı adam, "Bilmiyorum, yemin ederim!" diye mızıldandı. "Tanrı şahidim..."

Şövalye, "Tanrı'nın adını ağzına alma!" diye gürledi.

Nefes alamayan adam, "Aaahh!" diye bağırdı. "Doğru söylüyorum. Bana yalnızca size sahip çıkmam emredildi."

St. Pol, adamı konuşturmak için bir süre daha uğraştıysa da ağzından başka laf alamadı. Sonunda askerlere dönerek bıyıklı adamın saraya götürülmesini buyurdu.

Yola çıktıklarında arkadaşlarına sokulan Güneş heyecanla, "Size önemli bir şey söylemem gerekiyor!" dedi.

Sıcak Ambar

Güneş, "Haçlı şövalyelerinin başlarına geçirilen çuvallar kırmızıbiber kokuyordu," dedi.

"E, ne olmuş?"

"Bir düşünsenize!" dedi Güneş sabırsızca. "Venedik'te kırmızıbiber ticareti yapan tek kişi Tadessi! Bizim baharat tüccarının bu işe boğazına kadar battığına bahse girerim."

"Harika!" diyen Ateş, arkadaşının sırtını beğeniyle sıvazladı.

Maya çok heyecanlanmıştı. "O zaman gidip dükkânını bir araştıralım," diye atıldı. "Bakalım aynı çuvallardan mı kullanıyor?"

Ama öncelikle St. Pol ile birlikte Dukalık Sarayı'na gittiler. Enrico Dandolo onları hemen kabul etti. Montferrat da oradaydı. St. Pol ile diğer üç şövalyenin bu işin içinde olmadığını öğrenen adam çok rahatlamıştı.

Duka, her zamanki kırık dökük sesiyle, "Çok iyi," dedi. "Ama gerçek suçlular hâlâ bulunamadı. Para da öyle..."

St. Pol oldukça üzgündü. "Tanrısal görevimiz ne olacak?" diye mırıldandı.

Duka elini corno'sunun üstünde şöyle bir gezdirdi. Sanki yerinde durup durmadığını kontrol ediyordu. Ağır ağır, "Aslında sevgili dostum Montferrat ile ben bir çözüm bulduk," dedi. "Öyle değil mi?"

Başını sallayan Montferrat "Öyle," diyerek Duka'yı onayladı. "Sayın Duka, sonsuz yüce gönüllülüğüyle gemileri para olmadan da emrimize vermeyi kabul etti. Yalnızca yolda Zara'ya uğrayıp orayı fethetmemizi istiyor."

St. Pol pek sevinmişe benzemiyordu. "Eğer kutsal görevimize faydası olacaksa..." demekle yetindi.

Duka, "***Va bene***," dedikten sonra çocuklara dönerek, "Şimdi size gelelim," diye homurdandı. "Yanılmıyorsam size her yere burnunuzu sokmamanızı söylemiştim." Yaşlı adam bedenine hiç uymayan keskin bir sesle konuşmuştu.

"Evet, ama..."

Duka, "Ama'sı yok!" diye tısladı. "Kent nöbetçilerini gülünç duruma düşürüyorsunuz. Derhal ait olduğunuz yere gidiyorsunuz, ahıra!"

Çocuklar çok bozulmuşlardı. Ses çıkarmadan oradan ayrıldılar.

Yalnız kaldıklarında Maya, "Şu palyaçoya bakın!" diye söylendi.

Güneş, "Yavaş ol!" diye uyardı onu.

Maya, "Ama haksız mıyım?" diye üsteledi. "Kelle koltukta

bu işi çözmeye uğraşıyoruz. Duka bir teşekkür bile etmedi."

Ahıra girdiklerinde Luca onları yine azarlayarak karşıladı ve üstlerine, akşama dek sürecek bir sürü iş yığdı. Çocuklar ancak angaryalar bittikten sonra Tadessi'nin dükkânına gidebildiler. Hava ılıktı. Batmakta olan güneş, Venedik'in kargacık burgacık sokaklarına altın rengi bir ışıltıyla dokunuyor, kanallar pırıl pırıl parlıyordu.

Yoldayken Maya, "Bir planınız var mı?" diye sordu.

Ateş, "Yoo," demekle yetindi.

Güneş ise, "Hele bir gidelim de..." dedi, "bakarsın kimseye görünmeden içeri girebiliriz."

Tadessi'nin baharat dükkânının önü her zamanki gibi kalabalıktı. Kanaldaki iskeleye yanaşmış bir **kogge**'den*, yeni mallar indiriliyordu.

Ateş, "Bakın şurada tanıdık yüzler var," dedi.

O yana bakınca çuvalları sürükleyerek gemiden indirmeye çalışan Ela, Matteo ve arkadaşlarını Maya ile Güneş de gördü. Maya, "Anlaşılan biraz para kazanmaya karar vermişler," diye mırıldandı. "Umarım iyi para alırlar." Birden gözleri kısıldı. "Malları depoya taşıyorlar. Hımmm... İşte aradığımız fırsat!"

Ateş, "Evet ama yelkenlinin arkasında işçilere göz kulak olan bir tayfa var," dedi. Sonra düzeltti: "Adamın işi fazla ciddiye aldığı yok aslında. Şu genç kadınla bakışıp duruyor."

* Açık denize çıkabilen, çok dengeli, tek yelken direkli Orta Çağ ticaret gemisi.

Güneş sırıtarak, "Aman o bakışadursun," dedi. "Demek ki, Ela ile arkadaşlarına biraz yardım edersek pek dikkati çekmeyiz."

Bunun üzerine Güneş, Maya ve Ateş de hamalların sırasına yanaştılar. İşçileri kontrol eden adam onları fark etmemişti. Aklı fikri kadındaydı. Sıra onlara gelince tekneye çıktılar. Üst güverteden ambara sağlam ve genişçe demir merdivenlerle iniliyordu. Çuvalları yüklenen işçiler karıncalar gibi tek sıra halinde merdivenleri tırmanıyorlardı. Yelkenlinin dibindeki depodan gözlerine kestirdikleri ufak birer çuval alan çocuklar tekneden inip Tadessi'nin dükkânına yollandılar.

Zemin kattaki büyük depoda alçak tavanlı iki asma kat vardı. Numaralı bölmeler halinde düzenlenen bu iki kat, parmaklıklı demir merdivenlerle birbirine bağlanıyordu. Kapıdaki küçük masanın yanında duran görevli herkesi birden kontrol etmeye çalışıyor, yük taşıyan işçilere malları nereye koyacaklarını söylüyordu.

Adam önünden geçen Ateş'i durdurdu ve taşıdığı çuvala bakarak, "Sırtındaki ne?" diye sordu. Ateş, heyecandan terlemeye başladı. Tutulan hamallardan olmadıkları ortaya çıkacak diye korkuyordu.

"Ah, bibermiş. Çuvalı sağa, alt kattaki iki numaralı depoya götür!" dedi. "Tabii okuman yazman varsa," diye ekleyip elindeki deftere ufak bir not düştü. "Acele et! Haydi, haydi!"

Derin bir nefes alan Ateş söyleneni yaptı. Maya ile Güneş de iki numaralı depoya gönderilmişlerdi. Oflaya puflaya çuvalları yere koydular.

Çabucak etrafına bakınan Ateş, "Yalnızız," dedi. "Şuraya bir göz gezdirelim."

O anda Kiya ortaya çıktı.

Maya sevinmişti. "Harika, şimdi tamamlandık," diye mırıldandı.

Bu arada biber çuvalına eğilen Ateş, "Bu çuval, şövalyelerin başına geçirilenlere benzemiyor," dedi. "Rengi farklı. Diğer bölmelere de bakmalıyız!"

Bölmeden başını çıkaran Güneş, sağı solu dikkatle kontrol etti. Görevli onlara arkasını dönmüş, hamalları yönlendirmekle meşguldü. Arkadaşlarına bir işaret yapan Güneş, bir hamlede yan bölmeye geçti ama içerisi boştu. Bir sonrakini denediler. Orada da köri kokan birkaç sandık vardı yalnızca. Kiya birden miyavladı. Başını yana eğmiş, kocaman yeşil gözlerini çocuklara dikmişti. Sonra önlerine düştü. Yandaki bölmelerin önünden uçarak geçip en sonda, deponun en dip köşesinde durdu.

Görevliyi bir kez daha kontrol eden Maya, Güneş ve Ateş de o yana seğirterek kendilerini Kiya'nın girdiği bölmeye attılar. Dipte olduğu için bu bölme çok karanlıktı. Önce boş olduğunu sandılar.

Güneş, "Burada ne var ki?" diye söylendi.

Kiya yeniden, bu kez daha yüksek bir sesle miyavladı.

Ateş, "Durun bir dakika!" dedi. Evet, ortalık oldukça loştu ama Kiya'nın neyin önünde durduğunu göremeyeceği kadar da karanlık değildi. Ateş kediye doğru koşup eğildi.

"Çabuk buraya gelin!" diye fısıldadı. "Bakın, Kiya ne bulmuş?"

Maya ile Güneş aceleyle Ateş'in yanına geldiler.

Ateş, elindeki çuvalı arkadaşlarının burnuna tutarak heyecanla, "Kırmızıbiber," diye fısıldadı. "Bu çuvalla kırmızıbiber taşınmış!"

Çuvalı alan Güneş kapıya doğru yürüdü. Orası biraz daha aydınlıktı.

Heyecanla, "Rengi de tutuyor, açık kahverengi!" dedi. "Çocuklar, ben demedim mi? Adamımız Tadessi!"

Maya, "Peki ama para nerede?" diye atıldı.

Ana girişe bakan Güneş, "Hey, bakın buraya kim gelmiş?" diyerek arkadaşlarını yanına çağırdı. "Eski dostumuz Luca!"

Adamın elinde yine bir papirüs rulosu vardı.

Görünmemek için geri çekilirlerken Ateş, "Herhalde Tadessi'ye bir haber getirdi," diye mırıldandı.

Luca'yı gören görevli, merdivenlerden paldır küldür inerek adama yaklaştı. Birkaç kelime konuştuktan sonra ortadan kayboldu. Kısa süre sonra Tadessi göründü. Papirüsü alan adam Luca'nın avucuna birkaç kuruş sıkıştırıp onu gönderdi. Ruloyu açarak çabucak okudu. Yüzü gülüyordu. Ellerini ağzına dayadı

ve bağırarak birkaç komut verdi. Birden ortalık adamla dolmuştu. Sırtlarında ağır sandıklar taşıyan adamlar doğruca iskeledeki gemiye gidiyorlardı. Oradan oraya koşuşan tayfalar, belli ki yelkenliyi harekete hazırlıyorlardı.

Maya, "Tadessi tüyüyor," dedi. "Bahse girerim, o sandıklarda da Haçlıların hazinesi var."

Fikrine karşı çıkan olmadı. Güneş, "Kanıt lazım," diye mırıldandı. "Çuvallar bunun için yeterli ..."

Ateş, "O zaman şu sandıklarda ne varmış, öğrenelim!" diye atıldı. "Bunun için de tekneye çıkmak zorundayız. Bu pek zor olmamalı. Ne de olsa personel sayılırız. Tadessi'ye görünmeyelim, yeter!"

O sırada Tadessi, hamallarla ilgilenen görevliyle konuşuyordu. Adamlar birinci kata çekildiler. Böylece kimse fark etmeden işçilerin arasına karışan bizim küçük hamallar, hiçbir engelle karşılaşmadan bir kez daha yelkenliye bindiler. Merdivenler tam bir kargaşa içindeydi. Ortalık küfürden geçilmiyordu.

Maya, Ateş ve Güneş geçecek yer bulamadılar. Kalabalık onları güvertenin ahşap küpeştesine sıkıştırmıştı. Ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Tam o sırada iki hamal onlara doğru geldi. Sırtlarında, şu içinde ne olduğunu bir türlü çözemedikleri sandıklardan vardı. Çocuklar adamları gözden kaçırmamaya çalıştılar. Adamlar güvertede kaldılar. Baş tarafa doğru ilerleyerek sandıkları, derme çatma bir kulübe biçimindeki baş kamaranın içine yerleştirdiler.

Çocuklar, hamallar yelkenliden inene dek beklediler.

Ateş hızla düşünüyordu. O kamaraya girmeleri gerekiyordu; ama nasıl? O sırada bakışları bir sandığa ilişti. Çocuk sandığa çabucak bir göz attı. İçinde rulo yapılmış birkaç halatla el aletleri duruyordu. Ateş'in aklına bir fikir geldi. Eğer bu sandığı... Planını arkadaşlarına anlattı.

Bir dakika kadar sonra sandığı çekiştirerek baş kamaraya doğru sürüklüyorlardı. Maya ile Güneş sandığı önden çekerken Ateş arkadan itiyordu. Diğer hamallardan hiçbir farkları yoktu. O yüzden kimsenin dikkatini çekmediler. Baş kamaranın önünde durup etrafı kontrol ettiler. Onlara bakan yoktu.

"Haydi!" diye fısıldayan Ateş, baş kamaranın kapısını açıverdi. Kalpleri çarparak içeri girdiler. Önce, üstünde haritalar, birkaç pergel ve yazı malzemesi bulunan bir masa gördüler. Ama masanın karşısındaki duvarda şüpheli sandıklardan üçü yan yana duruyordu! Çocuklar sandıkları incelediler.

Ateş öfkeyle, "Kahretsin, kilitli bunlar!" diye tısladı. Kendine kızıyordu; bunu nasıl düşünmemişlerdi!

Maya, "Kilitleri kırmak zorundayız!" diye atıldı.

İçeriye hızla göz gezdiren Ateş, "İyi de neyle?" diye homurdandı.

Güneş, "Gitsek iyi olacak," diye mırıldandı. "Her an biri gelebilir!"

Ancak Ateş kararlıydı. "Hayır!" diye kestirip attı. "Hedefimize ulaşmak üzereyiz."

Kiya'dan bir uyarı miyavlaması yükseldi.

Bir anda tüm bakışlar kediye döndü. Güvertede ayak sesleri duyuluyordu. Biri baş kamaraya doğru yürüyordu. Çocuklar nefes almaya bile cesaret edemediler. Ayak sesleri yaklaşıyordu. Çaresizlik içinde kapıya koşup sırtlarını duvara vererek beklediler. Kapı öyle bir savruldu ki, az kalsın Maya'nın burnuna çarpıyordu. Eşikte bir adam belirdi; Tadessi'ydi bu! Üç kafadarı fark etmeyen adam doğruca masanın başına yürüdü. Nedense kızgındı. Biraz durup anlaşılmaz birtakım kelimeler mırıldanan Tadessi, elini cebine atıp bir anahtar destesi çıkararak sandıklardan birini açtı. Sandığın kapağını kaldırdığında çocuklar heyecandan nefeslerini tutmuşlardı. Sandık ağzına kadar gümüş para ile doluydu!

Sandığın içindekileri şöyle bir avuçlayan Tadessi, paraların yukarıdan aşağıya dökülmesini zevkle izledi. Gülümsüyordu. Ateş başıyla arkadaşlarına bir işaret verdi. Artık kaçmaları gerekiyordu! Kapıdan zıpkın gibi fırladılar ama Tadessi'yi küçümsemişlerdi. İrkilen baharat tüccarı bir adımda kapıya koştu. Ateş'le Maya dışarı çıkmışlardı ama Güneş bir saniye geri kalmıştı. Tadessi onu yakaladığı gibi içeri çekti. Güneş bir çığlık attı. Arkadaşları çaresiz durdular.

Tadessi, "Olduğunuz yerde kalın!" diye bağırdı. Bir eliyle Güneş'i tutmuştu, diğerinde ise altın rengi bir hançer vardı.

Kötü Bir Sürpriz

Tadessi havlar gibi bir sesle, "Kapıyı kapayın!" diye bağırdı. Maya ister istemez itaat etti.

"Yine mi siz?" diye homurdanan adamın gözleri öfkeyle parlıyordu. "Buraya girmeye nasıl cüret edersiniz?"

Maya daha fazla dayanamadı. "Haçlıların parasını çalmışsınız!" diye bağırdı. "Sizi suçüstü yakaladık. Oyun bitti. Arkadaşımızı hemen bırakın!"

Tadessi bir kahkaha attı. "Böyle olsun isterdiniz, biliyorum," dedi. "Ama asıl *sizin* oyununuz bitti! Siz benim elimdesiniz! Şimdi hırsız bunlar, diye sizi zindana tıktırayım da görün! Bense bu hazineyle Akkon'da yepyeni bir hayata başlayacağım!" Bir daha güldü. "Sevgili karım Rosa'yı burada bırakarak, elbette. Bana sürekli kötü bir tüccar olduğumu ve babamdan kalan paraları çarçur ettiğimi söyleyip durur. Ama şimdi sıra bende. Bu kez ben kazandım, zenginim, çok zengin! Üç çocukla sıska bir kedinin bana engel olmasına izin vereceğimi sanıyorsanız çok yanılıyorsunuz!"

Sırtını kamburlaştıran Kiya öfkeyle tısladı. Maya, Güneş'e

bir bakış attı. Çocuk korkuyordu. Bir şeyler yapmaları gerekiyordu. Ama ne? Kız, önce zaman kazanmaları gerektiğini anlamıştı. Belki bu arada birisi gelir, adam da durumu açıklamak zorunda kalırdı.

"Demek St. Pol'e saldırılmasının tek nedeni Haçlı giysilerine el koymaktı?" diyerek öylesine bir laf attı ortaya.

Tadessi kurnaz bir edayla, "Üstüne bastın!" dedi. "Adamlarım St. Pol ile askerlerini terk edilmiş bir binaya çekip hakladılar. Giysilerini giyince de Palazzo'daki nöbetçilere Haçlı şövalyesi gibi yanaştılar. Güzel olan ise tüm olan bitenin St. Pol'ün üstüne yıkılması. Herkes hırsızlığı onun yaptığını sanıyor."

Maya alaycı bir sesle, "Gerçekten de çok başarılı bir plan," dedi.

Tadessi, kızın sesindeki alayı duymazdan geldi. Dâhi suçlu rolünden pek hoşlanıyor olmalıydı. "Aslında St. Pol ile adamlarını öldürmemiz gerekirdi, biliyorum. Ama sonuçta ben ticaret adamıyım. Adamlar için ufak bir fidye isteyebilirim, diye düşünüyordum. O yüzden öldürtmedim onları. Sizin işe karışmanız aptalca bir şanssızlık ama artık bir önemi yok." Tadessi yamuk bir gülümsemeyle, "Sonuçta ben kazandım, siz kaybettiniz," diye ekledi.

Maya Ateşe, "Ne yapacağız?" der gibi bir bakış attı. Çocuk omuz silkti. O da bir çıkış yolu bulamıyordu.

Maya çaresizce, "Zaman kazan! Zaman kazanmalısın!" diye geçiriyordu içinden.

"Bir soru daha," diye atıldı. "Di Vecchio bu işin içinde ne arıyor?"

Eliyle sinek kovalar gibi bir hareket yapan Tadessi, "Di Vecchio zavallı bir solucan," dedi. "Kendini çok akıllı bir aracı havalarında pazarlıyor. Genelde dilenci kılığına girip fakir mahallelerde dolaşarak bilgi toplar. Ne komik!"

Maya başını salladı. O da öyle düşünmüştü. Şimdi Vecchio'nun onları niye hançerle tehdit ettiği de anlaşılmıştı. Çocukların, kimliğini ortaya çıkarmalarından çekinmişti. Maya bir noktaya daha açıklık kazandırmak istiyordu. "Şüpheleri sokak çocuklarının üstüne çekmek de *sizin* fikrinizdi herhalde," dedi. "Onların bu konuyla hiçbir ilgileri yok, değil mi?"

Tadessi, "Evet, öyle," diye yanıt verdi. "Bu işin St. Pol'ün tek başına altından kalkacağı iş olmadığı düşünülürse diye hedef şaşırtmak için attım onları ortaya. Sonuçta St. Pol Venedik'in yabancısı. Kentin girdisini çıktısını nereden bilecek? Ona kenti karış karış tanıyan birkaç suç ortağı bulmak iyi bir fikirdi. Bunun için de sokak çocukları biçilmiş kaftan elbette. Kaldıkları yere gümüş para dolu küçük bir kese bırakıp nöbetçileri başlarına sardım işte. Bu kadar basit!"

Maya iğrenmişti. Elinde olmadan, "Bir insan bu kadar da sinsi olabilir mi?" diye söylendi.

Tadessi'nin gözleri çakmak çakmak oldu. "Sözlerine dikkat et küçük serseri!" dedi. "Ama ben seni de, arkadaşlarını da susturmayı bilirim!" Kapıya doğru dönerek iki isim haykırdı.

Birkaç saniye içinde açılan kapıda iri yarı iki tayfa belirdi.

Tadessi, "Bu çocukları hırsızlık yaparken yakaladım," dedi. "Onları götürüp zindana atın!"

Adamlar çocukları yakaladıkları gibi sürükleyerek götürmeye başladılar. Çocuklar çırpınıyor, kurtulmaya uğraşıyorlardı ama tayfalar çok güçlüydüler. Ellerini iple, ağızlarını da kalın birer bezle bağlayıp sıkıca düğümlediler. Kiya'yı yakalama çabaları boşa çıktı tabii. Hayvan ustaca bir manevrayla kamaradan fırlayıp kaçtı.

Çocuklar götürülürken Tadessi soğuk bir gülümsemeyle arkalarından, "Bir daha görüşmemek üzere!" diye bağırdı.

Maya, Güneş ve Ateş başlarını öne eğip güvertede yürüdüler. İri yarı tayfalar onları koyun sürüsü gibi önlerine katmış, dürtükleyip duruyorlardı. Yelkenliyle depo arasında mekik dokuyan hamallar küçük kervana dönüp de bakmadılar bile.

Ama herkes bu kadar umursamaz değildi. Ateş Ela, Matteo ve diğer sokak çocuklarının olayı gözden kaçırmadıklarını, hatta dikkatle onlara baktıklarını fark etti. Bir süre sonra da ellerindeki işi bırakıp grubu uzaktan izlemeye başladılar. Onları gören çocuğun morali biraz yükseldi. Bağlı elleriyle arkadaşlarını dürterek başıyla sokak çocuklarını gösterdi. Maya ile Güneş başlarını salladılar; anlamışlardı. Yakında onları sevindiren bir tanıdık daha gördüler: Kiya da onları bırakmamıştı!

Bu arada Ela diğerlerinden ayrılarak kalabalığın içinde kay-

boldu. Acaba Haçlıların hazinesini çalan hırsızın Tadessi olduğundan şüphelenmiş olabilir miydi? Belki de şu anda Duka Dandolo'ya haber vermeye ve yardım getirmeye çalışıyordu.

Kısa süre sonra bir resim güzelliğindeki San Marco Meydanı'na gelmişlerdi. Tayfalar, sarayın ahırlara yakın olan yan kapısına yönelmişlerdi. İşte o sırada Luca ortaya çıktı ve onları durdurdu.

"Çocuklar hemen Duka'nın yanına çıkacaklar!" dedi.

Güneş, Ateş ve Maya ferahlamışlardı. İşler düzelecekti! Ateş, Ela'nın Duka'ya olanları anlattığını düşündü.

Tayfalardan biri, "Kim dedi bunu?" diye sordu.

Luca küçümseyen bir tavırla, "Duka'nın ta kendisi, öküz adam!" dedi. Emir veren durumunda olmaktan çok hoşlandığı açıkça belliydi.

Yere tüküren tayfa, "İyi o zaman," dedi.

"Hadi bakalım," diyen Luca çocukları kemerli yola doğru itti. Kiya da arkalarındaydı. İç avluyu geçip merdivenlerden çıkarak Duka'nın çalışma odasına geldiler.

Duka, Luca'ya dönerek, "Bağlarını çöz ve dışarıda bekle!" dedi.

Adam çıkınca Duka, "Anlaşılan sıkça karşıma çıkmakta kararlısınız ama bu pek iyi bir alışkanlık değil," dedi, alçak ve tehditkâr bir sesle.

Güneş hafifçe öksürdü. Heyecandan ağzı kurumuştu. "Lüt-

fen anlatmama izin verin," dedi. "Hemen öğrenmeniz gereken çok önemli bir şey keşfettik."

"Öyle mi?" Duka süt beyazı gözlerini Güneş'e çevirmişti. "Şimdi... bir sokak çocuğu olan sen, Duka'nın, yani benim bilmediğim bir şeyi bildiğini mi söylemeye çalışıyorsun?" diye mırıldandı.

Güneş, kentin en güçlü adamı olan bu ihtiyarın sabit bakışları altında ezildiğini hissetti. Duka içine korku salıyordu.

Tüm cesaretini toplayarak, "Evet," diye karşılık verdi. Sesi azıcık titremişti galiba. Yine de, "Haçlıların paralarını kimin çaldığını öğrendik," dedi.

Dandolo'nun ince dudaklı ağzında bir gülümseme belirdi. "Bak şimdi meraklandım. Anlat bakalım."

Böylece çocuklar olan biteni tüm detaylarıyla anlattılar. Bu arada Kiya arkadan bacaklarına sürtünüp duruyordu. Hayvan gergin görünüyordu.

Duka'nın davranışı tuhafına giden Maya da bir huzursuzluk hissetti. Adam, anlattıklarından etkilenmişe benzemiyordu. Şaşırmamıştı bile.

Çocuklar susunca Dandolo, "Tanrı size keskin birer zekâ bağışlamış," dedi. "Şimdi eminim duruma el koymamı bekliyorsunuz." Adam sustu. Yeniden konuşuncaya dek geçen zaman, çocuklara sonsuzluk gibi geldi. "Ama ben zaten yaptım bunu. Tadessi kenti terk edecek; hem de parayla. Kısa süre önce Luca ona bir talimat götürdü."

Güneş, "Nasıl yani?" dedi.

Duka dümdüz bir sesle, "Certo!" dedi. "Ama önce paranın bir kısmını buraya bıraktı tabii ki. Gördüğünüz gibi duruma çoktan el koymuş bulunuyorum."

Güneş kulaklarına inanamamıştı. "Ama bu... bu..." diye kekeledi.

Dandolo, "Bu politika," diyerek cümleyi tamamladı. "Üstelik de oldukça akıllıca bir satranç hamlesi; şah ve mat! Benim için parasız Haçlılar, bol paralı Haçlılardan çok daha makbul. Venediklilerde para da var, gemi de. Ama Venedik'in ordusu yok. Haçlılarda ise tam tersi. Biz de güzel bir ticari anlaşma yaptık. Paralarını kaptıran Haçlılara gemileri bedava verdik. Onlar da bizim için Zara'yı ve Konstantinopolis'i fethedecekler. Anladığınız üzere paranın bulunmasını istemiyorum. Çünkü o zaman Haçlılar gemilerin parasını öder ve doğruca Kutsal Topraklara yelken açarlar."

Maya'nın başı döndü. Son şansları olarak gördükleri Duka, aslında Tadessi'nin suç ortağıydı! Bütün bunlar gerçek olamazdı! Bu bir kâbus olmalıydı. "Peki ama bizi buraya neden getirttiniz?" diyebildi.

Başını hafifçe yana eğen Duka, "Çok basit," dedi. "Neler öğrendiğinizi anlamak istedim. Siz de bülbül gibi hepsini teker teker anlattınız. Bildikleriniz sizi ömür boyu zindanda tutmam için yeter de artar bile. Size neden gün yüzü gösteremeyeceği-

mi anlarsınız eminim." Ellerini çırpıp Luca'ya seslendi.

"Çocukları zindana at. Yolda giderken seslerini çıkarırlarsa yine bağlarsın!" diye emretti.

Luca hevesle, "Baş üstüne!" diye karşılık verdi. Çocuklar yine direndiler elbette. Ama Luca yardım çağırdı. Nöbetçilerin yardımıyla hepsinin ayaklarını bağladılar. Ancak kısa adımlar atarak yürüyebiliyorlardı. Luca, çocukları ite kaka Duka'nın çalışma odasından çıkardı. Kedi de yanlarındaydı.

Nöbetçilere dönen adam ukala bir edayla, "Bundan sonrasını ben hallederim," dedi.

Çocuklar uyuşturulmuş gibi Luca'yı izlediler. İç avluya giden geniş merdivene geldiklerinde güneşin sıcaklığını hissettiler. Birkaç güvercin havalandı. Dışarıda sessiz, sakin bir ortam vardı.

Luca onları saraydan çıkardı. Ayaklarındaki bağlar yüzünden çok yavaş ilerliyorlardı. Kaz adımlarıyla yürüyerek sarayın uzun kenarı boyunca ilerlediler. Bu arada tabloya benzeyen manzaraya ve içinden geçerek Venedik'e ayak bastıkları aslanlı sütuna son bir defa daha bakma fırsatı buldular. Güneş hafifçe iç geçirdi.

Maya, Ateş ve Güneş, birden duydukları hafif bir ıslık sesiyle irkildiler. Yürekleri ağızlarına geldi; az ileride Ela, Matteo, Enzo ve Guiseppe vardı. Grubu gölge gibi izlemiş, depo girişinin yanına sinmişlerdi. Çocuklar yaklaşırken biraz iler-

leyip uzun bir öküz arabasının arkasına gizlendiler. Güneş'in kalbi deli gibi çarpıyordu. Sokak çocukları ne planlamışlardı acaba?

Tam arabanın hizasına geldiklerinde arkasından fırlayıveren çocuklar saldırıya geçtiler. Luca'nın üstüne atlayan Ela, para kesesini kaptı. Bir anda neye uğradığını şaşıran Luca bağırarak kıza vurmaya çalıştı ama Ela çevik bir sıçrayışla yumruktan kaçmayı bilmişti. Luca, bu arada arkasındaki Matteo'dan bir tekme yiyerek dengesini kaybetti ve yüzükoyun yere yuvarlandı. Adam parke taşlarının üzerine serilmişken sıranın kendisine geldiğini düşünen Kiya da koluna sıkı bir tırmık attı. Birden Matteo'nun elinde bir hançer parladı. Bir hamlede eğilen çocuk, Maya'nın ayaklarındaki bağı kesiver-

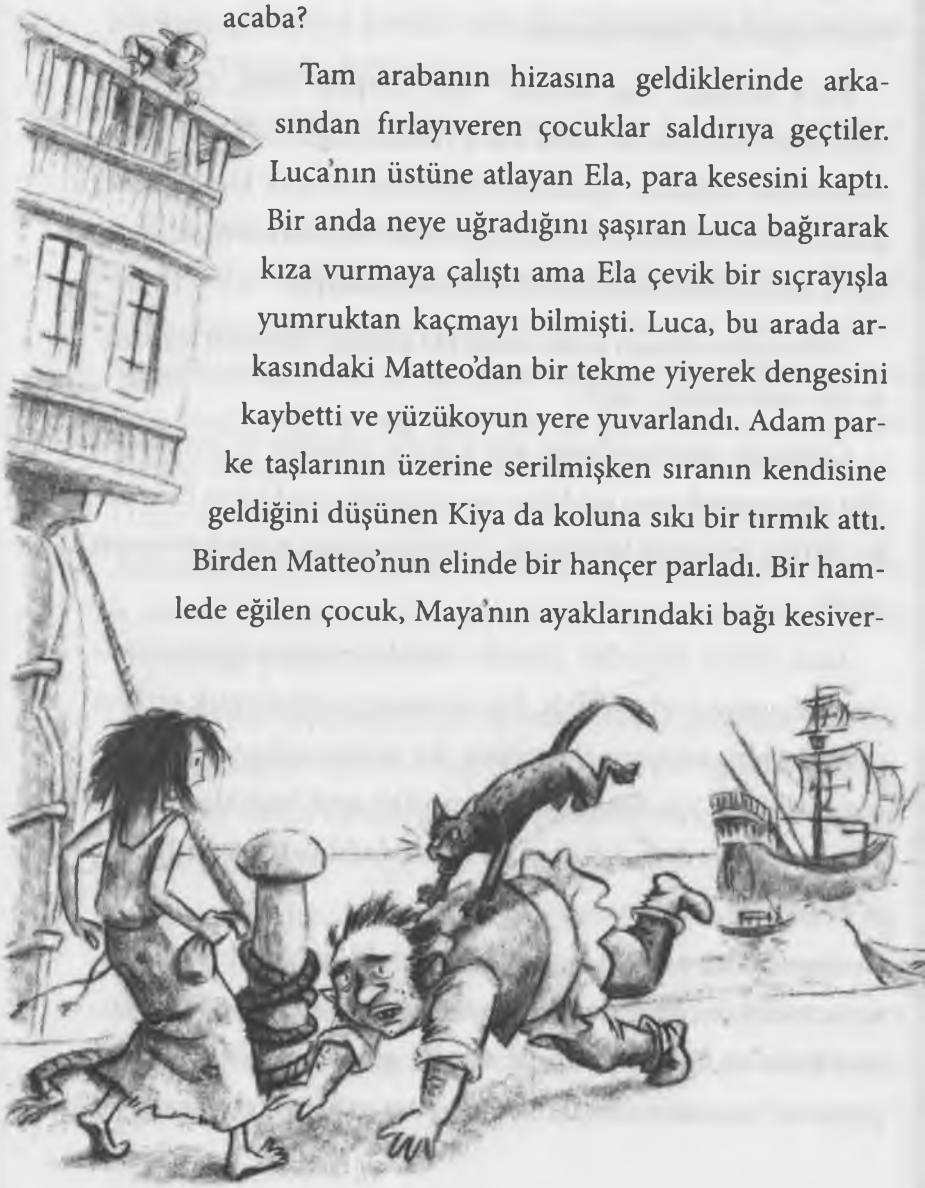

di. Ateş ve Güneş'in bağlarını da keserek "Koşun!" diye bağırdı. Bunların hepsi birkaç saniye içinde olup bitmişti. Yoldan geçenler olayı ağızları bir karış açık seyretmekle yetindiler.

Ancak kısa sürede kendini toplayarak ayağa fırlayan Luca, "Aiuto!" diye haykırdı. "Çocukları yakalayın, sakın kaçmasınlar!"

Seyirciler ancak o zaman hareketlenerek kaçanların peşine düştüler.

Ateş, "Aslanlı sütuna koşalım, çabuk!" diye bağırdı. Telaşla arkasına bir göz atan çocuk, sokak çocuklarının çil yavrusu gibi dağılarak çeşitli yönlere doğru uzaklaştıklarını gördü; avcılardan kaçmak için en iyi yöntemdi bu! Luca, kıp-

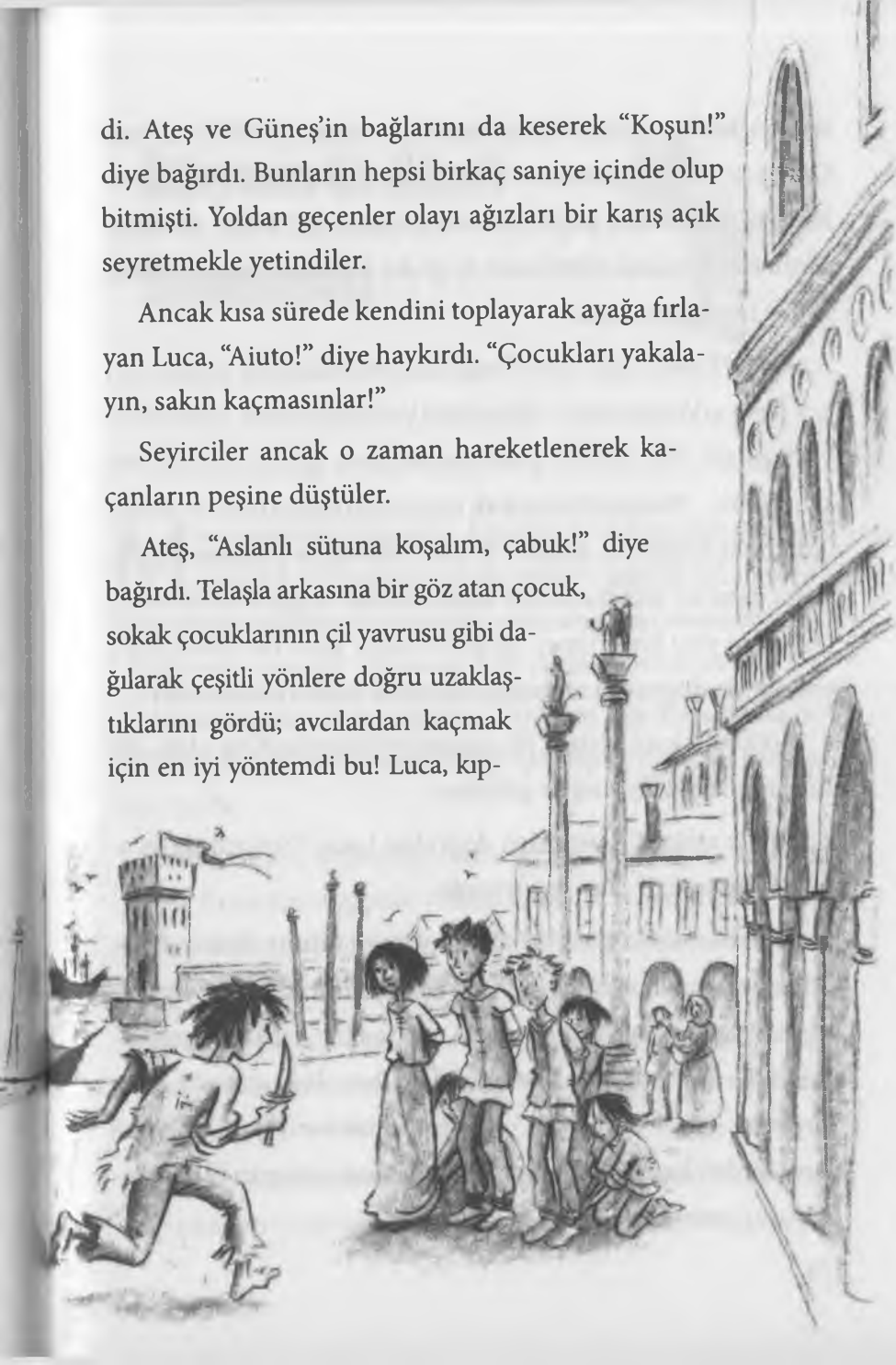

kırmızı kesilen suratıyla peşlerinden koşmayı sürdürüyor, Ateş, Güneş ile Maya'yı gözden kaybetmemeye çalışıyordu. Hemen arkasında da oldukça güçlü kuvvetli görünen işçi kılıklı iki adam vardı. Birkaç silahlı nöbetçinin de gruba katıldığını gören Güneş, iyiden iyiye korkmuştu.

Ateş, "Daha hızlı!" diye bağırarak arkadaşlarını uyardı. Bir kez daha arkasına baktı. Takipçileri yaklaşıyorlardı. Hem de ne yaklaşmak! Ateş birden yakalanacaklarını anladı. Ancak belki... belki... Bakışları bir sokak satıcısının kıpkırmızı, iri elmalarla dolu tezgâhına takıldı. O hızla elmacıya yanaşan çocuk, satıcı daha ne olduğunu bile anlayamadan tezgâhı deviriverdi. Dalından yeni koparılmış, taş gibi elmalar Luca ile nöbetçilerin ayaklarına doğru yuvarlanınca hepsi bir anda yere devrildi.

Görkemli kızıl sütuna ilk ulaşanlar Güneş'le Kiya oldu. Bir an sonra Maya ile Ateş de geldiler.

Binbir zahmetle yerinden doğrulan Luca, "Sizi yakalayacağız, görürsünüz!" diye bağırıyordu.

Çocuklar korkudan titreyerek granit sütuna dokundular. Gözlerini kapatıp mucizenin gerçekleşmesi için dua etmeye başladılar. Ve oldu! Her zamanki mucize bir kez daha gerçekleşti. Ellerini dayadıkları sütun sanki buhar olup uçmuştu. Kalp çarpıntısı içinde dönüş yolculuğuna başladılar. Etraflarında ne varsa birden karanlığa boğulmuş, başı sonu olmayan bir boşluğa yuvarlanmışlardı.

Dünyanın En Güzel Dondurması

Maya gözlerini yummuş, Kiya'nın bedenine sürtünen yumuşacık tüylerinin verdiği zevkin keyfini çıkarıyordu. Siebenthann yüzme havuzunun çevresine yayılmışlardı. Kedi, kızın çimlere serdiği havlunun orta yerine uzanmıştı.

Arkadaşlarına dönen Maya, "Haçlılar, biz Venedik'ten ayrıldıktan kısa bir süre sonra sefere çıkmışlar, değil mi Güneş?" diye sordu.

Güneş, "Evet," diye yanıt verdi. "Önce Zara'yı kuşatmış, oradan da Konstantinopolis'e yelken açmışlar. Ama Kudüs'e kadar gidememişler, biliyor musunuz? Dördüncü Haçlı Seferi tam bir fiyasko olmuş."

Başını sallayan Maya, "Ne çılgınlık!" diye söylendi. Dalgın dalgın kedinin ensesini kaşırken, "Acaba o para Tadessi'yi mutlu etti mi?" diye sordu.

Güneş, "Bunu bilemeyiz tabii," diye mırıldandı. "Ama bence en korkuncu Duka'nın tutumuydu."

Maya bir kez daha başını salladı. "Umarım Ela, Matteo ve diğerlerinin başına kötü bir iş gelmemiştir."

Ateş, "Yok canım," diye atıldı. "Çok zeki çocuklardı. Bana sorarsanız onlar için tasalanmamız yersiz."

Kız, "Yine de..." diyerek içini çekti, "onlarla şöyle doğru dürüst vedalaşmayı isterdim. Ne yazık ki, mümkün değildi. Ayrılışımız... nasıl desem? Biraz aceleye geldi." Yüzü geniş bir gülümsemeyle aydınlanmıştı. "Senin şu elma fikrin de ballı börek oldu."

Ateş, "Bal, dedin de aklıma ne getirdin, bil bakalım!" diye karşılık verdi.

Maya ile Güneş bir ağızdan, "Ballı dondurma!" diye bağırdılar.

"Tam üstüne bastınız. Dünyanın en iyi dondurmacısı burnumuzun dibinde dururken... bir Venedik macerasının iyi bitmesini Venedik Dondurmacısı'nda kutlamayacağız da ne yapacağız?" Ateş keyifle gülüyordu.

Eşyaları toplamaya başlayan Güneş, "Bu aralar bütün iyi fikirler de senden çıkıyor," diye söylendi. "Haydi öyleyse... ne bekliyorsunuz?"

IV. Haçlı Seferi

Dördüncü Haçlı Seferi için tarihçiler, bir trajedi, bir felaket, yalnızca para hırsına yönelik bir katliamdan başka bir şey değil, gibi nitelemeler kullanmışlardır. Gerçekten de bu Haçlı Seferi, Hıristiyanlığın güçlendirilmesi amacıyla girişilen çabaların en kötü örneklerinden biri olarak tarihe geçmiştir.

Başından başlayıp özetlersek: Dördüncü Haçlı seferini başlatan o zamanki Papa III. Innozenz'dir. 1198 yılında yaptığı, Kudüs'ü Müslümanların elinden geri alma çağrısına uyan çeşitli Avrupa ülkeleri asker toplamaya başlamış, bu iş birkaç yıl sürmüştür. Haçlı şövalyelerine asillerden de çok sayıda insan katılmıştır. Bunlardan St. Pol ile Bonifatius von Montferrat komutan olarak seçilmişlerdir.

Baştan beri Kutsal Topraklara deniz yoluyla ulaşılması planlanmıştı. Uzun araştırmalardan sonra seferin bir liman kenti olan Venedik'ten başlatılmasına karar verilmiştir. Yaşlı Duka Enrico Dandolo –o sırada 90 yaşındaydı– yapılan pazarlıklar sonucunda Haçlılardan alacağı 85 bin gümüş mark karşılığında 200 gemi vermeyi kabul etmiştir. Ordunun 29 Haziran 1202

tarihinde yelken açması gerekirken bu mümkün olmamıştır. Haçlılar anlaştıkları tutarın ancak yarısına yakınını ödeyebilmişlerdir. Bu mali sıkıntının neden kaynaklandığı bilinmemektedir. Bu olgu, günümüzde de bir bilinmeyen olarak tarihe geçmiştir.

Sonunda Dandolo, Haçlılara alışılmadık bir öneride bulunmuştur: Eğer Haçlılar Zara'yı –bu kent, doğu ve güney ülkeleriyle sürdürülen ticarette Venedik'le sıkı bir rekabet içindeydi– yakıp yıkarlarsa şövalyelere gemileri parasız vereceklerdi. Öneriyi kabul eden Haçlılar, böylece başlangıç noktası kutsal bir görev olan bu seferi, Venedik adına yapılan ticari bir savaşa dönüştürmüşlerdir. Papa Innozenz bu durumu şiddetle protesto etmiştir zira bu şekilde Hıristiyanlık ordusu seferin asıl amacıyla hiçbir ilgisi olmayan bir Hıristiyan kentine yönelmiştir.

İki haftalık kuşatmadan sonra Haçlılar, 1202 Kasımı'nda Zara'yı aldılar. Kentin alınmasıyla elde edilen ganimet, Haçlıların borçlarına sayılmıştır. Papa, bu kuşatmaya katılan tüm şövalyeleri kiliseden aforoz etmiştir.

Bu davranışın pek bir işe yaradığı söylenemez. Aforoz edildikten sonra başka korkuları kalmamış olsa gerek ki Haçlılar, Dandolo'nun ısrarıyla bir başka hedefe yönelmişlerdir. Bu da yine bir Hıristiyan kenti ve dönemin en parlak ticaret merkezlerinden biri olan, Bizans'ın başkenti Konstantinopolis'tir.

O sırada Konstantinopolis, İmparator Isaak II. Angelos ile

oğlu III. Alexios tarafından yönetilmekteydi. İkisi de Venedike düşmandılar. Ancak İmparator Isaak'ın ikinci oğlu IV. Alexios Venediklilerle dosttu. Babası bu yüzden onu reddetmiş ve saraydan uzaklaştırmıştı. İtalya'ya kaçan IV. Alexios, babasıyla ağabeyini tahttan indirebilmek için yanıp tutuşuyordu. Dandolo da bu intikam hırsından yararlanmak istemiştir. Duka, IV. Alexios'u tahta çıkarabilirse genç adamı istediği gibi kontrol edeceğini düşünmüş, ayrıca kentin fethedilmesiyle kazanılacak ganimetin büyüklüğü başını döndürmüştür.

IV. Alexios, Konstantinopolis'i fethetmeleri karşılığında Haçlılara 200 bin gümüş mark vadetmiş, ayrıca hem Haçlıların bir yıllık masrafını karşılamayı hem de 10 bin kişilik bir ordu oluşturarak Kudüs'ü geri almaları için Haçlıların emrine vermeyi kabul etmiştir.

12 Nisan 1204 tarihinde Konstantinopolis'e saldıran Haçlılar, halkı kılıçtan geçirerek kentin tüm hazinelerine el koymuş, değerli ne buldularsa Venedike taşımışlardır. Bir zamanlar Hıristiyan dünyasının en zengin kenti olan Konstantinopolis, bu saldırıdan sonra bir daha toparlanamamış ve 1453 yılında Osmanlıların eline geçmiştir.

SÖZLÜK

Aiuto!: (İtal.) İmdat!

Akkon: Bugünkü Akka; Orta Çağ'da önem kazanmış bir ticaret kentidir.

Arkad: İki sütunu birbirine bağlayan yay biçimindeki kemer. Peş peşe yerleştirilerek oluşturulan gölgelik yollara da aynı ad verilirdi.

Avvogaria: Orta Çağ'da Venedik'teki merkezi hukuk bürosu. Yasalar ve hukuki anlaşmalar burada değerlendirilirdi.

Basilica di San Marco: İçinde Evangelist aziz San Marco'nun kemikleri bulunan, Venedik'te 1063–1094 yılları arasında inşa edilen ünlü kilise.

Bene: (İtal.) İyi.

Brokat: Altın ve gümüş ipliklerle dokunmuş, ağır, ipekli kumaş. Brokar.

Buona sera!: (İtal.) İyi akşamlar!

Buon giorno: (İtal.) Günaydın!

Busolai: S şeklindeki anasonlu çörek.

Canal Grande: Venedik'in en büyük ve en önemli kanalı.

Campanile: (İtal.) Serbest duran çan kulesi.

Campo: (İtal.) Meydan.

Certo!: (İtal.) Elbette!

Corno: Dukalık tacı. Genelde brokar kumaşından yapılan ve değerli taşlarla süslenen bir tür şapka.

D'accordo: (İtal.) Anlaştık!

Duka: Latince dux, lider anlamına gelir. Venedik'te kentin en üst düzey yöneticisiydi. Dukalar genelde çok saygın ailelerden gelir, oldukça yaşlı olurlar (en az 70) ve Büyük Meclis (Maggiore Consiglio) tarafından seçilirlerdi.

Galeere: 25–30 kürekli, kürekleri genellikle köleler tarafından çekilen bir tür savaş gemisi.

Gümüş mark: Orta Çağ parası.

Kapitell: Süslü sütun başı.

Kogge: Açık denize çıkabilen, çok dengeli, tek yelken direkli Orta Çağ ticaret gemisi. Uzunlukları 20–30 metre, genişlikleri yaklaşık 5–8 metredir. Bir kogge, büyüklüğüne bağlı olarak 80–200 ton arasında yük taşıyabilir.

Konstantinopolis: İstanbul'un Bizans dönemindeki adı. Adını Büyük Konstantin'den alır.

Haçlı şövalyesi: Bir Haçlı seferine katılan asker. Haçlı seferleri Hıristiyan ülkelerin işbirliğiyle düzenlenen, hem dini hem

ticari amaçlı savaşlardır. Görünürdeki amacı kutsal kabul ettikleri Kudüs'ü, dinsiz olarak gördükleri Müslümanların elinden kurtarmaktır.

Levante: (İtal.) Güneşin batışı. İtalyanlar bu ifade ile güneşin kendi ülkelerinden önce battığı Türkiye, Lübnan, İsrail ya da Mısır gibi İtalya'nın doğusundaki ve güneydoğusundaki ülkeleri kastederler.

Maggiore Consiglio: Orta Çağ'da Venedik'teki Büyük Meclis. Venedikli bin asilden oluşan bu meclis, yasa çıkartır ve kentin en yetkili yöneticisi olan dukayı seçerdi.

Maledizione!: (İtal.) Lanet olsun!

No: (İtal.) Hayır.

Palazzo: Çoğulu Palazzi. Saray. Venedik'te zenginlerin oturduğu lüks ev.

Palazzo Ducale: Venedik'teki Dukalık Sarayı. Dukanın konutu ve kent yönetiminin sürdürüldüğü bina. Mahkeme salonları, cephanelik ve suçluların kapatıldığı zindanlar da bu binada bulunurdu. 9. yüzyılda inşa edilen bu bina birkaç yangın geçirdikten sonra 15. yüzyılda yeniden inşa edilerek bugünkü haline getirilmiştir.

Palina: Kanal kıyısında bulunan binalarda su yollarını kullanan araçların bağlandığı direkler.

Patrici: Asil ailelerden gelen ya da kentte vatandaşlık hakkına sahip olan insanlar.

Parşömen: Orta Çağ'da kâğıt yerine kullanılan nesne. Kazınan ve yağlanan ince hayvan derilerinden üretilirdi.

Piazza San Marco: Venedik'teki San Marco Meydanı. Dukalık Sarayı, Basilica di San Marco gibi kentin görülmeye değer tüm binalarıyla çevrelenen bu meydan 9. yüzyılda inşa edilmiştir.

Piazzette San Marco: San Marco Meydanı'nın hemen yanındaki küçük meydan. Doğruca Venedik Lagünü'ne açılır.

Polenta: Bir İtalyan yemeği; mısır irmiğinden yapılan bir tür lapa.

Ponte di Rialto: Bu ünlü köprü eskiden tahtadandı. Galeere'lerin geçmesi için orta kısmı açılırdı. Aynı yere Antonio de Ponte tarafından 1591 yılında 28 metre uzunluğunda taş bir köprü yaptırılmıştır. Günümüzde köprünün üstünde çok sayıda hediyelik eşya dükkânı sıralanmaktadır.

Pozzo: (İtal.) Kuyu.

Provveditori della Milizia da Mar: Orta Çağ Venedik'inde galeere'lerin tayfa ve silah gereksinimini karşılayan, bakımlarını yaptıran bir kurum.

Quadriga: Antik çağda dört at tarafından çekilen yarış arabası.

Rialto Bölgesi: Rialto adı "von rivo alto" yani yüksek kıyı anlamına gelir. Bu mahalle Venedik'teki en eski ticaret bölgesidir.

Rio: (İtal.) Nehir.

Rio di San Maurizio: Venedik'te, San Marco bölgesi içindeki bir kanal.

San Giorgio Maggiore: Dukalık Sarayı'nın karşısındaki ada.

San Marco Bölgesi: Venedik'in altı alt bölgesinden biridir. İçinde yaklaşık 5 bin 500 bina olan bu bölge kentin düşünsel ve politik merkezi olarak kabul edilir zira hem yönetim hem de resmi kurumlar bu bölgede bulunur. Adını San Marco kilisesinden alır.

Sanpierota: Tek direkli, dengeli ve ince kesimli bir yelkenli türüdür. Eski zamanlarda bu tekneler Venedik'te balık avlamakta kullanılırmış; günümüzde çoğunlukla gezinti amacıyla kullanılmaktadır.

Sarde in Saor: Sardalye, soğan, kuş üzümü ve çam fıstığıyla yapılan, Orta Çağ'dan kalma bir Venedik yemeği.

Scala dei Giganti: Dukalık Sarayı'ndaki "Dev Merdivenler". Bu merdivenlerle çıkılan üst salonda dukalar taç giyerdi.

Sciopon: (İtal.) Yassı gövdeli, seri bir sandal türü. Bir zamanlar ördek avında kullanılırmış. Sığ sularda oldukça kullanışlı olan bir türdür.

Signoria: Orta Çağ Venedik'inde politik bir organ. Duka'nın altı özel danışmanı ile kentteki en yüksek dereceli üç yargıçtan oluşan Signoria, Duka'ya önerilerde bulunur ve idari uygulamalarını denetlerdi.

Squero: Gondolların yapıldığı ve tamir edildiği atölye.

San Marco: Yeni Ahit'i kaleme alan aziz. Sembolü aslandır.

Tante grazie!: (İtal.) Çok teşekkürler!

Topo: Balıkçı teknesi.

Va bene!: (İtal.) Pekâlâ!

Vai al diavolo!: (İtal.) Şeytanlar götürsün!

Zara: Günümüzde Hırvatistan sınırları içindeki liman kenti Zadar.